

Contents

1a Stödfunktioner och systematiskt arbete mot hedersrelaterat våld	6
Så skapar du ett systematiserat arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck.....	7
Fri från våld – att förebygga hedersrelaterat våld i praktiken	9
1b Våld i ungas relationer	11
Hur kan våld i ungas parrelationer förebyggas?	12
Hur pratar vi med killar som utövar våld i nära relationer?	13
1c Gängkriminalitet	15
Riskerar vi barnets rättigheter i kampen mot gängkriminaliteten?	16
Gängkriminalitet - Vilka interventioner fungerar och vad bör vi veta och tänka på i arbetet med gängkriminella?.....	17
1d Stöd till unga placerade och i samtal om heder	19
Rätt att veta! - Hedersrelaterat våld och förtryck - samtal som gör skillnad!	20
Hur länge har du rätt att skyddas från våld?	21
1e Sexuella övergrepp och sexuell exploatering.....	23
"Alla tittade men ingen såg" - Barns berättelser om kommersiell sexuell exploatering	24
Det gäller en av fyra - Om barn och ungas utsatthet för sexuella övergrepp och sexuell exploatering.....	25
1f Screening av våldserfarenheter och modell för krisstöd.....	26
Krisstöd både i grupp och enskilt för tonåringar som utsatts för sexuella övergrepp – projekt Kastanjen vid Barnahus mellersta Skåne.	27
Går det att öka möjligheter för barn som varit på Barnahus att få screening, krisstöd, bedömning och eventuell behandling?.....	29
1g Barns rättigheter i skyddat boende.....	31
Efter våldet - Hur säkerställer vi barns rättigheter i skyddat boende?	32
BRA-samtal för barn i skyddat boende.....	33
1h Workshop: Stopp! Min kropp!	34
1h1 - Stopp! Min kropp! Lek och prat i förskolan	35
2a Riskfaktorer och kartläggningar av bortförda barn och könsstympningar	36
Bortförda barn och unga	37
Hedersrelaterat våld och förtryck- när ett barn könsstympats eller riskerar att utsättas för könsstympning	39
2b Sexuella övergrepp på nätet	40
"Hela min skola har sett mig naken" - om exposekonton och dess konsekvenser	41

Uppsökande arbete online - för att stötta barn och unga utsatta för sexuell exploatering	42
2c Om både samtycke och porrens konsekvenser.....	43
Samtal om porr och samtycke med killar: Hur kan vuxna ta ansvar och ta samtalet?	44
Vill du? Ett manualbaserat material om sex kommunikation och gränser.....	45
2d Uppmärksamma och utreda våldsutsatta barn	46
Att uppmärksamma barn som utsatts för våld – och erbjuda tidiga insatser.....	47
God kvalitet i utredningar som rör våldsutsatta barn - ett möte mellan tillämpad forskning och regional utveckling.....	48
2e Efter barnförhöret.....	49
Efter barnförhöret – stöd till barn och föräldrar vid misstänkt barnmisshandel. Hur går det till konkret?.....	50
Familjebehandlares erfarenheter av en modell för information och stöd till familjer i ärenden rörande barnmisshandel	51
2f Nationella minoriteter och barn på flykt.....	53
Rasism är våld - hur drabbas unga från de nationella minoriteterna.....	54
Task shifting – ett svar på hur vi når ut brett med stöd till barn utsatta för våld?.....	56
2g Vårdnad och umgänge	58
Umgänge – för barnets bästa?.....	59
Pappor i separation - Vårdspreventivt arbete för barn och föräldrar.....	60
2h Workshop: Behind the scenes med BarnSäkert	62
Behind the scenes med BarnSäkert - så fungerar det och så kan ni komma igång.....	63
3a Våld och övergrepp i statlig institutionsvård	64
Vem ska tro på mig? Sexuella övergrepp mot barn i statlig tvångsvård.....	65
Våld i nära relationer bland SiS-placerade ungdomar: Dynamiken mellan egna beteendeproblem och att vara offer för våld.....	66
3b Våld i hemmet.....	68
Psyiskt våld – barns röster, erfarenheter och förändringsförslag.....	69
Lyssna, tro på och våga agera! Hur kan ökad kunskap inom polisen bidra till att fler barn skyddas från våld i hemmet.	70
3c Insatser till barn som upplevt våld	71
Mellan stolarna: Barn som har utsatts för våld och inte får hjälp att må bra igen – ett dubbelt svek	72
Att prata om barns upplevelser av våld.....	74
3d Förebyggande insatser i förskolan	75
Normer utan gränser	76

Kommunikation, relationsskapande och samtyckeskultur som en del av värdegrundsarbetet i förskolan	78
3e Våldets betydelse för vårdnadstvister och betydelsen av skyddade boenden	79
Våld och vårdnad	80
Vad vistelse på skyddat boende betyder för våldsutsatta barn.....	81
3f Trygga villkor för unga HBTQI-personer	82
Att möta en queer målgrupp.....	83
För en mer trygg och inkluderande skola för unga transpersoner och icke-binära .. Fel! Bokmärket är inte definierat.	
3g Rätten till stöd, behandling och information efter våld och övergrepp.....	85
Ökad kunskap om stöd och behandling efter våld och övergrepp- yrkesanpassade digitala utbildningar	86
Barn som anhöriga till en förälder som utövar våld.....	87
3h Workshop: Skolans nyckelpersoner våldsutbildas.....	89
Skolans nyckelpersoner våldsutbildas	90
4a Digitala verktyg mot våld och mobbning.....	92
Ett digitalt spelverktyg för barn att lära om våld i hemmet och vägar till stöd.....	93
Mobbningens digitala tvilling - datadriven prevention.....	94
4b Metoder efter utsatthet för våld och sexuella övergrepp.....	95
Sexuella övergrepp-målgruppen vi missade	96
Barnpsykiatriskt krisstöd, efter utsatthet för våld och sexuella övergrepp	97
4c Placerade barns utsatthet för våld.....	98
Den särskilda våldsutsattheten bland barn i samhällets vård	99
En tryggare tillvaro för barn på ungdomshem	101
4d Motverka våld i unga parrelationer.....	102
Skolan som kontext för våld i ungas parrelationer: Ungas röster om saboterad skolgång	103
Våld i ungas parrelationer - med fokus på åtgärder	104
4e Föräldrautbildning och föräldrars berättelser om våldets konsekvenser.....	105
När ett barn varit utsatt för våld – föräldrars berättelser om våldets konsekvenser och vägen till stödinsats.....	106
PEACE – en kort föräldrautbildning i syfte att minska risken för våld mot barn.....	107
4f Att leva med skyddade personuppgifter och kartläggning av orosanmälningar.....	108
Skyddade personuppgifter - oskyddade personer	109
Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa – omfattning, innehåll och utveckling över tid	111

4g Stöd till barn som utsatts för våld och mobbning	112
Lite stöd hjälper	113
Hur kan skolan stötta barn som blir utsatta för våld?.....	114
4h Workshop: Två rum och en korridor - ett sätt att göra det tryggt	115
Två rum och en korridor-ett sätt att göra det tryggt.....	116
5a Barnskyddsteam och familjecentraler	117
Hur vi bemöter och samtalar med barn som är utsatta för våld.	118
Familjecentral - arena för att förebygga, upptäcka och stödja barn utsatta för våld i nära relationer.	120
5b Metoder för att förebygga sexuella övergrepp.....	122
Hur kan vi använda artificiell intelligens för att ge barn en uppväxt fri från sexuella övergrepp?	123
Sexuellt utagerande - upptäcka, bedöma och behandla	125
5c Förebygga våld och kränkningar i förskola/skola	127
Barn och elevers rätt till en trygg och kränkingsfri skolmiljö.....	128
Att förebygga våld och kränkningar genom ett barnrättsperspektiv i skola och förskola.....	129
5d Kriminella nätverk och radikaliserings.....	131
Växa upp utan hat – att bemöta & förebygga radikaliserings med ett barnrättsperspektiv	132
Barns rätt till föräldrar med koll!	134
5e Stödjande och förebyggande av sexuella övergrepp	135
Hur kan vi främja grundskolans integritetsarbete och förebygga sexuella övergrepp mot barn?	136
Anpassad skolgång och förebyggande arbete mot sexuellt våld på och utanför internet.....	138
5f Våld i förskola och skola	139
Fysiskt våld i skolan.....	140
Likarätt i förskola och skola.....	141
5g Våld mot barn med funktionsnedsättningar	143
Våld och övergrepp mot barn med funktionsnedsättning	144
Våld mot barn med funktionsnedsättning - Stöd- och informationsmaterial från Socialstyrelsen	146
5h workshop: Våga "Byt perspektiv".....	147
Våga "Byt Perspektiv" - workshop i Knas Hemmas gruppdynamiska spel och delaktighetsmetod	148
11. Plenarföreläsningar	Fel! Bokmärket är inte definierat.
28 - Stöd till skolor i arbetet mot våldsbejakande extremism....	Fel! Bokmärket är inte definierat.

- 29 - Vad händer med barnen när en förälder har försökt mörda? **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 30 - "Hör barnens röst", rapporteringsprocess med barn till Barnrättskommitten... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 31 - FN:s rekommendationer till Sverige om våld mot barn..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 25 - Barnombudsmannen årsrapport 2023 **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 26 - Skolundersökningen om brott - unga i årskurs 9 svarar på frågor om brott **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 27 - Vad säger kriminalstatistiken om våld mot barn? **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 20 - Var finns hjälpen? - hur kan barn få tillgång till stöd och behandling efter våld och övergrepp **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 21 - Varför vågade ingen fråga? Att se, höra och känna till våld i hemmet – de ungas egna perspektiv. Filmvisning med panelsamtal..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
- 22 - Barns röster om våldsförebyggande arbete..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

1a Stödfunktioner och systematiskt arbete mot hedersrelaterat våld

2023-04-18

13:00 - 14:00

1a Stödfunktioner och systematiskt arbete mot hedersrelaterat våld

When: 2023-04-18, 13:00 - 13:30

Så skapar du ett systematiserat arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck

Åldersövergripande arbete

9. Våld i hemmet

Camilla Pettersson och Maria H Andersson Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

Sammanfattning: Barn är särskilt sårbara och i synnerhet när de utsätts eller upplever våld i hemmet. Därför behöver utsatta barn upptäckas och skyddas från våldet. Kommunen är ålagd att arbeta förebyggande samt tillsammans med regionen ge stöd till föräldrar för att motverka våldet.

Seminariets fokus är hur samhällets stödfunktioner kan systematisera arbetet kring hedersrelaterat våld och förtryck. Detta för att förebygga att barn och unga ska utsättas för våld i olika former under sin uppväxt. Genom att stärka föräldrarnas kunskaper om ett jämställt föräldraskap, om barnets hälsa och utveckling, rätt att själva få välja kompisar, intressen och partner samt visa på hur en som förälder kan vägleda och sätta gränser utan att begränsa kan barnen få en tryggare uppväxt.

Beskrivning: Enligt barnkonventionen har föräldrar huvudansvaret för barnets omvårdnad, uppfostran och utveckling för att barnet ska få sina behov tillgodosedda. En förälder som ser sig själv som kompetent och har verktyg för att stärka sitt barn i dennes hälsa och utveckling är en central skyddsfaktor för barnet. Det förutsätter dock att föräldern har kunskap om barnets rättigheter. Barnet ska ses som en rättighetsbärare med rätt till skydd och stöd samt att bli bemött med värdighet och respekt.

För att kunna stärka barnets rättigheter ser regeringen att stöd i föräldraskapet är en grundläggande förutsättning. I Nationell strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd anger regeringen att föräldraskapsstöd ska utgå från barnkonventionens princip om barnets bästa. I arbetet med stöd till föräldrar är det därför betydelsefullt att informera om barnets rättigheter och det ansvar som föräldrar har att tillgodose att barnet får sina rättigheter tillgodosedda och en uppväxt fri från våld.

240 000 personer lever under hedersförtryck i Sverige, främst barn och ungdomar enligt docent Astrid Schlytter. En enkätundersökning bland niondeklassare i Malmö visar att 20% av dessa lever med begränsningar. Trots att föräldrar ofta blir informerade om barns rättigheter i föräldraskapsstödet så är vuxenperspektivet ofta rådande.

Seminariets fokus är hur samhällets stödfunktioner kan systematisera arbetet kring hedersrelaterat våld och förtryck. Detta för att förebygga att barn och unga ska utsättas för våld i olika former under sin uppväxt. Genom att stärka föräldrarnas kunskaper om ett jämställt föräldraskap, om barnets hälsa och utveckling, rätt att själva få välja kompisar, intressen och partner samt visa på hur en som förälder kan vägleda och sätta gränser utan att begränsa, kan barnen få en tryggare uppväxt.

MFoF har ett regeringsuppdrag att främja utvecklingen av våldsförebyggande arbete genom stöd till föräldrar inriktat på familjer i en hederskontext. För att barn och unga som lever i en hederskontext ska få en uppväxt fri från våld behöver föräldrarna tidigt få information och kunskap om vad våld är och alternativ till att använda våld. De inbjudna gästerna i vårt seminarie möter på olika sätt

föräldrar och barn som lever i en hederskontext och de kommer berätta hur de systematiserat sitt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Under seminariet kommer vi prata kring artikel 19 och att barn är särskilt sårbara och i synnerhet när de utsätts för eller upplever våld i hemmet. Därför behöver utsatta barn upptäckas och skyddas från våldet. Kommunen är ålagd att arbeta förebyggande samt tillsammans med regionen ge stöd till föräldrar för att motverka våldet.

Under seminariet kommer vi också anknyta till artikel 5 och 18.

When: 2023-04-18, 13:30 - 14:00,

Fri från våld – att förebygga hedersrelaterat våld i praktiken

13-18

11. Våldsförebyggande arbete

Mitra Seif Sara Arnesson och Linda Leveau, Kvinnojouren i Lund

Sammanfattning: Verksamheten *Fri från våld* riktar sig till unga nyanlända tjejer och ickebinära som lever under hedersnormer. Verksamhetens syfte är att synliggöra och utmana normer om kön, makt, sexualitet och våld och bidra till ökad jämställdhet och minskning av våld. Under seminariet visar vi på lyckosamma metoder och våldsförebyggande arbete i idéburen sektor. Komplexa frågor berörs, såsom våld, migration, ungas utsatthet och begränsad frihet, allt med utgångspunkt i Barnkonventionen och antirasism.

Beskrivning: Seminariet presenterar Kvinnojouren Lunds projekt *Fri från våld*. Projektet har funnits sedan 2016 och har sedan dess haft omkring 200 deltagare. Arbetet drivs av anställd personal och volontärer och bygger både på de behov dessa identifierar och på deltagarnas egna önskemål om innehåll.

2021 sammanfattades arbetet så här långt i en rapport som belyser komplexiteten i arbetet mot hedersrelaterat våld samt de metoder som *Fri från våld* använder sig av och resultat av det arbetet. Under årens lopp har förändringar av verksamheten gjorts, men fokus har förblivit detsamma – att utifrån ett rättighetsperspektiv förebygga våld och främja jämställdhet. Vårt seminarium kommer ta avstamp i denna rapport och vi belyser alltså frågan kring hedersrelaterat våld både i teori och i praktik. Verksamhetens deltagare görs närvarande och delaktiga i seminariet, samtidigt som deras säkerhet värnas, genom en film med deras berättelser upplästa.

Fri från våld är en rättighetsbaserad verksamhet. Under seminariet kommer vi koppla våra arbetsmetoder till specifika artiklar i Barnkonventionen, 12, 16 och 19, med exempel på hur vi arbetar för att stärka deltagarna att bilda egna åsikter och använda sin egen röst, att genom ökad självständighet öka möjligheten att sätta gränser för sitt privatliv och att ge dem kunskap om vad våld är och bryta normaliseringen kring våld för att öka motståndskraften mot densamma.

Syftet är att:

- Höja kunskapen om våld och benämna våld som våld
- Utmäta förgivettagna lojaliteter och hierarkier
- Ifrågasätta våld som metod och diskutera alternativ till våld
- Lyfta rätten att leva fri från våld som en människorättsfråga
- Visa hur våldet i nära relationer hänger ihop med våldet i samhället
- Utmäta normer som oflekterat kan möjliggöra våld som tex och machonormer
- Främja jämställdhet

Detta syfte uppnår vi genom kreativa aktiviteter, kunskapshöjande och normutmanande insatser, gemenskapsfrämjande aktiviteter och stödinsatser. Under seminariet ger vi konkreta exempel på hur detta arbete ser ut. Insatserna bidrar till att deltagarna lättare kan hitta manövreringsutrymme som minskar våldet för sig själva och för andra och att basen för att våldet ska kunna ske urholkas. Stärkt

självkänsla och egenmakt ökar också motståndskraften mot det psykiska våld som ofta är del av både hedersrelaterat våld och annat våld i nära relationer. Verksamhetens resultat räknas utifrån deltagarnas egna upplevelser av förändring i sina liv, förändring som ger dem fler möjligheter och större frihet från våld.

Projektet har vunnit två priser : Unizon 2017 för bästa idéer och 2021 Lunds kommuns integrations pris.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Fri från våld är en rättighetsbaserad verksamhet. Under seminariet kommer vi koppla våra arbetsmetoder till specifika artiklar i Barnkonventionen, 12, 16 och 19, med exempel på hur vi arbetar för att stärka deltagarna att bilda egna åsikter och använda sin egen röst, att genom ökad självständighet öka möjligheten att sätta gränser för sitt privatliv och att ge dem kunskap om vad våld är och bryta normaliseringen kring våld för att öka motståndskraften mot densamma.

1b Våld i ungas relationer

2023-04-18

13:00 - 14:00

1b Våld i ungas relationer

When: 2023-04-18, 13:00 - 13:30

Hur kan våld i ungas parrelationer förebyggas?

Åldersövergripande arbete

11. Våldsförebyggande arbete

Lisa Lindström, Jämställdhetsmyndigheten och Zandra Kanakaris, 1000 möjligheter

Sammanfattning: Jämställdhetsmyndigheten ger stöd till våldsförebyggande insatser genom bla arbetet med "svartsjuka är inte romantiskt", som bedrivs tillsammans med länsstyrelserna, 1000 möjligheter och Polismyndigheten. Arbetet består bland annat av en webbplats, ett stödmaterial och en återkommande kampanj som pågår under februari och mars varje år. Syftet är att väcka eftertanke hos unga, att de ska fundera över hur deras relationer ser ut och vad som egentligen är en bra relation eller inte.

Vad skiljer sig våld i vuxnas nära relationer från våld i ungas partnerrelationer? Vad är egentligen en schysst relation och hur förebygger vi killars våld mot tjejer och våld i ungas partnerrelationer? Det är några av frågorna som vi kommer samtala om under seminariet.

Beskrivning: Statistik från exempelvis Brottsförebyggande rådet visar på att unga personer i större utsträckning är utsatta för brott i nära relationer än äldre. Nära var femte person i åldern 16–24 år uppgav att de någon gång har utsatts för bla. systematiska kränkningar, försök till inskränkning av frihet, hot, misshandel eller sexualbrott av en nuvarande eller före detta partner.

Jämställdhetsmyndigheten ger stöd till våldsförebyggande insatser genom bland annat arbetet med "svartsjuka är inte romantiskt", som bedrivs tillsammans med länsstyrelserna, 1000 möjligheter och Polismyndigheten. Arbetet består bland annat av ett stödmaterial riktat till vuxna som möter unga i sitt yrke eller i civilsamhället, en återkommande nationell kampanj som pågår under två månader varje år samt en webbplats riktad främst till unga. Syftet är att väcka eftertanke hos unga, att de ska fundera över hur deras relationer ser ut och vad som egentligen är en bra relation eller inte. Det handlar om att förebygga våld men också om att identifiera den som blir utsatt för våld och även den som utsätter någon för våld samt att bidra till att unga får de stöd de behöver för att förändra sin situation.

Vad skiljer sig våld i vuxnas nära relationer från våld i ungas partnerrelationer? Vad är egentligen en schysst relation och hur förebygger vi killars våld mot tjejer och våld i ungas partnerrelationer? Det är några av frågorna som vi kommer prata om under seminariet.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: En viktig utgångspunkt i myndighetens våldsförebyggande arbete med fokus på våld i ungas partnerrelationer är att ha ett barnrättsperspektiv, vilket bland annat innebär att alla ung har rätt till ett liv fritt från våld. Artiklar i barnkonventionen som är centrala för vårt arbete är bland annat artiklarna 19, 24 och 34. I arbetet med "Svartsjuka är inte romantiskt" har vi kontinuerligt inhämtat ungas synpunkter på materialet.

Välkommen till ett samtal med Jämställdhetsmyndigheten och 1000 möjligheter samt unga.

When: 2023-04-18, 13:30 - 14:00

Hur pratar vi med killar som utövar våld i nära relationer?

13-18

15. Våld i parrelation

Johan Nikula·Lena Berg och Maria Breyer, MÄN/Killar.se

Sammanfattning: Våld i ungas kärleksrelationer är ett samhällsproblem. Var femte ungdom har varit utsatt för våld i nära relation men väldigt få av dem anmäler våldet (Brå, 2018). Det finns många aktörer som arbetar med stöd till utsatta men för att få stopp på våldet behöver vi även arbeta med de som utövar våldet.

Beskrivning: MÄN har genom Killar.se en samtalsmottagning där vi tar emot killar och unga män som utövat våld i en nära relation mellan 15-25 år. Samtalen går att göra fysiskt på vår mottagning i Stockholm eller digitalt. Vi har under flera år utvecklat metoder för att arbeta med killar och unga män som utövar våld i sina nära relationer.

MÄN har utvecklat metoder och arbetssätt för att arbeta våldspreventivt med killar som kontrollerar, kränker och utövar våld mot sin partner/dejt. För att få stopp på våldet i ungas nära relationer behöver fler aktörer arbeta med våldsutövare och göra det så tidigt i livet som möjligt.

Dem av oss som arbetar med unga behöver hitta sätt att upptäcka, bemöta och jobba förändrande med de unga som utövar våldet.

Killar.se erbjuder olika stöd till alla som identifierar sig som killar och unga män mellan 10-25 år. Vi har tagit fram metoder för att motivera, bemöta och arbeta förändrande med killar med erfarenheter av våld och vi stöttar killar både i våldsutsatthet och våldsutövande. Våra stödsamtal sker genom vår stödchatt samt i vår samtalsmottagning.

Med grund i Response Based Practice (RBP) har vi tagit fram kunskap för att upptäcka och bemöta våldet. Vi har även tagit fram en samtalsguide för att samtala med killar som utövar våld i nära relationer. Samtalsguiden används i samtalsmottagning och bygger på RBP och genusförändrande ansats.

Vi har även två utbildningar för att sprida metoder för att arbeta med våld i ungas nära relationer *Upptäcka och bemöta våld i ungas nära relationer* och *Samtala med killar som utövar våld i nära relationer*.

Under föreläsningen presenterar vi erfarenheter från samtal med killar i vår stödchatt och samtalsmottagning. Vi ger en introduktion till samtalsmetoden RBP och går igenom hur du som möter unga i ditt yrkesliv kan föra samtal med killar och andra som utövat våld i en relation. Vi går även in på hur det är möjligt att genom normkritiska samtal med killar förebygga våldet innan det sker.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp. (artikel 19)

1c Gängkriminalitet

2023-04-18

13:00 - 14:00

1c Gängkriminalitet

When: 2023-04-18, 13:00 - 13:30,

Riskerar vi barnets rättigheter i kampen mot gängkriminaliteten?

Åldersövergripande arbete

2. Gängvåld

Maja Dahl, Anna Dorrian Werner och Magnus Jägerskog, Bris

Sammanfattning: Under 2022 har fler skjutningar skett i gängkriminella miljöer än något annat år. I de kriminella miljöerna runt både offer och förövare finns barn. Ändå saknar den politiska debatten ett barnrättsperspektiv. I det här seminariet diskuterar vad som krävs för att vända trenden med det ökade våldet i gängkriminella miljöer och säkerställa trygga uppväxtvillkor för varje barn.

Beskrivning: Hur vänder vi utvecklingen med eskalerande våld i offentliga miljöer och ökade antal gängrelaterade skjutningar? Under 2022 har Sverige haft fler skjutningar med dödlig utgång än något annat år och mångas vardag påverkas av den lokala gängkriminaliteten. I de kriminella miljöerna runt både offer och förövare finns barn. Ändå saknar den politiska debatten ett barnrättsperspektiv.

I Bris senaste rapport *Barns rätt i skottlinjen*, ger barn, forskare och professionella sina perspektiv på hur utvecklingen ska vända. Rapporten visar att det som krävs är tidiga och förebyggande insatser. Det handlar om att säkerställa goda uppväxtvillkor och förutsättningar tidigt i livet, om att fånga upp barn med risk att hamna i kriminalitet och om behovet av ökad kunskap för att kunna sätta in insatser som ger effekt.

Seminariet inleds med att Bris generalsekreterare Magnus Jägerskog presenterar rapporten och de övergripande slutsatserna. Det följs av ett samtal mellan Anna Dorrian Werner, jurist och påverkansvarig på Bris, tillika rapportförfattare och medverkande ur rapporten. Samtalet utgår från rapportens slutsatser och utvecklar resonemanget kring vikten av tidiga insatser och vad det innebär. Hur säkerställer vi goda och jämlika uppväxtvillkor för varje barn och ser till att barnets rättigheter respekteras i kampen mot gängkriminaliteten?

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Seminariet handlar om våld i närområdet och varje barns rätt till en trygg uppväxt. Det utgår från artikel 12, barns egna erfarenheter och förändringsförslag, artikel 19 om rätten att skyddas från alla former av våld, artikel 2, då vissa barn riskerar att drabbas särskilt och få sina rättigheter inskränkta av samhällets åtgärder mot gängkriminalitet, artikel 6 om rätten till liv och utveckling och artikel 27 om rätten till social trygghet.

When: 2023-04-18, 13:30 - 14:00,

Gängkriminalitet - Vilka interventioner fungerar och vad bör vi veta och tänka på i arbetet med gängkriminella?

2. Gängvåld

Bo Buhrman, Humana AB

Sammanfattning: Brottsligheten minskar i Sverige men gängkriminaliteten ökar. Vi ser numera kriminella gäng även på mindre orter runt om i Sverige. Politiken och lagstiftningen hårdnar kring gängen samtidigt som brottsligheten i dessa miljöer blir allt grövre. Rekryteringarna går ner i åldrarna, 12-15 år är inte ovanligt. Framgångsrika interventioner för målgruppen, viktiga saker att tänka på i arbetet med avhoppare samt nystartad forskning om ett enskilt kriminalitetsprogram samt ett familjehemsprogram går igenom.

Beskrivning: *Generell brottslighet minskar i Sverige men gängkriminaliteten ökar och även brott begångna av unga kvinnor. Vi ser numera kriminella gäng inte bara i storstäder utan även i mindre orter runt om i Sverige. Politiken och lagstiftningen hårdnar kring gängen samtidigt som brottsligheten i dessa miljöer blir allt grövre. Undersökningar i Sveriges kommuner pekar bl a på fler skjutningar, en hård och respektlös attityd hos gängmedlemmar och allt yngre rekryteringar (12-15 år är inte ovanligt idag) – en svår situation som omringas av en utpräglad tystnadskultur.*

Gängkriminella är barn som skiljer sig på flera sätt från jämnåriga men sannolik också från jämnåriga kriminella utan gängtillhörighet. De verkar ha mer psykisk ohälsa, är mer självdestruktiva, har fler kognitiva svårigheter och begår både fler och våldsammare brott.

Hur kan vi förstå gängkriminalitetens etiologi? Vad vet vi om riskfaktorer och framgångsrika interventioner för målgruppen? Det är just nu rekordmånga gängkriminella som vill gå ur gängen och få normala liv - vad behöver vi som professionella särskilt tänka på när vi stöter på dessa individer generellt och i synnerhet vad behöver de som arbetar med avhopparverksamhet tänka på? Barnkonventionen talar bl a om barnets bästa i fokus och det är vår skyldighet att dels ha kunskaper om vad som fungerar men också arbeta för att interventionerna ska finnas tillgängliga och kommer de utsatta barnen till del.

Vanvårdsutredningen från 2009 och den efterföljande upprättelseutredningen visade hur illa barn hade farit under lång tid. Gängkriminalitet är ett relativt nytt fenomen i Sverige men det finns forskning kring vad vi faktiskt bör fokusera på. Av Sveriges ca 100 metoder i arbetet med barn och unga generellt är det endast ett 30-tal som har forskningsstöd och än färre som inriktar sig specifikt på gängkriminella.

Humana bedriver ny forskning i samarbete med Uppsala universitet och Linné universitetet där ett brottsförebyggande en-till-en program ska utvärderas (B12) samt ett familjehemsprogram (IHF) som båda kan appliceras på målgruppen i olika skeden eller i kombination med varandra.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Hårdare tag mot barn rimmar illa med Barnkonventionen. De fyra grundprinciperna talar särskilt för vikten av ovanstående tema. Gängkriminella har rätt till forskningsbaserad behandling för sina svårigheter och ett beprövat bemötande. Vad som är barnets bästa bör ligga i fokus framför strängare straff. Interventioner som

fungerar och kunskaper om målgruppen behövs för att denna utsatta grupp av barn ska få möjlighet att utvecklas positivt psykiskt, socialt och moraliskt.

1d Stöd till unga placerade och i samtal om heder

2023-04-18

13:00 - 14:00

1d Stöd till unga placerade och i samtal om heder

Kl. 13:00 - 13:30

Rätt att veta! - Hedersrelaterat våld och förtryck - samtal som gör skillnad!

Åldersgrupp: 13-18

Våldsförebyggande arbete

Föreläsare: Rebecka Moding och Madeleine Söderberg, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor

Sammanfattning: Genom inkluderande och trygga samtal kan du som vuxen bidra till att unga får den kunskap och det stöd de har rätt till. Under seminariet får du veta mer hur du genom webbutbildningen Rätt att veta! - Hedersrelaterat våld och förtryck får konkret stöd i dina samtal med unga som lever med hedersnormer.

Beskrivning: Alla unga har rätt att leva ett liv fritt från våld och kontroll. Du som vuxen kan genom trygga och inkluderande samtal ge unga den kunskap och det stöd de har rätt till. Du kan göra skillnad!

Under seminariet får du tips och inspiration på hur du kan möta och samtala med unga som utsätts eller riskerar att utsättas för våld och förtryck, med perspektiv på hbtq, intellektuell funktionsnedsättning och utsatthet för rasism.

Webbutbildningen Rätt att veta! - Hedersrelaterat våld och förtryck ger dig kunskap och konkret stöd för dina möten och samtal med unga. Utbildningen är en del av utbildningspaketet Rätt att veta!. Utbildningspaketet riktar sig till dig som möter unga i ditt yrkesliv eller som ideellt engagerad. Genom Rätt att veta! får du en grund att stå på för att kunna skapa inkluderande och trygga samtal - oavsett ämne.

Rätt att veta! är framtaget av MUCF i samverkan med UMO, som driver sajten Youmo.se.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Rätt att veta! - Hedersrelaterat våld och förtryck tar sin utgångspunkt i alla ungas rätt till ett liv fritt från våld (artikel 19). Genom att vuxna som möter unga som är eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck får stöd och kunskap om hur de kan ha trygga och inkluderande samtal kan våld mot unga motverkas och förebyggas.

When: 2023-04-18, 13:30 - 14:00,

Hur länge har du rätt att skyddas från våld?

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Hanna-Liisa Juntti¹

Synnöve Corson¹, Ramon Calvo¹

¹ SOS Barnbyar

Sammanfattning: Rätten att skyddas från våld är en orsak till placering i samhällsvård. Att känna sig tvingad tillbaka till miljöerna där våldet fortfarande förekommer är en verklighet för några av de unga som lämnar samhällsvård. Ord vid 18-årsdagen som "du har ett eget ansvar nu" kan göra att unga känner att så är det enda alternativet. Hur länge har barn och unga egentligen rätt att skyddas från våld?

Beskrivning: I vårt program möter vi unga som har placerats utanför hemmet på grund av alla former av våld, till exempel kopplat till heder, HBTQIA+, omsorgssvikt och fysisk och psykisk misshandel. Många av dem vet inte var de ska ta vägen när deras tid i samhällsvård tar slut förutom att flytta hem igen. För några av dem innebär det att flytta tillbaka till en skadlig miljö, potentiellt våld och att stå ut. Det är inte ovanligt att ungdomarna får höra *"Socialtjänsten ansvarar inte längre för din boendesituation"*. Detta borde inte innebära att stå utan stöd om det enda alternativet som finns är att återvända hem till våldet. Detta bör gälla även den 19-åring som varit placerad fram till studenten. I dessa situationer brister samhället och omgivningen i att tillgodose barnets rättigheter.

Som barnrättsorganisation vill vi skapa förändring. Vi lyfter ungdomarnas behov och röster och vill genom den här föreläsningen uppmärksamma vad många inte ser. De unga lyfter att samhället brister och att de saknar ett eget stöd både under och efter placeringen. Ett barn som utsätts för våld löper högre risk att utsättas för våld även i vuxen ålder. Unga placerade utsätts i högre grad för våld jämfört med sin jämnåriga som bor hemma. När samhällsvården upphör slutar också ungdomens situation att följas upp. Vi anser att det krävs aktiva stödinsatser för utslussning till vuxenlivet när en placering formellt avslutas då vi vet att målgruppen i stor utsträckning fortsätter att utsättas för våld.

Alla barn har rätt att skyddas från att utsättas för nya former av våld i tonåren eller ung vuxen ålder. Ingen ska behöva flytta tillbaka till en våldsam miljö. Det finns idag inga egentliga hinder i lagstiftningen för denna typ av stöd och skydd, så varför ser det ut så?

År 2021 var 26 200 barn och unga placerade i någon form av samhällsvård varav hälften var över 15 år. SOS Barnbyars ungdomsprogram stöttar unga mellan 16–25 år som lämnar sin placering i samhällsvård och ska etablera sig som självständiga, självförsörjande vuxna. Med stöd inom områdena hälsa, nätverk och sammanhang, bostad samt arbete och studier, vill vi underlätta övergången till vuxenlivet. Vi kommer prata om hur situationen för de unga vi möter ser ut idag, hur samhällsvården kan förbättras och hur vi arbetar för att skydda ungdomarna från våld.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barns rätt att skyddas från våld (19.1) är inte säkrat under eller efter samhällsvård. Barn som placerats för att skyddas från våldet kan tvingas tillbaka till de miljöerna när samhällsvården upphör. Skadliga upplevelser ska bearbetas och negativ utveckling förebyggas (19.2) men unga som lämnar samhällsvård saknar självklara platser att vända

sig till. Att tvingas flytta hem igen kan vara ett direkt främjande av våld och nya skadliga upplevelser.

1e Sexuella övergrepp och sexuell exploatering

2023-04-18

13:00 - 14:00

1e Sexuella övergrepp och sexuell exploatering

Kl. 13:00 - 13:30

"Alla tittade men ingen såg" - Barns berättelser om kommersiell sexuell exploatering

Åldersövergripande arbete

7. Sexuella övergrepp

Gabriella Kärnekull Wolfe, Ombudsmannen mot kommersiell sexuell exploatering av barn

Sammanfattning: Hur kan vi förebygga kommersiell sexuell exploatering? Vad krävs för att identifiera utsatta? Hur ser stödet för barnen ut, och vilket stöd är det som egentligen behövs?

Det är några av frågorna som kommer behandlas under OKSE:s seminarium. Du som deltar kommer få verktyg för att upptäcka barn som utsätts för kommersiell sexuell exploatering, bemöta barnen på bästa sätt och stötta utsatta barn i deras läkning.

Beskrivning: I årskurs nio och på gymnasiet finns ungefär en elev i varje klass som varit utsatt för sexuella handlingar mot ersättning, det som vi kallar för kommersiell sexuell exploatering. Av rapporter och barns egna berättelser framgår att det här är en målgrupp som inte får sina rättigheter tillgodosedda. Det var också anledningen till att Child10, Novahuset och Ellencentret instiftade funktionen Ombudsmannen mot kommersiell sexuell exploatering av barn (OKSE). OKSE:s uppdrag är att granska Sveriges arbete mot kommersiell sexuell exploatering av barn, rapportera om målgruppens behov och samla och samordna de satsningar som görs på området.

I juni 2022 släppte OKSE en omfattande rapport om barns erfarenheter av stöd- och rättsprocessen vid utsatthet för exploatering. Genom intervjuer med utsatta, en genomgång av tidigare forskning och litteratur, en kartläggning av rättsväsendet och en genomgång av ett urval av domar undersökte OKSE hur situationen för utsatta barn ser ut idag.

Under seminariet kommer deltagarna att få ta del av resultaten från rapporten. Hur kan vi förebygga kommersiell sexuell exploatering? Vad krävs för att identifiera utsatta? Vilken roll spelar internet? Hur ser stödet för barnen ut, och vilket stöd skulle behövas för att möta målgruppens behov?

Det är några av de frågor som föreläsningen kommer besvara. Du som deltar kommer få verktyg för att identifiera, bemöta och stötta utsatta barn som du möter i ditt yrke.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Föreläsningen anknyter till Barnkonventionens artikel 34 om barns skydd mot sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp.

When: 2023-04-18, 13:30 - 14:00,

Det gäller en av fyra - Om barn och ungas utsatthet för sexuella övergrepp och sexuell exploatering

Åldersövergripande arbete

7. Sexuella övergrepp

Åsa Landberg^{1,2} Carl Göran Svedin², Linda Jonsson²

¹ Stiftelsen Allmänna Barnhuset

² Marie Cederschiöld högskola

Sammanfattning: Vi presenterar resultaten från den fjärde nationella studien på området ungdomars sexualitet och utsatthet för sexuella övergrepp och sexuell exploatering. Ett representativt urval av 3 282 gymnasieelever har fått svara på frågor om sina erfarenheter av sexuella övergrepp och sexuell exploatering under uppväxten. I studien uppgav var fjärde elev att de utsatts för någon form av sexuellt övergrepp. Sist undersökningen genomfördes 2014 var det var femte elev.

Beskrivning: För att förebygga övergrepp och för att tillgodose barns behov av skydd, stöd och rehabilitering är det viktigt att känna till hur vanligt det är med sexuella övergrepp, hur övergreppen sett ut, vilka förövarna är och vilka barn som utsatts. Samtidigt är sexuella övergrepp mot barn ett svårångat fenomen, det är till sin karaktär något som är tabubelagt och som ofta hålls hemligt. Många gånger är det bara det barn som blivit utsatt och förövaren som känner till vad som hänt.

Vi kommer att presentera resultaten från den fjärde nationella studien på området ungdomars sexualitet och utsatthet för sexuella övergrepp och sexuell exploatering. Ett representativt urval av drygt 3 000 gymnasieelever har fått svara på frågor om sina erfarenheter av sexuella övergrepp och sexuell exploatering under uppväxten. Resultaten bygger på vad eleverna själva har valt att berätta. Undersökningen har genomförts av forskare från Marie Cederschiöld högskola på uppdrag av Stiftelsen Allmänna Barnhuset och har finansierats av regeringen.

I studien uppgav var fjärde elev att de någon gång under sin uppväxt utsatts för någon form av sexuellt övergrepp. Sist undersökningen genomfördes 2014 var det var femte elev. Flickor var betydligt mer utsatta än pojkar, drygt var tredje flicka uppger att hon varit utsatt för övergrepp under sin uppväxt. En rad andra försämringar oroar också. Självskadebeteenden och psykisk ohälsa har ökat. Det är tydligt att försämringarna främst drabbat flickor.

Undersökningen visar också att få av de som utsatts kommer i kontakt med professionella och att långt ifrån alla är nöjda med de professionella kontakter de haft. Samtidigt är det fler som önskar att de berättat tidigare än som ångrar att de berättat.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Seminariet knyter främst an till artikel 19 (Barnets rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld och mot vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller andra vårdnadshavare) samt till artikel 39 (Barnets rätt till rehabilitering och social återanpassning).

1f Screening av våldserfarenheter och modell för krisstöd

2023-04-18

13:00 - 14:00

1f Screening av våldserfarenheter och modell för krisstöd

Kl. 13:00 - 13:30

Krisstöd både i grupp och enskilt för tonåringar som utsatts för sexuella övergrepp – projekt Kastanjen vid Barnahus mellersta Skåne.

13-18

Sexuella övergrepp

Föreläsare: Elisabet Kjellander, Barnahus mellersta Skåne

Sammanfattning: En modell för krisstöd med syftet att förebygga psykisk och fysisk ohälsa genom att tidigt stärka den utsatta ungdomens motståndskraft och öka förmågan till återhämtning. Stödet som ges individuellt eller i grupp ska vara lättillgängligt och bygga på komponenter med stark prevalens. Krisstödet inleds med screening av svåra händelser och psykiska måendet som underlag för en säker bedömning av behovet av stöd och rehabilitering. Föräldrar involveras för att trygga tonåringen.

Beskrivning: År 2015 kritiserade FN:s barnrättskommitté Sverige för att barn som utsätts för övergrepp ofta har svårt att få tillgång till rehabiliteringstjänster och psykiatrisk vård, framför allt på grund av den bristande vårdkedjan i stora delar av landet. Att barn får tillgång till rehabilitering och återanpassning efter att ha utsatts för sexuella övergrepp är en rättighet enligt artikel 39 i FN:s barnkonvention.

I rapporten *Det gäller en av fyra* framgår det att sexuella övergrepp mot barn i Sverige ökat, var fjärde elev i undersökningen svarade att de varit utsatta någon gång under uppväxten. Barnahus har sett en kraftig ökning av sexuella övergrepp mot tonåringar.

En viktig kunskap från studien visade sig att 14 % av de som berättat ångrar att de berättat! För att säkerställa rätten till skydd mot övergrepp enligt artikel 19 i barnkonventionen samt stöd och behandling behöver barn trygghet att våga berätta.

Krisstödsmodellen kan användas för grupp och individuellt. Den teoretiska grunden är hämtad från Traumafokuserad kognitiv beteendeterapi (TF-KBT) som bygger på struktur, tydliga pedagogiska inslag och olika teman.

Syftet med denna modell är att förstå verkligheten, tankar kring händelsen, de kroppsreaktioner som uppstod och känna hopp inför framtiden. Varje tonåring och dess förälder behöver hitta sina egna strategier för hur de ska handla och bete sig för att komma vidare i den takt som tonåringens fysiska och psykiska hälsa orkar med.

Under den första delen ingår screening av svåra händelser, traumasymtom och stress utifrån det aktuella övergreppet. Ungdomen får en pedagogisk information om hjärnan och kroppens reaktioner vid svåra händelser, samtal kring mat, sömn, känslor, kroppsreaktioner och råd i vardagen. I samtalen introduceras olika kroppsövningar anpassade till traumautsatta för att minska ångest och oro. De kroppsbaseade interventionerna blir ett betydelsefullt komplement till samtalsbehandling och ger nya verktyg vid traumarelaterade bekymmer som inre stress, koncentrations- och affektregleringssvårigheter. Vid varje samtalstillfälle görs övningar anpassade efter den enskilda individen eller det som bedöms fungera i en grupp.

Vid behandlingens slut görs en ny bedömning av måendet och vid behov lotsas ungdomen vidare till ytterligare behandling. En viktig del är hålla kvar kontakten som en brygga till ny behandling tar vid.

Föreläsningen innehåller de olika tema som krisstödet innefattar och ni kommer att få ta del av ungdomarnas råd till andra ungdomar, föräldrar och professionella.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Föreläsningen har en stark koppling till årets tema, varje barns rätt till en uppväxt fri från våld med fokus på artiklarna 19 och 39 i barnkonventionen. Varje barn har rätt till skydd från alla former av våld, inklusive sexuella övergrepp. Det barn som har utsatts för övergrepp har rätt till rehabilitering och stöd till återanpassning.

When: 2023-04-18, 13:30 - 14:00

Går det att öka möjligheter för barn som varit på Barnahus att få screening, krisstöd, bedömning och eventuell behandling?

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Anna Nelson och Helena Asplund Carlqvist, Barnafriad, Linköpings Universitet

Sammanfattning: Barnafriad har tillsammans med Linköpings Barnahus, åtta kommuner samt Regionen i Östergötland genomfört ett pilotprojekt där en modell har provats för att barn som varit på Barnahus ska screenas för traumasymtom, få bedömning och krisstöd efter barnförhör. Modellen har innefattat kunskap om våld och trauma till yrkesverksamma, en toolbox riktad till socialtjänsten för screening av våldserfarenheter och traumasymtom hos barn samt digital utbildning i barnpsykiatrisk traumavård till Första linjen.

Beskrivning: Barnafriad har i samarbete med Linköpings Barnahus tagit fram och testat en modell för att tillgodose barn som varit på Barnahus rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering enligt Barnkonventionen artikel 24 samt enligt artikel 19, barns rätt att skyddas mot alla former av våld och övergrepp. Att utsättas för potentiellt traumatiserande händelser såsom våld och svåra livsomständigheter medför negativa konsekvenser på kort- och lång sikt för enskilda barn och deras familj. Att bli utsatt av någon som står nära eller som barnet befinner sig i beroendeställning till ökar ofta svårigheterna.

I samarbete med Barnahus Linköping, åtta kommuner i Östergötland och Region Östergötland startade Barnafriad ett pilotprojekt med syfte att utarbeta en modell för ett bättre stöd till våldsutsatta barn. Idén med modellen är att tillgängliggöra kunskap om våld mot barn, och ta fram praktiskt metodstöd för personal inom socialtjänst, första linjen och Barnahus. Med en gemensam modell som möter varje enskilt barns behov skulle fler barn bli sedda och få rätt insatser. Målet är att införa standardiserade rutiner för screening, bedömning och krisstöd. Tanken är att öka möjligheterna för barn som varit på Barnahus att få det stöd och den behandling som de faktiskt har rätt till.

I modellen är utgångspunkten att alla barn som varit i kontakt med Barnahus ska utredas av socialtjänsten. Genom att screena alla barn för våldserfarenheter och eventuella traumasymtom får man en indikation på vad det enskilda barnet behöver – det kan vara fråga om både vård och insatser från socialtjänsten, första linjen och/eller barn- och ungdomspsykiatri. I modellen har en toolbox riktad till socialtjänsten med olika screeningsverktyg tagits fram. Innehållet i toolboxen är: traumakunskap, samtalsguide för hur man administrerar screeningformulär, screeningsformulär, tolkning av resultat från screening, bildstöd och informationsmaterial riktad till barn.

Inom modellen har även Första linjen utbildats med Barnafriads digitala barnpsykiatriska traumavårdsutbildning för att kunna möta fler barn med krisstöd. Första linjen har i sitt uppdrag att vara lättillgängliga och vara första linjens barnpsykiatri varför de kan vara en aktör att möta målgruppen som finns på Barnahus.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barnafriad har i samarbete med Linköpings Barnahus arbetat fram och testat en modell för att tillgodose barn som varit på Barnahus rätt till

bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering enligt Barnkonventionen artikel 24 samt enligt artikel 19 barns rätt att skyddas mot alla former av våld och övergrepp.

1g Barns rättigheter i skyddat boende

2023-04-18

13:00 - 14:00

1g Barns rättigheter i skyddat boende

Kl. 13:00 - 13:30

Efter våldet - Hur säkerställer vi barns rättigheter i skyddat boende?

Åldersövergripande arbete

Våld i hemmet

Föreläsare: Natalie Söderlind och Maria Johansson, Barnafriid vid Linköpings universitet

Sammanfattning: Barns rättigheter i skyddat boende behöver förbättras. Genom denna föreläsning kommer vi ta avstamp ur "Ett fönster av möjligheter" samt Barnfridsbrottet där vi kommer att diskutera hur vi kan säkerställa ett barnrättsperspektiv i skyddat boende. Detta kommer att belysas genom det EU-finansierade projektet Efter våldet, där vi tillsammans med flera organisationer tagit fram en modell för att stärka barns rätt till skydd, stöd och delaktighet under och efter vistelse i skyddat boende.

Beskrivning: Insatsen skyddat boende är ett temporärt skydd mot hot och våld men den behövs kombineras med stöd och för att stärka de individer som befinner sig där. Detta innefattar även barnet i det skyddade boendet. I Ett fönster av möjligheter (S2022/03649) så belyses förslag för att förbättra skydd och stöd till de som behöver skyddat boende. Förslagen rör bl a att barn ska beviljas en egen insats, skyddas från umgänge med en våldsam förälder och barns rätt att gå i skola när de vistas i skyddat boende.

Barn som kommer till ett skyddat boende har ofta upplevt våld och våldets konsekvenser, de kan ha upplevt det genom att bevittna eller själva ha utsatts för våldet. Vid placering i skyddat boende, kan barnen få ett andrum från våldet men de måste även ges möjlighet till återhämtning och få information kring processen om vad som kommer att ske både under och efter tiden i det skyddade boendet. Under denna föreläsning kommer vi berätta vad vi sett genom projektet "Efter Våldet (AVEC)" samt hur modellen kan användas och hur den tagits emot av boendepersonal samt socialsekreterare.

Vi kommer fördjupa oss i ny lagstiftning, hur vi måste bli bättre på att säkerställa barnets rätt till skydd mot alla former av våld, och att vikten av en fungerande skolgång, stöd samt delaktighet vid placering i skyddat boende. Vi kommer även att i sammanhanget ta upp frågor kring barnfridsbrottet då många barn som kommer till ett skyddat boende kan ha bevittnat våldet och därmed varit utsatta för ett barnfridsbrott. Vi vill därför även ta upp vad som kan vara viktigt att tänka på när man som yrkesverksam möter dessa barn och vikten av att barnens rättigheter gällande barnfridsbrottet tillgodoses.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barnkonventionen slår fast att alla barn har rätt att växa upp under trygga förhållanden och att alla barn har rätt till en fredad uppväxt. I denna föreläsning/workshop kommer vi att utgå ifrån barnkonventionens artiklar om att alla barn ska skyddas från alla former fysiskt eller psykiskt våld, skada eller andra övergrepp (Artikel 19). Barns rätt till bästa möjliga hälsa (artikel 24), till rehabilitering och social återanpassning (artikel 29), till en utbildning (artikel 28) och rätt att få uttrycka sina åsikter (artikel 12). Barn som placeras i skyddat boende tillsammans med sin förälder har exakt samma rättigheter som alla andra barn i Sverige.

When: 2023-04-18, 13:30 - 14:00

BRA-samtal för barn i skyddat boende

Åldersövergripande

14. Upplevt våld i vuxnas parrelationer

Bonnie Friedh, Åsa Lundström Mattsson och Janina Fryckholm, Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Sammanfattning: Barn som kommer till ett skyddat boende är sedan några år tillbaka en målgrupp för BRA-samtal. Syftet är att ge barnet möjlighet att uttrycka sig med utgångspunkt i barnets situation att inte kunna bo hemma. Barn som kommer till ett skyddat boende har varit utsatta för våld och kan behöva många olika insatser. BRA-samtal syftar till att stärka barnets rättigheter utan att de vuxna sätter agendan.

Beskrivning: Stiftelsen Allmänna Barnhuset har tagit fram modellen BRA-samtal. Modellen har ett tydligt rättighets- och delaktighetsperspektiv vilket innebär att det är centralt att barnet får möjlighet att uttrycka sina frågor, funderingar och eventuella behov. All kommunikation med barn och föräldrar utgår från barnets rätt att få information och vid behov hjälp. Det handlar också om barnets rätt att må bra, rätt till skola, fritid och vila, rätt att säga vad barnet tycker och bli lyssnad på.

Barn som kommer till skyddat boende är sedan några år tillbaka en ny målgrupp för BRA-samtal. Modellen BRA är ursprungligen framtagen för samtal med barn 7-18 år, med anledning av att de är anhöriga till en förälder med någon form av allvarlig sjukdom, psykisk funktionsnedsättning missbruk/beroende eller när en förälder dör. Det gäller även barn som har varit utsatta för våld, när föräldern får någon form av behandling. Utgångspunkten är barnets rättigheter enligt Hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen och barnkonventionen.

Samtalsverktygen i BRA-samtal har även anpassat för samtal med barn som kommit till ett skyddat boende med sin förälder. Syftet är att ge barnet möjlighet att uttrycka sig med utgångspunkt i situationen att barnet just nu, inte kan bo hemma. Barn som kommer till ett skyddat boende har varit utsatta för våld och kan behöva många olika insatser. Det som BRA-samtal syftar till är stärka barnets medvetenhet om sina rättigheter och att de få komma till tals utan att de vuxna sätter agendan. Under de senaste åren har BRA-samtal för barn i skyddat boende ingått som en pusselbit i EU-projektet Efter våldet, rättigheter för barn i skyddat boende. Under seminariet kommer vi berätta vi om hur modellen kan fungera i skyddade boenden och hur den kan bli en resurs för de barn som kommer dit.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Modellen BRA-samtal är utformad med utgångspunkt i barnkonventionens artiklar 2, 3, 6, 12, 19 och 28. De är alla högst relevanta för barn som kommer till ett skyddat boende. I BRA-samtal har vi sammanfattat det som: Rätt att veta, Rätt att må bra, Rätt till skola fritid och vila, Rätt att säga vad du tycker och bli lyssnad på.

1h Workshop: Stopp! Min kropp!

2023-04-18

13:00 - 14:00

1h Workshop: Stopp! Min kropp!

KL. 13:00 - 14:00, Lokal: Harry Nyqvist

Stopp! Min kropp! Lek och prat i förskolan

Åldersgrupp: 0-6

Sexuella övergrepp

Workshophållare: Emma Chawinga, Rädda Barnen

Sammanfattning: Workshopen ger dig en inblick i Rädda Barnens nya Stopp! Min kropp! - material som riktar sig till barn i förskoleålder. Du får se materialet och testa på hur det kan användas i leken och samtalen i vardagen med de yngsta barnen.

Beskrivning: Under hösten 2022 lanserade Rädda Barnen ett nytt konkret material till förskolan som syftar till att stödja samtal och lekar kring kroppen och samtycke. Att prata med små barn om kroppen och gränser hjälper barn att bli medvetna om kroppens värde och hur de säger eller visar ja och nej. Genom att prata, sjunga sånger, läsa böcker och leka lekar får barn hjälp att utveckla sin förståelse för känslor, privata områden, kroppsgränser och samtycke. Leken kan också hjälpa barn att sätta ord på saker de är med om och kan underlätta för barn att tidigt be om hjälp. Rädda Barnen har lång erfarenhet av att arbeta med barn kring kroppen och gränser. Under workshopen kommer materialet att presenteras och du får testa på hur det kan användas i arbetet med de yngsta barnen.

Workshopen knyter an till artikel 19 i BK: Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Workshopen knyter an till artikel 19 i BK: Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

2a Riskfaktorer och kartläggningar av bortförda barn och könsstämpningar

2023-04-18

14:15 - 15:15

2a Riskfaktorer och kartläggningar av bortförda barn och könsstämpningar

When: 2023-04-18, 14:15 - 14:45

Bortförda barn och unga

Åldersövergripande arbete

9. Våld i hemmet

Sara Bäckström, Matilda Eriksson och Madelene Larsson, Jämställdhetsmyndigheten

Sammanfattning: Jämställdhetsmyndigheten har ett regeringsuppdrag att kartlägga och sprida kunskap om hedersförtryck samt annat våld och förtryck för barn och unga som blivit bortförda från Sverige. Jämställdhetsmyndigheten kommer vid seminariet att presentera delrapporten för uppdraget, samt eventuellt några ytterligare resultat.

Vi presenterar vad de yrkesverksamma berättat om avseende återkommande riskfaktorer i individernas liv innan bortförandet, specifika händelser som kan ha utlöst bortförandet, syften med bortförandena samt kort om insatser till målgruppen.

Beskrivning: Bortförda barn och unga

Jämställdhetsmyndigheten har ett regeringsuppdrag att kartlägga och sprida kunskap om hedersförtryck samt annat våld och förtryck för barn och unga som blivit bortförda från Sverige. Jämställdhetsmyndigheten kommer vid seminariet att presentera delrapporten för uppdraget som lämnas in 1 december 2022, samt eventuellt några ytterligare resultat.

Varje år förs barn och unga ut ur landet i syfte att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck eller annat våld. Ett bortförande innebär en kraftig inskränkning av individens möjligheter att leva ett självständigt och fritt liv samt till exempelvis adekvat hälso- och sjukvård och skolgång. Ett bortförande till utlandet i syfte att utsätta barnet för hedersrelaterat våld och förtryck eller annat våld är aldrig förenligt med Barnkonventionen, (bl.a. artikel 11, 19, 24 och 37) eller rätten till en uppväxt fri från våld. Jämställdhetsmyndighetens uppdrag ska bidra till både ökad upptäckt, förebyggande arbete, samt ett förbättrat långsiktigt stöd till de som utsätts. Vi fokuserar under seminariet framför allt på åldersgruppen 13-18 år, men även yngre barn berörs.

I vår delstudie har vi genomfört intervjuer med yrkesverksamma och de har lämnat information om totalt 171 individer som har blivit eller riskerat att bli bortförda, varav 142 individer är barn. Majoriteten, 64 %, av de som har förts bort är kända av myndigheter innan tidpunkten för bortförandet (eller det riskerade bortförandet). Av de som är kända av myndigheter sedan tidigare är 88 procent barn.

Av de totalt 171 individerna har 143 individer förts ut ur Sverige bland annat i syfte att giftas bort, undkomma myndighetsbeslut eller uppfostras enligt föräldrarnas kultur eller religion. Majoriteten av individerna är fortfarande bortförda från Sverige.

Vid seminariet kommer vi att, utifrån den information som framkommit i intervjuerna med de yrkesverksamma, presentera återkommande riskfaktorer i individernas liv innan bortförandet, specifika händelser som kan ha utlöst bortförandet samt syften med bortförandena. Vi redovisar

också vad de yrkesverksamma berättat om insatser före ett bortförande och efter ett bortförande, i de fall personen har återvänt till Sverige.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Ett bortförande till utlandet i syfte att utsätta barnet för hedersrelaterat våld och förtryck eller annat våld är aldrig förenligt med

Barnkonventionen, (bl.a. artikel 11, 19, 24 och 37) eller rätten till en uppväxt fri från våld. Barn som förs utomlands i syfte att giftas bort, "uppfostras", könsstympas eller på andra vis utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck eller annat våld knyter tydligt an till årets tema en uppväxt fri från våld. Utsattheten är oerhört stor, där de ofta utsätts både utsätts för fysiskt våld och psykiskt våld och kränkningar. De förs ofta bort från Sverige med små möjligheter att på egen hand klara av att ta sig tillbaka på egen hand, där en känsla av vanmakt uppstår. Flertalet artiklar i Barnkonventionen berörs av området barn som förs ut ur landet mot sin vilja och kvarhålls utomlands.

When: 2023-04-18, 14:45 - 15:15

Hedersrelaterat våld och förtryck- när ett barn könsstympats eller riskerar att utsättas för könsstympning

Åldersövergripande arbete

6. Rättsprocessen

Åsa Wallinder, Jenny Edin och Charlotta Bäcklund Pettersson, Polismyndigheten

Sammanfattning: Barns rätt till skydd mot alla former av våld är en av de grundläggande artiklarna i polisens arbete med barnkonventionen. Trots detta är det svårt att få någon ansvarig fälld i domstol för brottet könsstympning. Vad beror det på och hur kan vi hjälpas åt? Här är samverkan och samarbete mellan olika aktörer i samhället en nyckel till framgång. Men hur ska vi göra och vad?

Beskrivning: För drygt 40 år sedan stiftades en lag i Sverige om att kvinnlig omskärelse skulle förbjudas. sedan dess har både lagen och samhället förändrats, men hur har det gått egentligen?

Polismyndigheten har granskat alla anmälningar om brottet könsstympning som inkommit under åren 2016-2021. Det finns många goda exempel att men också fallgropar. De viktigaste lärdomarna är att vi måste arbeta mer och bättre tillsammans. Att säkra barnets bästa kan låta enkelt, men vad innebär det egentligen i dessa situationer? Vi kommer att presentera delar ur polisens kartläggning och reda ut hur vi ska förhålla oss till artiklarna i barnkonventionen kopplade till könsstympning. Sist men inte minst- hur vi tillsammans kan göra det bättre i framtiden och i fortsättningen

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Artikel 3, 19, 24, 12, 7, 10, 11, 14, 17 och 20. Vad innebär barnets bästa i dessa fall? Barns rätt att göra sin röst hörd- hur ska vi lyssna? Hur ser barns rätt till föräldrarna ut när de är misstänkta för brott mot barnet? Skadlig sedvänja och barns skydd mot alla former av våld, vad behöver vi som möter dessa barn veta och kunna?

2b Sexuella övergrepp på nätet

2023-04-18

14:15 - 15:15

2b Sexuella övergrepp på nätet

When: 2023-04-18, 14:15 - 14:45

"Hela min skola har sett mig naken" - om exposekonton och dess konsekvenser

Åldersövergripande arbete

10. Våld mellan jämnåriga

Caroline Karlsson, Jonas Karlsson och Elisabeth Lindgren, ECPAT Sverige

Sammanfattning: I ECPATs undersökning Nude på nätet 2022, svarade 89% av barnen att de visste vad ett exposekonto är. På dessa konton sprider, ofta andra barn, exempelvis naket/sexualiserat material i syfte att kränka barnet på bilden. Kräkningarna sker ofta i en lokal kontext där bilderna publiceras tillsammans med personlig information om barnet, som namn, skola eller ort. Barnen drabbas ofta hårt och nya övergrepp sker som en följd fortsatt spridning.

Beskrivning: Exposekonton är sidor på internet eller konton på sociala medier där en stor del av materialet består av nakna eller sexuella bilder eller filmer som barn tagit på sig själva. Bilderna sprids sedan på exposekonton, ofta utan barnets samtycke, och där majoriteten av besökare och de som sprider själva är barn. Bilderna sprids ofta i barnets närhet och innehåller ofta personlig information om barnet som namn, vilken skola de går på och information om hur man hittar dem på sociala medier. Barnen som blir utsatta drabbas ofta väldigt hårt och utsätts ofta för nya, grova övergrepp som en följd av spridningen. Samtidigt upplever sällan de barn som deltar i kränkningen genom att besöka sidorna eller dela bilderna vidare att de gör sig medskyldiga till brott som ger stora konsekvenser för de drabbade. Trots att dessa sidor är vanliga och välkända bland barn är fenomenet i stor utsträckning okänt för vuxenvärlden.

I vår årliga undersökning "Nude på nätet" beskriver offer vad som skedde efter att deras bilder spreds på exposekonton, men över tusen barn svarar också på frågor om sina erfarenheter av och känslor inför exposekonton. Det visar sig att en majoritet av barnen har besökt den typen av sidor och förklarar det med nyfikenhet, skvaller och kåthet. De berättar att algoritmer på sociala medier ibland rekommenderat dessa sidor till dem. De skriver också att de tror att andra besöker dem för att mobba, trakassera och förlöjliga andra barn. Offren beskriver att "ha blivit exposad" ofta har inneburit ett lidande som kan pågå i flera års tid då bilderna fortsätter att spridas även om det ursprungliga kontot stängts ner. De berättar också att vuxenvärlden ofta förvärrar upplevelsen genom att skambelägga dem och att samhället sällan har något stöd att erbjuda.

Tillsammans med fokusgrupper av barn har vi analyserat materialet och försökt förstå vilken roll fenomenet spelar i barns liv idag. Tillsammans med barnen har vi också försökt förstå hur det vore möjligt att komma till rätta med problemet och minska lockelsen för barn att gå in på exposekonton.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barn ska skyddas från alla former av våld, däribland sexuella övergrepp. När barns nakenbilder sprids utan samtycke, på exempelvis exposekonton, upplever barnen att de blir utsatta för visuella sexuella övergrepp. Barnen upplever också ofta tjat, våld, hot och trakasserier som en följd av att deras bilder spridits. Våldet och lidandet kan pågå i flera år då bilderna ofta fortsätter att spridas utom barnets kontroll.

When: 2023-04-18, 14:45 - 15:15

Uppsökande arbete online - för att stötta barn och unga utsatta för sexuell exploatering

13-18

12. Övergrepp på nätet

Hanna Melin, Alltid Sedd

Sammanfattning: Barnkonventionen förpliktigar att skydda barn från alla former av sexuellt utnyttjande och övergrepp. Sexuell exploatering tar ofta startskott online vilket innebär att trygga vuxna behövs på de sidor där barn och unga blir utsatta för sexuella övergrepp. Föreningen Alltid Sedd föreläser om det uppsökande arbete som görs på internet för att stödja de som har sex mot ersättning, använder sex som självskada eller är utsatta för annan sexuell exploatering.

Beskrivning: Barnrättskommittén uppmanar till ytterligare ansträngningar i Sverige för att eliminera förekomsten av sexuellt utnyttjande av barn. Samtidigt påvisar studien Unga, sex och internet efter #Metoo en ökning av sexuella övergrepp mot barn på nätet, där många känner sig pressade eller tvingade till att ha sex online. Den fortgående barnprostitutionen och barnpornografin är ytterligare något kommittén uttrycker oro över. Trots att lagen är tydlig när det kommer till brott om sexuell exploatering/posering av barn, så är det ingen tvekan om att det uppsökande arbetet på internet behövs.

Bakom skärmarna där vuxna personer tar kontakt, pressar, utnyttjar och köper sexuella tjänster gömmer sig ofta barn och unga med tidigare trauman och ett dåligt mående. Många har fått tilliten till vuxenvärlden urholkad. Rädslan att bli dåligt bemött, skambelagd eller uppläxad gör att det svåra blir ännu svårare att prata om.

Så länge barn och unga bli groomade, erbjudna köp av sexuella tjänster, har sex mot ersättning eller sex i syfte att skada sig själva - behöver det finnas trygga vuxna som lyssnar och inte dömer. Genom att istället etablera närvaro på de sajter där den sexuella exploateringen sker signalerar vi att vi som vuxna finns där för att lyssna och stötta.

Föreläsningen fokuserar delvis på varför uppsökande arbete behövs på nätet, den metod föreningen Alltid Sedd använder och hur gränser inte sällan förskjuts från sugardating eller att sälja bilder - till att sluta med att ha sex mot ersättning i självskadande syfte. Vidare fokuseras på hur vi kan bemöta och prata med de barn och unga som befinner sig i någon form av sexuell exploatering.

Visionen om en uppväxt fri från våld kräver ett stopp av de sexualbrott som begås av vuxna mot barn. Parallellt behöver vuxenvärlden ta ansvar, hinna ikapp och fånga upp utsatta i tid. Vi måste vara där barn och unga är.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barnkonventionens artikel 34 tydliggör skyldigheten att skydda barn mot alla former av sexuellt utnyttjande och övergrepp. Vidare berörs även det fakultativa protokollet om försäljning av barn, barnprostitution och barnpornografi. Att Sverige inte lever upp till dessa förpliktelser kräver nytänkande och nya metoder, som det uppsökande arbete som bedrivs av Alltid Sedd. Genom att sprida information om hur och varför uppsökande arbete behövs kommer fler barn och unga kunna få hjälp.

2c Om både samtycke och porrens konsekvenser

2023-04-18

14:15 - 15:15

2c Om både samtycke och porrens konsekvenser

When: 2023-04-18, 14:15 - 14:45

Samtal om porr och samtycke med killar: Hur kan vuxna ta ansvar och ta samtalet?

Åldersövergripande arbete

11. Våldsförebyggande arbete

Karin Caspani, Emilia Eriksson och Andreas Abrahamsson, MÄN/Killar.se

Sammanfattning: Vi vet att porr är del av många ungas liv, framförallt killars. Genom nätet finns allt tillgängligt och vi ser bland annat i vår stödchatt på Killar.se att killar och unga män själva har frågor och funderingar kring det de möts av. Den mest tillgängliga porren, så kallade mainstreamporren, innehåller sällan samtycke och reproducerar många stereotypa föreställningar om sex, samt bidrar till en normalisering av våld och kränkningar. Vi behöver vara många vuxna som tar ansvar för samtal om porr och samtycke med barn och unga. Vuxna behöver hjälpa till att skapa reflektion kring det som unga möter på nätet för att alla barn och unga ska ha möjlighet att upptäcka och utforska sin sexualitet på ett så tryggt och positivt sätt som möjligt.

Beskrivning: Med utgångspunkt i vår stödchatt på Killar.se, det vi ser i vår samtalsmottagning samt genom forskning och undersökningar presenterar vi vad barn och unga frågar och funderar över, med fokus på killar. Vi besvarar frågor utifrån våra erfarenheter i projektet "Killar om porr" som handlar om varför det är viktigt att vuxna tar ansvar för att initiera samtal om porr och samtycke med barn och unga. Vi presenterar vilket stöd som finns att få som professionell eller förälder för att ta dessa samtal.

Vad är viktigt att tänka på för att skapa så bra förutsättningar som möjligt för samtal om porr och samtycke? Vi presenterar vår nya handbok och utbildning för professionella i "Samtal med killar om porr och samtycke". Vi presenterar även vårt nya material för föräldrar och andra viktiga vuxna kring hur man för samtal om porr och samtycke med barn och unga, oavsett kön.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Många unga känner sig osäkra på var gränsen går för våld och övergrepp i sexuella situationer. Barn och unga berättar för oss hur deras vardag och relationer påverkas av att de själva eller partner tittar på porr, om upplevda obehagskänslor kring vad de sett, om en känsla av att inte kunna sluta titta trots de vill och de ber om hjälp för att trappa ner sin konsumtion.

Varje barn har rätt till skydd, och det är vuxna som är skyldiga att tillgodose information, samtal och stöd (artikel 17, 18)

When: 2023-04-18, 14:45 - 15:15

Vill du? Ett manualbaserat material om sex kommunikation och gränser

13-18

7. Sexuella övergrepp

Pelle Ullholm och Hans Olsson, RFSU

Sammanfattning: Vill du - som manual och koncept - är ett digitaliserat stöd till vuxna/pedagoger. Det består av korta filmer, metoder, tydliga förändringsidéer och begreppsdiskussioner till varje tematiserat upplägg. Huvudtematiken - som nu bryts ner i sex lektioner - är sexualitet, kommunikation och gränser. Vill du handlar om att stärka unga förmågor och förutsättningar att använda sig av sina rättigheter i praktiken.

Beskrivning: Under snart två års tid har RFSU utvärderat Vill du som manual och koncept. På initiativ av Länsstyrelsen i Skåne och i samarbete med sex olika skolor runt om i Sverige har vi utbildat skolpersonal, testat manualen med elever i tonåren och på flera sätt utvärderat om Vill du kan vara ett våldpreventivt verktyg med fokus på sexuellt våld. Det här för den första gången resultatet presenteras. Ansatsen bygger på tydliga förändringsidéer och begreppsdiskussioner till varje tematiserat upplägg. Huvudtematiken är sexualitet, kommunikation och gränser.

RFSU sätter stor tilltro till arbetssättet att via korta filmer och stärkande samtal som metod nå fram till unga på ett inkluderande, icke-dömande sätt i komplexa frågor om sex, kommunikation och gränser. I tonåren inträder det sexuella självbestämmandet och många börjar utforska relationer och sexualitet. De flesta debuterar sexuellt med en partner i åldern mellan 15 och 18 år. Det finns färre levda erfarenheter kopplat till sexualitet och relationer. Det är viktigt att samtala om innan saker inträder. Studier från exempelvis folkhälsomyndigheten visar att unga är relativt bra men vill gärna bli bättre på sexuell kommunikation. Vi vet också av erfarenhet att unga vill diskutera verbal och icke-verbal sexuell kommunikation av olika slag. De saknar att reflektera över etiska gränser och hur man kan hantera vardagliga situationer. Vill du strävar framförallt efter att svara på hur man kan arbeta med de nya skrivningarna i läroplanen som handlar om samtycke. Hur det känns att bli avvisad och hur kan man avvisa på ett bra sätt? Hur kan man bryta in när något håller på att gå fel? Hur kan man göra för att undersöka vad man vill eller inte vill, hur kan du sätta ord på det? Hur kan man lyssna in andras iland subtila kroppsspråk? Vad är samspelsex och frivillig delaktighet? Det är frågor som berör, och metoder som behövs.

Kan Vill du, som i grunden handlar om att stärka unga och deras egenupplevda förmågor, bidra till att unga kan förstå andras rättigheter och använda sig av sina egna rättigheter bättre i praktiken?

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barnkonventionen artikel 19.1

Barnets skydd mot våld ska säkras. Skadliga upplevelser ska bearbetas och våld och negativ utveckling ska förebyggas.

Vill du tangerar årets tema då det syftar till att vara våldpreventivt i sig. Mycket av det sexuella våldet kan förhindras. Metoden ska stärka barn och unga förmåga att förstå gränser genom att främja samtal om tabubelagda frågor. Kunskap och öppenhet kring sexualitet, kommunikation och gränser är en nyckel.

2d Uppmärksamma och utreda våldsutsatta barn

2023-04-18

14:15 - 15:15

2d Uppmärksamma och utreda våldsutsatta barn

When: 2023-04-18, 14:15 - 14:45

Att uppmärksamma barn som utsatts för våld – och erbjuda tidiga insatser

Åldersövergripande arbete

11. Våldsförebyggande arbete

Åsa Landberg^{1,2} och Johanna Thulin^{2,3}

¹ Marie Cederschiöld högskola ² Stiftelsen Allmänna Barnhuset ³ Linnéuniversitetet

Sammanfattning: En tidig upptäckt av utsatta barn kan minska risken för fortsatt utsatthet och en möjlighet att uppmärksamma barnets behov av stödinsatser. Med fokus på fysisk barnmisshandel och sexuella övergrepp vill vi diskutera hur professionella kan underlätta för barn att berätta och se till att barn erbjuds tidiga insatser.

Beskrivning: Trots att enkätstudier visar att flera barn i Sverige uppger att de någon gång varit utsatta för någon form av våld av en förälder är det få berättelser som når socialtjänsten eller andra myndigheter. En del barn berättar aldrig för någon om att de varit utsatta för barnmisshandel och det är vanligt att en period av tystnad föregår avslöjandet. En tidig upptäckt av utsatta barn kan minska risken för fortsatt utsatthet och en möjlighet att uppmärksamma barnets behov av stödinsatser.

Forskning om avslöjandeprocessen när det gäller sexuella övergrepp mot barn och fysisk barnmisshandel har visat att barn ofta vänder sig till andra barn först, men att det kan leda vidare genom att de själva eller med hjälp av det barn de anförtrott sig berättar för en vuxen som i sin tur kontaktar myndigheter. Det innebär att avslöjandeprocessen sker i steg och att den också kan sträcka ut sig över tid. Att avslöja barnmisshandel är sällan en enstaka händelse vid en tidpunkt, snarare en komplex process som kan sträcka sig över lång tid. Många faktorer spelar in, som barnets personlighet och historia, familjedynamik, det omgivande samhället och attityder i samhället i stort.

För att underlätta för barn att berätta om barnmisshandel behöver de kunskap om vad våld är och om att de har rätt att växa upp utan våld. De behöver också veta vart de kan vända sig för att berätta att de varit utsatta. Vuxna som får kännedom om att ett barn varit utsatt för våld har oavsett profession stora möjligheter att stötta den process som avslöjandet innebär. Genom att skapa en situation där barn får kunskap, känner att de har kontroll över situationen och känner gemenskap med andra kan barn berätta mer och dra nytta av det stöd som erbjuds.

Med fokus på fysisk barnmisshandel och sexuella övergrepp vill vi diskutera hur professionella kan underlätta för barn att berätta och se till att barn erbjuds tidiga insatser.

Seminarier bygger på ett kapitel i forskningsantologin *Att komma rätt i rätt tid. Kritiska frågor för en kunskapsbaserad prevention till barn och unga*.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Innehållet knyter främst an till artikel 19 (Barnets rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld och mot vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller andra vårdnadshavare) samt till artikel 39 (Barnets rätt till rehabilitering och social återanpassning).

When: 2023-04-18, 14:45 - 15:15

God kvalitet i utredningar som rör våldsutsatta barn - ett möte mellan tillämpad forskning och regional utveckling

Åldersövergripande arbete

9. Våld i hemmet

Birgitta Persdotter^{1,2}, Maria Eriksson³, Leigh Ann Loeb^{1,2}, Petra Söderholm⁴, Jenny Norlin⁴

¹ Karlstads universitet ² Fou Vålfärd Värmland ³ Marie Cederschiöld Högskola ⁴ Karlstads kommun

Sammanfattning: Seminariet belyser ett samarbete mellan forskning och praktik med syfte att nå god kvalitet i utredningar som rör våldsutsatta barn. Vid seminariet berättar Maria Eriksson och Birgitta Persdotter om en sammanlänkning av deras respektive forskningsprojekt, iRiSk och SAVE-studien. Resultat och tillämpning av forskningsprojekten presenteras och diskuteras. Tillsammans med en panel fokuseras regional utbildning och implementering av iRiSk och där resultat från SAVE-studien används som kunskapsgrund för verksamhetsutveckling.

Beskrivning: Vid seminariet berättar Maria Eriksson och Birgitta Persdotter om en sammanlänkning av deras respektive forskningsprojekt, iRiSk och SAVE-studien. Båda projektet syftar till att bidra till kunskap och metodstöd för att förbättra kvaliteten i utredningar som rör barns våldsutsatthet. Resultat och tillämpning av forskningsprojekten presenteras och diskuteras. Tillsammans med en panel fokuseras regional utbildning och implementering av iRiSk och där resultat från SAVE-studien används som kunskapsgrund för verksamhetsutveckling.

iRiSk-intervjuer (insatser, Risk- och Skyddsbedömningar) är ett strukturerat metodstöd för professionella bedömningar som kompletterar och fördjupar ordinarie utredningsarbete inom företrädesvis socialtjänsten, gällande barn som utsätts för våld i sin familj. Det har sedan 2012 utvecklats av en forskargrupp på uppdrag av Socialstyrelsen och sprids i landets kommuner. Parallellt har forskargruppen studerat förutsättningar för och användning av metodstödet, sedan 2018 med stöd från Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd Forte.

SAVE-studien (Support and protection Against Violence – on Equal terms for all children) genomfördes för första gången 2019 – 2020 i kommunerna i Värmland. Under våren 2023 genomförs SAVE-studien på nytt, i totalt 23 kommuner från sex län. SAVE-studien undersöker vilken typ och omfattning av våld som bekräftas i utredningar efter anmälan om misstänkt våldsutsatthet, hur risken för fortsatt våld bedöms och på vilka grunder barn beviljas insatser.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Både iRiSk och SAVE-studien liksom det regionala utvecklingsarbetet och socialtjänstens arbete har direkt koppling till artikel 19: Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

Det finns också en tydlig koppling till artikel 18, som anger att föräldrar eller vårdnadshavare har gemensamt huvudansvar för barnets uppfostran och utveckling med statens stöd samt artikel 20 som anger att barn som av olika anledningar inte kan bo kvar i sin hemmiljö har rätt till skydd och stöd från staten, samt rätt till ett alternativt hem.

2e Efter barnförhöret

2023-04-18

14:15 - 15:15

2e Efter barnförhöret

When: 2023-04-18, 14:15 - 14:45

Efter barnförhören – stöd till barn och föräldrar vid misstänkt barnmisshandel. Hur går det till konkret?

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Hans Elfström, Karin Calmerskog, Lina Holmqvist och Kristina Östman, Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Sammanfattning: En minoritet av förhör om misstänkt barnmisshandel i hemmet leder till att en förälder häktas eller att barnet omhändertas. De flesta barn som förhörs om föräldrars våld får gå hem igen samma dag. Dessa barn har samma rätt till information, skydd och stöd som andra brottsoffer. Vi demonstrerar konkret hur modellen Efter barnförhören gör det möjligt att ge dem det stödet, trots att de misstänkta är deras vårdnadshavare.

Beskrivning: Det utgör ett stort ingrepp i familjen när samhället griper in och förhör barn om brott som deras föräldrar misstänks för. Det för med sig ett ansvar. Barn vill ha hjälp så att våldet tar slut men har sällan förstått på vilket sätt polis och socialtjänst arbetar eller vad följderna blir om de berättar. Det är inte ansvarsfullt att lämna barn ensamma med konsekvenserna. Situationen ställer också stora krav på föräldrarna. Barnet har vanligtvis hämtats till polisförhör på beslut av en särskild företrädare, utan att föräldrarna underrättas i förväg. Föräldrarna informeras först efter förhören och reagerar ofta med starka känslor.

Vi vet från flera intervjustudier hur tufft det kan vara för barn, föräldrar och syskon att utan stöd ha kväll tillsammans, efter att barnet varit på förhör om en förälders misstänkta barnmisshandel. Det är också vanligt att barnets uppgifter om våldet försvinner i utredningen och att det inte heller blir någon insats för att förebygga våld i familjen eller någon stödinsats eller behandling för barnet. Enligt barnkonventionen § 19 har våldsutsatta barn och de personer som har hand om barnet rätt till nödvändigt stöd och enligt § 39 har våldsutsatta barn rätt till rehabilitering.

Modellen Efter barnförhören har sedan 2017 spridits till hundratalet kommuner i Sverige, genom utbildningar och stöd från Stiftelsen Allmänna Barnhuset. En utvärdering av modellen har påbörjats vid Örebro universitet.

På det här seminariet beskriver vi syftet modellens tre steg: informationsmöte och hembesök samma dag som förhören varit, samt uppföljande stödsamtal parallellt med pågående utredning. Vi demonstrerar konkret hur det går till att genomföra modellen i praktiken.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Seminariet anknyter främst till Artikel 19- Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

When: 2023-04-18, 14:45 - 15:15

Familjebehandlares erfarenheter av en modell för information och stöd till familjer i ärenden rörande barnmisshandel

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Lisa Sandelin, Anna Petersén och Sara Thunberg, Örebro universitet

Sammanfattning: I Sverige går majoriteten av de barn som varit på förhör på grund av misstanke om barnmisshandel hem till sina föräldrar och misstänkta förövare utan hjälp eller stöd från samhället. Efter barnförhöret (EBF) är en modell för stöd och information till barn och föräldrar vid misstanke om barnmisshandel. Som en del i ett större forskningsprojekt undersöker vi familjebehandlares erfarenheter av att arbeta med EBF samt dess styrkor och svagheter.

Beskrivning: Barnmisshandel är ett allvarligt problem över hela världen och anses vara ett folkhälsoproblem, vilket riskerar barns välbefinnande på både kort och lång sikt. Forskning visar att cirka 23 procent av alla barn utsätts för fysisk misshandel. Exakta siffror är dock svåra att fastställa på grund av underrapporteringar, där forskning visar att barn ofta är rädda för att berätta för andra om sina erfarenheter av våld. Forskning visar att övergrepp mot barn är förknippat med en ökad risk för flera psykiatriska och medicinska störningar. Mot bakgrund av detta kan barn behöva tidiga insatser för att förebygga långsiktiga konsekvenser av våldet. I Sverige går cirka 70 procent av alla barn som förhörts av polisen på grund av misstänkt barnmisshandel hem efteråt utan stöd när de träffar sina föräldrar och misstänkta gärningsmän. Detta tyder på att barns välbefinnande inte är ett primärt fokus efter polisförhören. Föräldrarna får efter polisförhöret besked om att polisen och socialtjänsten har inlett utredningar. Denna kunskap kan utlösa känslor som kan jämföras med krisreaktioner. För att möta detta känslomässiga tillstånd erbjuder ungefär en tredjedel av alla svenska kommuner den nya insatsen *Efter barnförhöret* (EBF). Syftet med EBF är att ge stöd och information till barn och föräldrar direkt efter barnförhöret med polisen. Den består av tre delar: 1) ett informationsmöte, där en familjeterapeut informerar föräldrarna om att deras barn har förhörts av polisen, 2) ett hembesök av två familjebehandlare som äger rum samma kväll, och 3) uppföljande samtal, cirka 6–8 möten där man pratar om frågor som rör våld.

Med utgångspunkt i intervjuer från ett större forskningsprojekt som utvärderar EBF med 20 familjebehandlare undersöker vi deras erfarenheter av att arbeta med EBF, och dess styrkor och svagheter ur två perspektiv: (i) i relation till familjen och (ii) organisatoriskt och professionellt. Våra preliminära resultat visar att de flesta familjebehandlare har gjort lokala modifieringar av EBF. Dessa förändringar är följder av organisatoriska svårigheter att genomföra insatsen som avsett. Vidare anser familjebehandlarna att EBF är till hjälp för att motivera familjer till fortsatt behandling. Vi diskuterar dessa fynd mot bakgrund av barnmisshandelsforskning och behovet av ett utökat stöd till barn och föräldrar i ärenden rörande barnmisshandel. I samband med föreläsningen presenteras även projektet som utvärderar EBF.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Projektet kopplar huvudsakligen an till artikel 19 genom att barn har en rätt till att skyddas från våld, men också att de har rätt till stöd om de har utsatts. Likaså finns starka kopplingar till barnets bästa (artikel 3) samt barns rätt att komma till tals (artikel 12). Detta genom att barn behöver delaktiggöras i sitt eget ärende genom att få ge uttryck för vad de tycker och önskar. Detta är sedan någon som behöver övervägas i förhållande till barnets

bästa. Fokus för modellen är dessutom att låta barnets berättelse och erfarenheter vara i fokus hela tiden, medan föräldrarna ska inta en mer lyssnande roll.

2f Nationella minoriteter och barn på flykt

2023-04-18

14:15 - 15:15

2f Nationella minoriteter och barn på flykt

When: 2023-04-18, 14:15 - 14:45

Rasism är våld - hur drabbas unga från de nationella minoriteterna

Åldersövergripande arbete

3. Kränkande behandling

Anna Ivarsson och Dharana Favilla, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Sammanfattning: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor arbetar med regeringsuppdrag som handlar om att förebygga och motverka rasism mot unga från de nationella minoriteterna. I det här passet bjuder vi in till panelsamtal med unga från de nationella minoriteterna. Samtalet kommer att kretsa kring på vilka sätt diskriminering, kränkningar och våld som bottnar i rasism drabbar unga idag och vilket stöd och vilka insatser de själva önskar av beslutsfattare och tjänstepersoner.

Beskrivning: Rasism har många olika uttryck och drabbar många barn och unga som lever i Sverige idag. Den rasism och det förakt som personer inom de nationella minoritetsgrupperna blir utsatta för har kopplingar till rasistiska idéströmningar, och när det gäller den samiska befolkningen även koloniala strukturer. Kränkande kommentarer och särbehandling bottnar också i fördomar och okunskap om minoritetsbefolkningens historia och kultur.

Att bli utsatt för rasism är att utsättas för våld som bland annat uttrycks genom trakasserier, hot och hat. I brottsstatistiken speglas detta bland annat i brottstyper som hets mot folkgrupp, ofredanden och trakasserier. I rapporter uppges att unga från de nationella minoriteterna utsätts för mobbing i skolan, kränkningar och att hot om våld och våld förekommer på flertalet arenor, av både vuxna och andra barn och unga.

Brottsförebyggande rådet har bland annat kartlagt utsattheten för antiziganism och lyfter ofredande, hets mot folkgrupp och olaga hot som de mest förekommande brotten som romer utsätts för. Sametinget lyfter fram utsattheten som samer utsätts för som trakasserier, glåpord, mobbning i skolan, kränkningar och hot om våld på sociala medier. Och i en rapport från EU:s byrå för grundläggande rättigheter från 2019 framhålls att unga judar mellan 16 – 34 år utsätts i högre grad för antisemitiska trakasserier än vad deras föräldrageneration gjorde.

Alla barn har rätt till en uppväxt fri från våld, och här finns mycket förebyggande arbete kvar att göra för att säkerställa att barn och unga från de nationella minoriteterna omfattas och skyddas av det arbetet, och får sina grundläggande rättigheter tillgodosedda.

Upplägg för panelen Dharana Favilla och Anna Ivarsson, utvecklingsledare på MUCF, inleder med att kort berätta om myndighetens uppdrag och leder sedan ett panelsamtal med unga representanter från de nationella minoriteterna. Tid för frågestund i slutet av programmet. Passet vänder sig till alla som i sitt arbete arbetar med, möter eller fattar beslut om unga personer.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Att bli utsatt för rasism är att utsättas för våld som bland annat uttrycks genom trakasserier, hot och hat. I flertalet rapporter uppges att unga från de nationella minoriteterna utsätts på flertalet arenor, såväl av vuxna som av andra unga. Alla barn har rätt till en uppväxt fri från våld, och här behövs förebyggande arbete för att säkerställa att barn och unga från de nationella minoriteterna får sina rättigheter tillgodosedda.

When: 2023-04-18, 14:45 - 15:15

Task shifting – ett svar på hur vi når ut brett med stöd till barn utsatta för våld?

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Josefin Michanek och Hanna Thermeanus, Rädda Barnen

Sammanfattning: Hur hittar vi nya arbetssätt för att realisera artikel 19 i Barnkonventionen? Rädda Barnen har utifrån våldet som drabbat barn i Ukraina utvecklat en satsning för att ge stöd till barn på flykt i Sverige. Genom så kallad task shifting – att utbilda och erbjuda handledning till vuxna utan tidigare professionell kompetens inom social eller psykologiskt arbete – vill vi nå fler barn utsatta för våld och andra svåra upplevelser. Är detta en modell som går att skala upp till fler målgrupper och nå fler barn utsatta för våld?

Beskrivning: Vad kan vi lära oss av sociala innovationsmodeller inom området rehabilitering för barn utsatta för våld? Hur kan samhällsaktörer verka mer effektivt i glappet mellan stöd och behandling? Dessa frågor vill Rädda barnen rikta strålkastarljuset mot.

Våld och psykisk ohälsa är vanligt hos barn på flykt och kriget i Ukraina har med grym tydlighet visat på barn sårbarhet vid kriser. Tusentals barn från krigets Ukraina befinner sig i Sverige och många behöver stöd att hantera svåra upplevelser.

Rädda Barnen har under upprepade kriser sett att barn som varit med om svåra händelser (som t ex krig, fysiskt och sexuellt våld) inte får det stöd de behöver i tid. Det saknas idag effektiva, breda psykosociala insatser som kan ge barnen strategier och verktyg för att förstå och hantera sitt mående och upplevelser av våld.

Med Unite-satsningen vill vi undersöka arbetsmetoden *task shifting* - att utbilda och erbjuda handledning till vuxna utan tidigare professionell kompetens inom social eller psykologiskt arbete – för att bedriva stödgrupper till barn utsatta för svåra händelser. Vi vill med denna innovativa modell nå fler barn utsatta för våld och andra svåra upplevelser som annars riskerar att inte få sina rättigheter till stöd tillgodosedda. Satsningen syftar till att realisera artikel 19 genom att utveckla nya former för omvårdnad, skydd och rehabilitering för barn utsatta för våld.

Unite-satsningen har som mål att ge barn på flykt från Ukraina psykosocialt gruppstöd i Sverige på deras modersmål, av gruppledare med samma kulturella och språkliga bakgrund. Verksamheten riktar sig till barn mellan 7-18 år och genomförs av tio ukrainsktalande gruppledare, utbildade i metoden CETA-Psychosocial Support (Common Element Treatment Approach). Genom hela projektet har gruppledarna ett nära samarbete med Rädda Barnens Centrum för vård och behandling, där verksamma psykologer och psykoterapeuter kan lotsa barn vidare till behandling i de fall då det behövs.

Grupperna har genomförts runt om i Sverige – från Skellefteå till Malmö - och under seminariet vill belysa lärdomar kring detta innovativa sätt att arbeta. Vad innebär det för barn på flykt att få stöd på sitt modersmål? Är detta en modell som går att skala upp till fler målgrupper och nå ännu fler barn utsatta för våld?

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Hur hittar vi som samhälle nya arbetssätt för att realisera artikel 19 i Barnkonventionen. Satsningen syftar till att realisera artikel 19 genom att utveckla nya former för omvårdnad, skydd och rehabilitering för barn utsatta för våld.

2g Vårdnad och umgänge

2023-04-18

14:15 - 15:15

2g Vårdnad och umgänge

When: 2023-04-18, 14:15 - 14:45

Umgänge – för barnets bästa?

Åldersövergripande arbete

9. Våld i hemmet

Tanja Hillberg, Unizon

Sammanfattning: Barn är de enda brottsoffer som samhället tvingar att träffa sin förövare. Kantar Public har på uppdrag av Unizon genomfört en riksrepresentativ enkätundersökning som inkluderade 1 013 unga vuxna i åldern 20–30 år. I föredraget presenteras resultat som bygger på de unga vuxnas röster om vad de som barn kände inför umgänget med en förälder som utövade våld och hur de upplever att umgänget har påverkat deras hälsa och relationer.

Beskrivning: Föreläsningen kommer att utgå från rapporten *"Umgänge – för barnets bästa?"*.

Barn är de enda brottsoffer som samhället tvingar att träffa sin förövare. För att göra barnens röster hörda och för att förstå de akuta och långsiktiga konsekvenserna av att som barn ha umgänge med sin eller närståendes förövare har Kantar Public på uppdrag av Unizon genomfört en nationell representativ enkätundersökning som inkluderade 1 013 unga vuxna i åldern 20–30 år.

Resultaten visar att majoriteten av de unga vuxna som deltog i studien hade fortsatt umgänge med den förälder som utövade våld efter separationen. Många av dem träffade föräldern trots att de egentligen inte ville, ofta för att undvika konflikter eller skydda andra familjemedlemmar men också för att de blev tvingade av samhällets instanser. *"Myndigheterna sa att om jag inte träffade honom frivilligt skulle de tvinga mig bo hos honom på heltid. Våldet mot mig fick alltså fortsätta hela min uppväxt"* berättar en ung vuxen som deltog i Sifo-undersökningen.

Gemensamt för dessa unga vuxna är att de som barn ofta har upplevt känslor av ångest, rädsla, sorg och frustration i samband med umgänget. Resultaten ger också insikter om djupa spår och långsiktiga konsekvenserna som orsakats till följd av umgänget, som att 89 procent fortsätter uppleva psykiskt lidande och 44 procent fysiskt lidande i vuxen ålder till följd av umgänget under uppväxten.

Med utgångspunkt i artikel 19 presenteras resultat som bygger på vad de unga vuxna själva har berättat om hur de som barn kände inför umgänget med den förälder som utövade våld, deras utsatthet och hur de upplever att umgänget har påverkat deras fysiska och psykiska hälsa samt relationer under uppväxten, men också i vuxenlivet. Vi lyfter föreställningar om föräldraskap, rådande lagstiftning och barns rättsliga ställning och diskuterar samhällets ansvar att se till att barn får sin umgängesrätt i de fall det är förenligt med barnets bästa och inte utgör en risk för barnets välmående.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: I föredraget presenteras Unizons rapport *"Umgänge – för barnets bästa?"* som visar att tvångsumgänge under uppväxten med en förälder som utövade våld utgör, förutom en risk att barnet utsätts för nya övergrepp, också en risk för psykiskt och fysiskt lidande ända upp till vuxen ålder. Rapporten anknyter till artikel 19 då det handlar om varje barns rätt att växa upp under trygga förhållanden och få en uppväxt fri från våld.

When: 2023-04-18, 14:45 - 15:15

Pappor i separation - Våldspreventivt arbete för barn och föräldrar

Åldersövergripande arbete

11. Våldsförebyggande arbete

Jens Karberg¹, Lena Berg¹ och Marianne Gabrielsson²

¹ MÄN ² Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Sammanfattning: MÄN:s projekt **Pappor i separation** syftar till är att skapa ett våldspreventivt, brett och tidigt stöd till pappor som genomgår en separation. Projektet har också som ambition att identifiera pappor som behöver extra stöd eller där det finns indikation på/ökad risk för våld. Pappor kommer att screenas med verktyget DOORS. Ett evidensbaserat frågeformulär för att identifiera risker och behov av stöd för familjer i separation. Metoden har använts med goda resultat i Sverige genom Stiftelsen Allmänna barnhuset.

Beskrivning: Varje år genomgår runt 60-65 tusen barn en separation. Separationer innebär en stor livsomställning och är ofta en krisperiod för både vuxna och barn. Forskning visar att när separationen normaliserats mår många barn lika bra som andra barn. Samtidigt som separationer i andra familjer ökar risken för eskalerande konflikter mellan föräldrar och för våld i familjen.

MÄN har mer än 20 års erfarenhet av att arbete med pappor och kommer inom projektet att arbete med pappagrupper och andra stödformer för bidra till projektets mål. Mål är att bidra till konstruktiv separation, en separationsprocess som förmår hålla barnens bästa i fokus, som är fri från allvarliga konflikter och som leder fram till goda samarbetsrelationer mellan föräldrarna efter separationen.

I presentationen kommer Jens Karberg, ansvarig för MÄN:s arbete med jämställt föräldraskap, Lena Berg, kurator och Marianne Gabrielsson sakkunnig, barn i vårdnadskonflikter och vårdnadstvist, berätta om erfarenheterna från projekts första år. I arbetet har ingått att både samtala med barn och pappor om behovet av stöd. Utveckla och prova metoder för samtal med pappor i separation samt arbetet med att screena pappor kring konflikter och våld.

Projektets syfte är:

- att öka jämställdheten och bidra till visionen om ett samhälle fritt från våld
- att utveckla ett tidigt föräldrastöd för separerade pappor där barnets bästa är i fokus
- att öka andelen barn som upplever konstruktiva separationer
- att nå ut brett och stötta pappor i sitt föräldraskap vid separation
- att sprida kunskap om och möjlighet till att identifiera de högriskfall där separationer kan leda till mäns våld

MÄN:s projekt Pappor i separation är finansierat av arvsfonden och har ett nätverk av samarbetsorganisationer knutet till sig, Allmänna Barnhuset, Karolinska institutet, Länsstyrelsen Stockholm, Unizon, Svenska med baby, Bris, Rädda barnen och Makalösa föräldrar Stockholm.

MÄN arbetar för jämställdhet och mot mäns våld. Vi utgår från en feministisk värdegrund med fokus på att förändra destruktiva manlighetsnormer för att motverka och stoppa mäns våld. Vårt mål

är att fler män och killar ska engagera sig för jämställdhet och att fler män och killar tar ett större ansvar för omsorgsfrågor.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema:

- 2 Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras – MÄN arbetar för en jämställd värld och ser att ansvaret för barn och omsorg på så många sätt kopplar till möjligheten för alla att ha samma möjligheter oavsett kön
- 5: Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare ansvarar för barnets uppfostran och utveckling.
- 19: Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp

2h Workshop: Behind the scenes med BarnSäkert

2023-04-18

14:15 - 14:15

2h Workshop: Behind the scenes med BarnSäkert

When: 2023-04-18, 14:15 - 14:15, Where: Harry Nyqvist

Behind the scenes med BarnSäkert - så fungerar det och så kan ni komma igång

0-6

11. Våldsförebyggande arbete

Steven Lucas^{1,2}, Maria Engström^{1,2}, Therese Norrman², Therese Skogh³

¹ Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Uppsala universitet

² Akademiska barnsjukhuset, Region Uppsala

³ Socialtjänsten, Uppsala kommun

Sammanfattning: BarnSäkert är ett strukturerat arbetssätt inom barnhälsovården för att identifiera psykosociala riskfaktorer hos familjer med småbarn och erbjuda effektiva stödinsatser. Modellen bygger på den amerikanska Safe Environment for Every Kid (SEEK)-modellen och har vidareutvecklats och anpassats för att användas i Sverige. Denna workshop kommer att ge en inblick i hur BarnSäkert fungerar rent praktiskt, och hur deltagarna kan gå tillväga för att implementera modellen i sin egen region.

Beskrivning: BarnSäkert är en universell metod som erbjuds till föräldrar vid sex olika tillfällen när barnet är 0-4 år. En vidareutveckling av den ursprungliga metoden är ett strukturerat samarbete mellan barnhälsovården och socialtjänstens öppna verksamhet som bland annat innebär att barnhälsovårdsjuksköterskan och familjebehandlaren gör gemensamma hembesök. Vetenskapliga studier i Sverige har visat att sjuksköterskor som har använt BarnSäkert i sitt dagliga arbete upplever att de i högre utsträckning har tillräcklig kunskap, kompetens och trygghet i att bemöta psykosociala riskfaktorer hos familjerna de träffar, och att BarnSäkert hjälper dem att ringa in problem tidigt för att kunna erbjuda rätt insatser i rätt tid. Denna workshop kommer att ge deltagarna en inblick i hur BarnSäkert är uppbyggt och hur modellen fungerar i praktiken. Vi kommer att visa upp det gemensamma utbildningsprogrammet som alla sjuksköterskor och familjebehandlare erbjuds innan de påbörjar arbetet inom sina respektive verksamheter, och hur en ny region kan utbilda sin personal på egen hand. Vi går också igenom de tekniska lösningarna som har utvecklats för BarnSäkert, med det webbaserade SEEK-föräldraformuläret som registreras direkt och anonymt i en säker databas. Det gör att verksamheterna i realtid kan följa hur många formulär som fylls ifrån respektive barnavårdscentral och hur föräldrarnas svar förändras över tid. Workshopen kommer också att beskriva implementeringsstrategin som används vid införande av BarnSäkert och hur en ny region kan tänka kring förberedelser som kan gynna en lyckad start. Stort fokus kommer att sättas på samarbetet mellan barnhälsovården och socialtjänsten, och hur man på bästa sätt kommer igång på ett strukturerat sätt. Hela workshopen kommer att vara interaktiv och bygga på en dialog mellan ledarna och deltagarna.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: BarnSäkert/SEEK utgår från varje barns rätt till liv, hälsa och utveckling utifrån barnets unika behov och förutsättningar. Arbetssättet erbjuder ett universellt och strukturerat sätt att erbjuda barn och deras föräldrar en jämlik hälsovård och tillgång till resurser som motsvarar deras behov av stöd och hjälp. Målet med BarnSäkert/SEEK är att främja barnets och familjens hälsa, stödja föräldrar, stärka familjer och minska risken att barn utsätts för våld och försummelse.

3a Våld och övergrepp i statlig institutionsvård

2023-04-19

09:35 - 10:35

3a Våld och övergrepp i statlig institutionsvård

When: 2023-04-19, 09:35 - 10:05

Vem ska tro på mig? Sexuella övergrepp mot barn i statlig tvångsvård.

Åldersövergripande arbete

7. Sexuella övergrepp

Maria Andersson Vogel¹, Elin Wernquist² och Joel Borgström³

¹ Stockholms universitet ² Barnrättsbyrån ³ World Childhood Foundation

Sammanfattning: Barn som är placerade på institution löper ökad risk att utsättas för våld och sexuella övergrepp bland annat på grund av institutionernas slutna vårdmiljöer och brist på insyn. Även i Sverige avslöjas regelbundet att våld och sexuella övergrepp förekommer på ungdomshemmen med Statens institutionsstyrelse (SiS) som huvudman. På det här seminariet presenteras en ny rapport som för första gången kartlagt förekomst och typ av sexuella övergrepp mot barn placerade på låsta institutioner.

Beskrivning: Barn och unga som placeras i statlig tvångsvård tillhör en av samhällets mest utsatta grupper inte bara på grund av de vårdbehov som föranleder placeringen utan också på grund av att de fräntas fri- och rättigheter då de placeras. Ett grundläggande och absolut krav när barn och unga placeras i låsta miljöer är trygghet och skydd från våld och övergrepp. Trots detta har statliga utredningar, medieinslag, forskningsrapporter och individuella vittnesmål under lång tid påvisat förekomsten av sexuella övergrepp på de särskilda ungdomshemmen med Statens institutionsstyrelse (SiS) som huvudman. Utöver berättelser och vittnesmål finns en rad fällande domar där personal dömts för våldtäkt mot barn.

Decennier av forskning visar att barn som är placerade på institution löper ökad risk att utsättas för våld och sexuella övergrepp, bland annat på grund av institutionernas stängda dörrar och brist på insyn. Placerade barn har dessutom inte alltid kunskap om sina rättigheter och saknar ofta möjligheter att klaga på våld, övergrepp och annan vanvård. Men trots återkommande avslöjanden om övergrepp saknas systematisk kunskap om hur ofta sexuellt våld mot unga förekommer vid de särskilda ungdomshemmen.

Ett första steg i arbetet för att säkerställa att barn får tillgång till sina rättigheter är att identifiera, definiera och uppmärksamma existerande kränkningar. På det här seminariet presenteras därför en ny rapport som för första gången kartlagt förekomst och typ av sexuella övergrepp på de svenska ungdomshemmen. Rapporten baseras på en sammanställning och analys av allmänna handlingar, kvalitativa intervjuer med tidigare placerade ungdomar/unga vuxna samt en rad expertkommentarer. Rapportens slutsatser presenteras av dr Maria Andersson Vogel och kommenteras av Childhoods Joel Borgström och Barnrättsbyråns Elin Wernquist.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barn placerade på SiS har i hög utsträckning erfarenheter av övergrepp sedan tidigare och är placerade för att de behöver ”särskilt noggrann tillsyn” (LVU § 12). De har rätt till ”särskilt skydd och bistånd från statens sida” (CRC art. 20) men blir inte sällan utsatta för ytterligare våld och övergrepp vilket illustrerar en rad allvarliga kränkningar enligt barnkonventionen (tex art. 19, 20, 25, 34, 39 m.fl.).

When: 2023-04-19, 10:05 - 10:35

Våld i nära relationer bland SiS-placerade ungdomar: Dynamiken mellan egna beteendeproblem och att vara offer för våld

13-18

10. Våld mellan jämnåriga

Sibel Korkmaz och Peter Andersson, Stockholms universitet

Sammanfattning: Studien belyser ungdomar som är placerade på SiS och deras erfarenheter av våld i en egen nära relation och dynamiken som uppstår mellan egna beteendeproblem och att bli utsatt för våld. Föreläsningen knyter an till konferenstemat och barnkonventionens 19 artikel, inte minst då placerade barn är under samhällets vård varför det blir än mer angeläget att se till hur staten sörjer för våldsutsatthet och hur detta offerskap tas om hand.

Beskrivning: Studien belyser ungdomar som är placerade på särskilda ungdomshem (drivs av myndigheten Statens Institutionsstyrelse, SiS) och deras erfarenheter av våld i en egen nära relation och den komplexitet som kan tänkas uppstå vad gäller att förhålla våldsutsatthet med egna socialt nedbrytande beteenden: Det är tänkbart att ungdomarna finner det svårt, eller inte har utrymme, att positionera sig som offer för våld samtidigt som de är placerade på SiS särskilt ungdomshem till följd av eget socialt nedbrytande beteende, som exempelvis missbruk och kriminalitet. Utifrån 20–30 intervjuer med placerade ungdomar som blivit utsatta för våld ligger fokus därmed på dynamiken som uppstår mellan egna beteendeproblem och att bli utsatt för våld. Denna föreläsning kommer presentera projektets bakgrund mer ingående samt redogöra för preliminära resultat.

Föreläsningens fokus knyter direkt an till temat ”Varje barns rätt till en uppväxt fri från våld” och barnkonventionens 19 artikel i vilken det framgår att staten ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda barn mot alla former av våld. Det går att argumentera för att SiS-placerade ungdomar är en av de mest utsatta grupper av barn i Sverige. Utifrån vad internationell forskning pekar på och vad en sammanställning av de ADAD-intervjuer placerade ungdomar får genomföra, går det att på goda runder anta att placerade ungdomar också blivit utsatta för våld i större utsträckning jämfört med normalpopulation. Att en placering vid något av de särskilda ungdomshemmen är den kraftfullaste interventionen det svenska barnavårdssystemet och staten kan ta till är också av betydelse. Ett barn som placeras vid en institution hamnar i samhällets vård, nästan uteslutande via tvångslagstiftning, varför det blir om än mer angeläget att se till hur samhället och staten sörjer för våldsutsatthet och hur detta offerskap tas om hand om.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Föreläsningens fokus knyter direkt an till temat ”Varje barns rätt till en uppväxt fri från våld” och barnkonventionens 19 artikel i vilken det framgår att staten ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda barn mot alla former av våld. Ett SiS-placerat barn hamnar i samhällets vård, primärt via tvångslagstiftning, varför det blir om än mer angeläget att se till hur samhället och staten sörjer för våldsutsatthet och hur detta offerskap tas om hand om.

3b Våld i hemmet

2023-04-19

09:35 - 10:35

3b Våld i hemmet

When: 2023-04-19, 09:35 - 10:05

Psykiskt våld – barns röster, erfarenheter och förändringsförslag

Åldersövergripande arbete

5. Psykiskt våld

Linn Nordin och Sandra Patel Seropian, Maskrosbarn

Sammanfattning: Varje barn har en rätt till en uppväxt fri från våld, men det är långt ifrån många barns verklighet idag. Välkommen till ett samtal om synliggörandet av det psykiska våldet. Under seminariet kommer Maskrosbarn att lyfta barns röster och erfarenheter av att bli utsatta för psykiskt våld av en vuxen i hemmet. Vi kommer även att diskutera vilka konkreta förändringar som behövs för att förverkliga barnets rätt till skydd.

Beskrivning: En mycket stor del av de barn och unga som Maskrosbarn möter vittnar om att de blivit utsatta för psykiskt våld. Maskrosbarns senaste rapport "Jag tyckte jag bodde i helvetet" (2020) visade att 81 % av de tillfrågade barnen hade erfarenhet av att bli utsatta för psykiskt våld av en vuxen i hemmet. Samtidigt vittnar barnen om en frustration där de upplever att vuxna de möter normaliserar det psykiska våld de blivit utsatta för och att denna specifika typ av våld inte tas på lika stort allvar som fysiskt våld.

Syftet med Maskrosbarns seminarium är att synliggöra det psykiska våldet mot barn och att belysa denna specifika våldsform utifrån ett barnrättsperspektiv. Under seminariet kommer Maskrosbarn att diskutera vad psykiskt våld är och vilka konsekvenser det psykiska våldet kan medföra för barn. Maskrosbarn kommer sedan att lyfta barns röster och erfarenheter av att bli utsatta för psykiskt våld av en vuxen i hemmet för att få en djupare förståelse för barns upplevelser av psykiskt våld. Slutligen kommer Maskrosbarn, med utgångspunkt i barns egna förändringsförslag, diskutera vilka rättsliga utmaningar och möjligheter som finns framåt för att säkerställa barnets rätt till skydd mot psykiskt våld. Denna diskussion kommer beröra vilket skydd som finns idag och vilken rättsutveckling på det straffrättsliga området som är eftersträfvansvärd utifrån ett barn- och barnrättsperspektiv.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Föreläsningen kommer starkt knyta an till barnkonventionen och årets tema då utgångspunkten är att utifrån barnkonventionens artikel 19 diskutera barns erfarenheter av psykiskt våld och förändringsförslag som kan bidra till förverkligandet av varje barns rätt till en uppväxt fri från psykiskt våld.

When: 2023-04-19, 10:05 - 10:35

Lyssna, tro på och våga agera! Hur kan ökad kunskap inom polisen bidra till att fler barn skyddas från våld i hemmet.

Åldersövergripande arbete

9. Våld i hemmet

Sandra Seropian¹, Charlotta Pettersson² och Ulrika Kvarnström²

¹ Maskrosbarn ² Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen

Sammanfattning: Regeringen har flertalet satsningar för att stärka arbetet med våld i nära relationer och däribland våld mot barn. En av dem är utbildningssatsningar inom polisen kring särskilt utsatta brottsoffer där Maskrosbarn har bidragit genom att ta fram utbildningsmaterial som baseras på ungas egna erfarenheter och perspektiv på våld. Välkomna till ett seminarium kring hur samhället kan fånga upp, skydda och stötta barn som lever med våld i hemmet.

Beskrivning: Uppskattningsvis lever 200 000 barn i Sverige med våld i hemmet, en plats där barn ska vara som allra tryggast. Maskrosbarn har 17 års erfarenhet av att arbeta med och stötta dessa barn. Barnen beskriver hur de upplever att samhället många gånger sviker dem genom att inte se eller agera när de berättar vad de utsatts för.

Polisen har ett viktigt uppdrag i att se, uppmärksamma och agera då barn blir utsatta för våld i hemmet exempelvis genom att göra anmälningar till socialtjänsten vid oro för barn. Barn själva berättar att de vill att polisen ska vara närvarande, finnas i närområdet på ett positivt sätt och vara medmänskliga. En ungdom säger att; *”Gå in och prata med ungdomarna, visa att ni är en trygghet för samhället. Visa att ni finns där för att hjälpa, vi är inte farliga. Vi unga ska ta över efter er.”*

Välkomna till ett seminarium kring hur samhället kan fånga upp, skydda och stötta barn som lever med våld i hemmet. Maskrosbarn kommer att lyfta barnens egna röster kring vad de själva tycker är viktigast att förändra och hur de önskar att professionella ska bemöta och hjälpa dem. Polisen berättar om deras satsning kring särskilt utsatta brottsoffer och hur de arbetar med barn som blir utsatta för våld. Tillsammans diskuterar vi vad vi ser behövs framåt och hur polisen kan bli ännu bättre på att se, skydda och stötta våldsutsatta barn. Vi diskuterar både förändringar på det straffrättsliga området och statliga satsningar men även hur avgörande kunskapen hos de professionella samt deras bemötande kan vara för barnen.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Enligt artikel 19 har alla barn rätt att skyddas mot alla former av våld och övergrepp. Polisen har ett viktigt uppdrag att uppmärksamma och agera för barn som blir utsatta för våld, för att de ska få det stöd och skydd de har rätt till.

3c Insatser till barn som upplevt våld

2023-04-19

09:35 - 10:35

3c Insatser till barn som upplevt våld

When: 2023-04-19, 09:35 - 10:05

Mellan stolarna: Barn som har utsatts för våld och inte får hjälp att må bra igen – ett dubbelt svek

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Emma Chawinga, Rädda Barnen

Sammanfattning: Alltför många barn som har utsatts för våld får inte den hjälp de behöver och har rätt till för att må bra igen. På Rädda Barnen möter vi dessa barn som inte får hjälp från elevhälsa, socialtjänst eller hälso- och sjukvård. Det är barn som ingen aktör tar ett ansvar för. Med barnens berättelser och förtroende följer ett ansvar att föra fram deras röster och att åtgärda bristerna.

Beskrivning: Vart tredje barn i Sverige har under uppväxten utsatts för någon form av våld i familjen. För en del av barnen är våldet återkommande och präglar hela livet. Det är väl belagt att våld påverkar barns utveckling och hälsa, och riskerar att göra det under hela barnets uppväxt och vuxenliv.

Barn har rätt att slippa utsättas för våld, och de barn som ändå drabbas har rätt att få hjälp att må bra igen efter våldsutsatthet. Vi vet att det finns insatser som hjälper. Trots det finns det barn som inte ges tillgång till de stöd- och behandlingsinsatser de är i behov av. FN:s barnrättskommitté har kritiserat Sverige för att inte hjälpa barn tillräckligt efter våldsutsatthet. Kritiken riktas framför allt mot en otydlig vårdkedja, där barn faller mellan stolarna. Rädda Barnens rapport ”Mellan stolarna: Barn som har utsatts för våld och inte får hjälp att må bra igen – Ett dubbelt svek”, visar på samma sak.

Vi ser oacceptabla regionala skillnader i vilka insatser som erbjuds våldsutsatta barn. Vi ser också att vissa särskilt utsatta grupper av barn ges sämre tillgång till vård efter våldsutsatthet. Det handlar om barn i samhällets vård, barn vars föräldrar tvistar om vårdnad, barn i asylprocess och papperslöshet. Det handlar också om de yngsta barnen, barn i glesbygd och barn som utvecklat egna våldsamma beteenden.

Att inte få hjälp att återhämta sig efter utsatthet är allvarligt och ger stora konsekvenser, för det enskilda barnet framför allt, men också för samhället i stort. Ur ett barns perspektiv är det ofta svårt att förstå och känslan kan bli att man inte passar in eller att det är något fel på en. Ett barn beskrev det så här: “Jag var för bra för BUP tydligen. Jag förstår inte varför, jag mådde ju så dåligt.”

I den här föreläsningen får du ta del av vad som kan göra att barn faller mellan stolarna och inte får tillgång till den hjälp de behöver för att må bra igen efter våldsutsatthet. Du får också ta del av Rädda Barnens rekommendationer för hur detta ska åtgärdas, och varje barns rätt till återhämtning garanteras. Våldsutsatta barn behöver en välkomnande hand som sträcks ut, och följer dem hela vägen till dess att de mår bra igen. De ska garanteras lika goda förutsättningar för utveckling som andra barn.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Enligt FN:s barnkonvention har alla barn rätt att slippa utsättas för våld (artikel 19). Alla barn som trots det drabbats har rätt till fysisk och psykisk rehabilitering samt social återanpassning (artikel 39). Barn ska också ha rätt till samma stöd- och

vårdinsatser oberoende av var i landet de bor eller var de kommer ifrån (artikel 2). I föreläsningen presenteras brister när det gäller efterlevnaden av detta samt förslag på åtgärder.

When: 2023-04-19, 10:05 - 10:35

Att prata om barns upplevelser av våld

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Anna Nelsson, Linda Palmdell och Carla Jung Demse, Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Sammanfattning: Barnmisshandel påverkar hela familjen och samtliga har rätt till skydd och stöd. KIBB syftar till att hjälpa hela familjen att förändras så att man kan gå från en vardag i rädsla för att utsättas för våld till en tillvaro med närvarande föräldrar som tar ansvar för sitt beteende. Vi delar med oss av våra erfarenheter av KIBB och av att möta barn som berättat om fysiskt våld från en förälder.

Beskrivning: Många av orosanmälningarna till socialtjänsten rör barnmisshandel. I rapporten våld mot barn visar enkätsvaren att 14% av eleverna upplevt fysiskt våld från en förälder. Barn som berättar för en vuxen att de upplevt fysiskt våld från en förälder behöver känna att deras berättelse och upplevelse tas på allvar. En av barnens stora rädslor utifrån att ha berättat om fysiskt våld från en förälder är att inte få bo kvar hemma. Syskon som sett ett annat syskon bli slaget behöver också hjälp att förstå och i vissa fall bearbeta detta. Majoriteten av de barn som omfattats av en socialtjänstutredning utifrån upplevt fysiskt våld från en förälder bedöms kunna fortsätta bo hemma. I KIBB får barnen möjlighet att prata om sina upplevelser av våld och hur man kan hantera dessa och kunskap om effekter av våld. Barnen upplever att det är deras upplevelser som står i fokus för behandlingen och att föräldern får stöd i att förändra sitt beteende och förhålla sig till barnens berättelser av våldet. Allt för många barn får dock inte tillgång till någon som kan hjälpa dem förstå sina upplevelser och framför allt inte någon som hjälper hela familjen att förändras så att man kan gå från en vardag i rädsla för att utsättas för våld till en tillvaro med närvarande föräldrar som tar ansvar för sitt beteende.

KIBB är den enda metod i Sverige som fokuserat arbetar med barnmisshandel riktad till barn som ska fortsätta bo tillsammans med sina föräldrar. Barnet har en behandlare som skapar trygghet och förutsägbarhet för barnet och föräldrarna har en behandlare som samarbetar med barnbehandlaren under varje session och inför gemensam del av sessionen.

Med exempel från barn/familjer vi mött svarar vi på följande frågor: Vad är KIBB? Vilka förutsättningar behövs för att erbjuda barn stöd utifrån det våld de upplevt? Hur motiverar vi föräldrar och utövaren av våldet att ta emot hjälp? Hur behåller vi barnets upplevelser i fokus? Vilka komponenter i behandlingen adresserar våldet och gör det talbart inom familjen?

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barnkonventionens artikel 19 ålägger konventionsstaterna att vidta åtgärder för att skydda barn mot våld och misshandel samt erbjuda stöd till barn som utsatts och upprätta effektiva förfaranden för att uppmärksamma och remittera barn som upplevt våld. Artikel 39 ger våldsutsatta barn rätt till rehabilitering. KIBB ger barn och föräldrar stöd så att våldet kan upphöra. KIBB ger även stöd till syskon som upplevt våld mot annat syskon.

3d Förebyggande insatser i förskolan

2023-04-19

09:35 - 10:35

3d Förebyggande insatser i förskolan

When: 2023-04-19, 09:35 - 10:05

Normer utan gränser

0-6

11. Våldsförebyggande arbete

Anette Bergmasth, Cathylyn Ramos och Josefin Lillsjö, Elinebergs förskolor

Sammanfattning: Vårt utvecklingsarbete av ett våldsförebyggande arbetssätt påbörjades mars 2019 när vi fick vår rektor. Hon kom till området med kunskaper och kompetenser kring dessa frågor (jämslaldhet, våld, normkreativitet, sexuell hälsa, mindskad ojämlikhet) och vågade prata om ämnena som vanligtvis är tabubelagda och svåra att prata om i vårt mångkulturella område. Hon gav oss verktyg och hjälpte oss att omvandla kunskapen till ett konkret och aktivt arbete som används i praktiken.

Beskrivning: Hur: På våra förskolor har vi skapat olika arenor för förebyggande insatser i det våldsförebyggande arbetet. Rektorn har skapat förutsättningar för ett systematiskt tillvägagångssätt i arbetet som genomsyrar hela organisationen, från ledningsgrupp, till årshjul och årsklocka, relationer till vårdnadshavare och till ett förebyggande arbete med barnen. Att våga bryta ner begreppet 'Barnens bästa' och arbeta med konkreta artiklar i Barnkonventionen som berör svåra ämnen. För att kunna göra det så är relationerna en central del. Vi jobbar med relationer varje dag, till alla personer som vi möter på förskolan, till barnen, till vårdnadshavare och till kollegor.

Vi har fått mycket kunskap och kompetens om effektiva metoder och arbetssätt för hur vi ska arbeta och skapa förutsättningar i det våldsförebyggande arbetet. Genom att nätverka och samarbeta med olika organisationer och myndigheter så stärker vi våra kunskaper och förutsättningar och vår ställning och bemötande i våra roller på förskolan. Vi samlar lärande exempel, kompetenser och inspiration för att hela tiden fortsätta sprida och stå upp för de rättigheter barnen har och behöver. Elinebergs förskolor jobbar förebyggande med olika grupper både med barnen och personalen; vi jobbar med hedersrelaterat våld, utbildar personalen genom en plattform kring heder, jobbar med case i mindre grupper samt att vi har gjort en långsiktig samt kortsiktig plan till pedagogerna att följa.

Som delar i detta arbete har rektorn skapat förutsättningar för oss att bygga upp och stärka barnen i deras rättigheter som de har enligt Barnkonventionen, vilket har mynnat ut i ett intresse för Barnkonventionen även hos vårdnadshavarna.

Hur har vi implementerat metoderna för ett våldsförebyggande arbete i förskolan:

- 'Stopp min kropp'
- 'Okej med mig'
- Normkreativa bilder och böcker stöd av författarna
- Projekt 'Expedition hälsa' stöd av författarna
- Projekt 'Läsklar' (minska ojämlikhet),
- Genus
- Trygghetsvandringar
- Likabehandlingsplan

- Föräldraskapsstöd med vår utvecklingsledare, god samverkan mellan förskolan och hemmet.

Vi har sett resultat av det arbete vi lägger ner, vi har exempelvis påverkat mammor att våga stå upp för sig själva och våga lämna och anmäla en make som brukar våld. Vi har pratat om rättigheter och kvinnors värde med vårdnadshavare och barn. Ett annat exempel är att flera kvinnor/mammor har tagit flera steg i självständighet genom att skaffa sig bankId, utbilda sig och skaffa jobb.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Vi vill lyfta vikten av att det går att arbeta aktivt och förebyggande med frågor om heder och våld i områden med mångfald. Vi vill lyfta och stärka barnen i arbetet med Barnens rättigheter, att våga prata om ämnen som ifrågasätter och berör. Vi ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i Barnkonventionen, utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnens bästa.

When: 2023-04-19, 10:05 - 10:35

Kommunikation, relationsskapande och samtyckeskultur som en del av värdegrundsarbetet i förskolan

0-6

11. Våldsförebyggande arbete

Rita Svensson, Uddevalla Kommun - Förskolorna Kreatören och Bokenäs

Sammanfattning: Det är en utmaning att utveckla värdegrundsarbetet som gör skillnad för barnen. Det handlar om att respektera det unga barnets integritet likväl som att arbeta med maktfördelning för ett jämställt liv för alla barn. Att vara ödmjuk för allas lika värde med barnkonventionen i fokus och verka för en värld fri från våld. Att som vuxen knyta ihop arbetet med kommunikation, relationsskapande och samtyckeskultur genom tillåtande, tilltalande, tydliga och tillgängliga lärmiljöer och samsyn i arbetssätt.

Beskrivning: På våra förskolor har vi som en del av värdegrundsarbetet fokus på barns integritet, självkänsla och barnens egen delaktighet för att få ett jämställt liv. Ett barn som från tidig ålder får hjälp och stöd i hur en skapar relationer och kommunicerar med varandra och tillsammans med vuxna och andra barn lär sig strategier för sitt relationsskapande förstår lättare betydelsen av vad som inbegrips i att vara en god medmänniska.

Barnen får redan från 1 års ålder hjälp och stöd i att lära sig hjälpsamma begrepp (ex. tillsammans, upptagen, dela med sig, samarbeta osv) och förståelsen av dess betydelse - allt för att kunna kommunicera på ett relationsskapande sätt.

Barnens tankar, åsikter och funderingar fångas kontinuerligt upp på olika sätt och lyfts också i ett särskilt forum såkallad Barnråd. (se klipp på youtube).

Vi har implementerat ett normkritiskt och normkreativt förhållningssätt för att bredda stereotypa könsnormer och normer generellt som annars riskerar att begränsa barns möjligheter att nå sin fulla potential.

Konkreta förändringar som arbetet bidragit till är bl a ökad medvetenhet bland pedagogerna gällande utformning av lärmiljöer, val av böcker till boksamtal, sättet att ställa öppna frågor till barnen i undervisningssituationerna, hur och vilka samtal som förs med barnen och med vårdnadshavarna, förväntningar på barn som individ istället för kön, sättet att agera utifrån ett genus och våldspreventivt perspektiv samt en gemensam definition på samtycke för att från tidig ålder kunna arbeta våldspreventivt och mot sexuella övergrepp.

Delaktighet och inflytande präglar utvecklingsarbetet för såväl barn, vårdnadshavare som pedagoger. Barnens tankar och åsikter fångas upp och används för att skapa en förskola där alla barn får vara sig själva och nå sin fulla potential.

Hur jag som ledare arbetat med utvecklingen av värdegrundsarbetet har också gett oss skolledare 21:s pris för årets värdegrundsarbete 2022.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Vårt arbete, som under många år systematiskt, handlar om att främja barns rätt till personlig och kroppslig integritet, jämställdhet, allas lika värde och en uppväxt fri från våld. På våra förskolor har vi bl a stort fokus på samtycke, våldspyramiden och barnens delaktighet och förståelse för vad det innebär att kunna säga nej och stå upp för varandra. Att inte tolerera skojbråk utan hitta andra sätt att få utlopp för sin frustration och energi.

3e Våldets betydelse för vårdnadstvister och betydelsen av skyddade boenden

2023-04-19

09:35 - 10:35

3e Våldets betydelse för vårdnadstvister och betydelsen av skyddade boenden

When: 2023-04-19, 09:35 - 10:05

Våld och vårdnad

Åldersövergripande

14. Upplevt våld i vuxnas parrelationer

Eva Diesen och Jenny Westerstrand, Roks

Sammanfattning: Våld och vårdnad - Hur ser situationen ut i Sverige idag för de mammor och barn som berättar om faders våld? Forskaren Eva Diesen har undersökt våldets betydelse för utfallet i vårdnadstvister. I det här seminariet får du höra resultatet av rapporten och vad som behöver ske på området för att barn som upplevt pappas våld ska få sina rättigheter tillgodosedda.

Beskrivning: Forskaren Eva Diesen har på uppdrag av Roks skrivit en rapport som heter Våld och vårdnad och som lanserades i februari 2017, och uppdaterades 2021. I rapporten undersöker Eva Diesen våldets betydelse för utfallet i vårdnadstvister. Slutsatserna hon drar är att 1) det finns ett dåligt fokus på barnets bästa i vårdnadskonflikter, 2) vårdnadstvister ger handikapp i brottsmål, 3) det finns en försonlighet mot våldsamma män. I det här seminariet får du höra mer om hur våldet hanteras i domar som rör vårdnad, boende och umgänge - och vilka förändringar som behöver ske på området.

Roks har medlemsjourer med över 40 års erfarenhet av att ta emot och möta barn som upplevt pappas våld mot mamma. Att barn som upplevt pappas våld mot mamma själva är att betrakta som våldsutsatta och brottsoffer är något som är självklart och befästes i och med Barnfridsbrottet som trädde i kraft 2021. Roks medlemsjourer har omfattande erfarenhet av att möta barn som har upplevt just detta, och erfarit i vilken grad våldet påverkar dessa barn. Det är vida beforskat att våldet påverkar barnet allvarligt och att barnet behöver skyddas för att få möjlighet att utvecklas på det sätt som barnet har rätt till.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Seminariet bygger på en rapport angående barns utsatthet för pappas våld mot mamma och hur det tar sig i uttryck i tvister rörande vårdnad, boende och umgänge. Det anknyter väl till årets tema och Artikel 19 Barnkonventionen.

When: 2023-04-19, 10:05 - 10:35

Vad vistelse på skyddat boende betyder för våldsutsatta barn

Åldersövergripande arbete

9. Våld i hemmet

Linda Arnell^{1,2} och Sara Thunberg²

¹ Umeå universitet ² Örebro universitet

Sammanfattning:

Varje år utsätts ett stort antal barn för olika former av våld och en del av dessa barn tvingas fly till skyddat boende. Att lyfta fram dessa barns situation vid en vistelse på skyddat boende är därför av vikt. Mot denna bakgrund kommer vi i denna föreläsning presentera resultat från forskningsprojektet "Artikel 19 – Vad en vistelse på skyddat boende betyder för våldsutsatta barn".

Beskrivning:

Varje år utsätts ett stort antal barn för olika former av våld från olika förövare och i olika kontexter. En del av dessa barn utsätts för våld inom familjen, antingen genom att bevittna våld riktat mot en närstående eller genom att våldet är riktat direkt mot dem. Med anledning av detta våld kan barn behöva fly sitt hem tillsammans med en utsatt närstående med förhoppningen om förbättrad tillvaro fri från våld. Syftet med det forskningsprojekt vi avser presentera resultat från är att bidra med ny kunskap om vad en vistelse på skyddat boende betyder för våldsutsatta barn. Detta mot bakgrund att så många som 6200 barn uppskattas bo på skyddade boenden årligen. Dessa skyddade boenden kan utgöra skydd och erbjuda stöd, men just kunskap barns situation vid en vistelse är begränsad. Med hjälp av intervjuer med mammor till barn 0-6 år samt med barn 7-17 år har projektet undersökt barns situation på skyddat boende.

Resultaten visar att flykten till skyddad boende ofta har skett genom någon form av planering, även om planeringshorisonten kan ha varit kort. Det kan till exempel handla om att fly hemmet när det är som minst risk för våld. Samtidigt är det skyddade boendet inte alltid den första anhalten under flykten, utan flykten går istället till någon familjemedlem eller nära vän. Därifrån söker man sedan hjälp och skydd. Under själva vistelsen återkommer vikten av det skydd boendet innebär, men även boendemiljön och att det finns lekytor utformade utifrån barnens varierade åldrar lyfts fram som betydelsefullt. Likaså understryks vikten av att barnen får en egen person som de kan prata med om sina erfarenheter. Flera återkommer även till att våldet och kontrollen inte upphör bara för att man har flytt, vilket skapar en rädsla för vad som kan hända och hur framtiden kommer bli. Mot bakgrund av forskningsresultaten diskuteras under presentationen även hur kunskapen kan användas för att förbättra barnens situation.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema:

Forskningsprojektet kopplar huvudsakligen an till artikel 19 genom att barn har en rätt till att skyddas från våld, men också att de har rätt till stöd om de har utsatts. Likaså finns starka kopplingar till barnets bästa (artikel 3) samt barns rätt att komma till tals (artikel 12). Detta genom att barn behöver delaktiggöras i sitt eget ärende genom att få ge uttryck för vad de tycker och önskar. Detta är sedan någon som behöver övervägas i förhållande till barnets bästa.

3f Trygga villkor för unga HBTQI-personer

2023-04-19

09:35 - 10:35

3f Trygga villkor för unga HBTQI-personer

When: 2023-04-19, 09:35 - 10:05

Att möta en queer målgrupp

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Therése Ekengren, Adrian Glamocak och Wendela Hilldoff, Indra Queer Trans & Tjejjour

Sammanfattning: Sedan 2008 har Indra, Queer-, Trans- & Tjejjour arbetar med stöd och prevention riktad till unga i åldrarna 10-30 år. Indra är en av få transjourer och den enda queerjouren i hela landet. Varje år utför vi cirka 1 000 stödsamtal - det är många timmar av att lyssna!

Vi vet att vår målgrupp är extra utsatt vad gäller alla typer av våld och de konsekvenser som följer av att vara våldsutsatt. 35% av alla våra stödsamtal berör vuxnas bemötande. Varför ser det ut så och vad kan vuxenvärlden göra bättre?

Under denna föreläsning kommer vi lyfta målgruppens behov för att sedan landa i ett methodsamtal där vi delar med oss av användbara verktyg för vuxna som möter unga i sitt yrke. **Vad innebär ett queert bemötande? Vad har bemötande med makt att göra? Vad gör ett bra bemötande för skillnad?**

Beskrivning: Sedan 2008 har Indra, Queer-, Trans- & Tjejjour arbetar med stöd och prevention riktad till unga i åldrarna 10-30 år. Indra är en av få transjourer och den enda queerjouren i hela landet. Varje år utför vi cirka 1 000 stödsamtal - det är många timmar av att lyssna!

35% av alla våra stödsamtal berör vuxnas bemötande - något vi tycker är oroväckande! Vi vet att vår målgrupp är extra utsatt vad gäller alla typer av våld och de konsekvenser som följer av att vara våldsutsatt. Att bli misstrodd, förminskad eller exkluderad av yrkesverksamma är något många har erfarenhet av, vilket innebär ytterligare ett lager i våldsutsattheten. Med den extra utsattheten hos målgruppen kommer också ett behov av ökat ansvar hos oss som möter den.

Indra arbetar för att minska utsattheten hos unga queera, transpersoner och/eller tjejer. Pålitliga och kompetenta vuxna, som bär ansvaret tillsammans med oss, är en förutsättning för detta. Vi har identifierat att ungas behov av trygghet långtifrån tillgodoses i dagsläget. Varför ser det ut så och vad kan vuxenvärlden göra bättre? I Barnkonventionen står det tydligt och klart att alla barn har rätt till sin egen identitet och ett liv utan våld. Hur kommer det sig då att vuxna i Sverige fortfarande felkölar, kränker, misstror och diskriminerar barn år 2022?

Stöd och bemötande är grundpelaren i hela vår verksamhet och en kunskap som vi gärna delar med oss av. Under föreläsningen kommer vi lyfta målgruppens behov för att sedan landa i ett methodsamtal där vi delar med oss av användbara verktyg för vuxna som möter unga i sitt yrke. **Vad innebär ett queert bemötande? Vad har bemötande med makt att göra? Vad gör ett bra bemötande för skillnad?**

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Under föreläsningen kommer vi knyta an till artikel 2, 8, 12 samt 19 när vi pratar om vår målgrupps erfarenheter och utsatthet, samt vilka metoder vi anser främja ett barnrättsperspektiv.

When: 2023-04-19, 10:05 - 10:35

En mer trygg och inkluderande skola för unga transpersoner och icke-binära

Åldersövergripande

Övrigt

Anna Engstrand¹

¹ Barnombudsmannen

Sammanfattning: Rätten att känna sig trygg och inkluderad i skolan gäller alla barn. Trots det visar utredningar om unga hbtqi-personers levnadsvillkor att de är mer utsatta än andra unga. Skolan upplevs vara en otrygg plats där risken är stor att utsättas för mobbning och våld.

Barnombudsmannen presenterar rapporten: För en mer trygg och inkluderande skola för unga transpersoner och icke-binära.

Beskrivning: Rätten att känna sig trygg och inkluderad i skolan gäller alla barn. Trots det visar utredningar om unga hbtqi-personers levnadsvillkor att de är mer utsatta än andra unga. Skolan upplevs vara en otrygg plats där risken är stor att utsättas för mobbning och våld. Dessa former av utsatthet förknippas i sin tur med nedsatt psykisk och fysisk hälsa samt försämrad skolgång och utbildning. Samtidigt visar undersökningar att flertalet skolor inte arbetar med hbtqi-frågor på ett främjande och förebyggande sätt, till exempel i undervisning eller på skolnivå.

Barnombudsmannen har undersökt vilka insatser som behövs för att göra skolan till en mer trygg och inkluderande plats för unga transpersoner och icke-binära. Resultaten är sammanställda i rapporten För en mer trygg och inkluderande skola för unga transpersoner och icke-binära. I arbetet har Barnombudsmannen identifierat brister i kunskapen om unga hbtqi-personer och deras situation i skolan.

Koppling till barnkonventionen och årets tema: Enligt artikel 19 i barnkonventionen har alla barn rätt till skydd mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld. Utredningar om unga hbtqi-personers levnadsvillkor visar att de är mer utsatta för våld än andra unga. Skolan upplevs vara en otrygg plats där risken är stor att utsättas för hat, hot, mobbning och våld. Rätten att känna sig trygg och inkluderad i skolan gäller alla barn.

3g Rätten till stöd, behandling och information efter våld och övergrepp

2023-04-19

09:35 - 10:35

3g Rätten till stöd, behandling och information efter våld och övergrepp

When: 2023-04-19, 09:35 - 10:05

Ökad kunskap om stöd och behandling efter våld och övergrepp- yrkesanpassade digitala utbildningar

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Amanda Nyberg, Emma Andersson och Hans Elfström, Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Sammanfattning: När barn utsätts för våld och övergrepp kan det finnas behov av efterföljande stöd och behandling, både riktad direkt till barnen och till viktiga vuxna runt barnen. Kunskapen kring stöd- och behandlingsmetoder, varför det är viktigt att erbjuda stöd och behandling och kring våld och våldsutsatthet generellt saknas dock ibland hos personer som möter dessa familjer. Under denna föreläsning kommer vi att presentera digitala utbildningar, anpassade utifrån olika yrkesgruppers behov, som tagits fram inom projektet Fjärde rummet.

Beskrivning: Kunskap om stöd och behandling av barn som utsatts för våld är viktig för att förstå varför behovet finns. Barnhusen i Sverige utgår från en modell med fyra rum, där det fjärde rummets fokus är psykisk hälsa, vilket innefattar tillgången till stöd och behandling för barn som blivit utsatta för våld och övergrepp. Kunskapen kring behovet av stöd och behandling är ofta god hos dem som arbetar på Barnhus och i andra verksamheter där man direkt arbetar med barn och familjer efter att våld uppdragats. Kunskapen kring vikten av att inte bara se till att brott utreds utan att också de eventuella psykiska påfrestningar som brottet inneburit också hanteras och ges stöd kring saknas dock ibland och när förhöret är utfört anses ärendet avslutat.

I modellen Fjärde rummet ligger fokus på att erbjuda de barn och viktiga vuxna som är i behov stöd, hjälp och behandling efter våldsutsatthet. I modellen ges Barnhus ett samordningsansvar av de resurser som finns inom det aktuella området och fungerar som ett kunskapscentrum. Även barn som inte utretts på Barnhus ska kunna få tillgång till de resurser inom stöd och behandling som Barnhusen förfogar över.

För att öka kunskapen om behovet av stöd och behandling efter våld och övergrepp, modellen Fjärde rummet och olika metoder för att arbeta med stöd och behandling så har vi under våren 2023 utvecklat digitala utbildningsspar riktade mot olika yrkesgrupper. Inom varje utbildningsspar finns föreläsningar av varierande längd och skriftligt material. I vissa spar finns även interaktiva frågor och en möjlighet till certifiering. Under denna föreläsning kommer vi att presentera dessa digitala utbildningar vilka är tillgängliga för allmänheten och direkt kan användas och spridas av deltagarna.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Föreläsningen knyter an till artikel 19 (Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp) och artikel 39 (Barn som har utsatts för vanvård, utnyttjande, övergrepp eller tortyr eller väpnade konflikter har rätt till rehabilitering och social återanpassning).

When: 2023-04-19, 10:05 - 10:35

Barn som anhöriga till en förälder som utövar våld

Åldersövergripande

14. Upplevt våld i vuxnas parrelationer

Bonnie Friedh, Janina Fryckholm och Åsa Lundström Mattsson, Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Sammanfattning: Barn som är anhöriga till en förälder eller annan vuxen som barnet bor med har rätt att få information, råd och stöd - hur kan professionella verka för att den rätten tillgodoses, och vilka är det som ska göra det? För att belysa komplexiteten i de här frågorna och diskutera möjliga lösningar, kommer personer från olika professioner som berör målgruppen dela sina erfarenheter i ett panelsamtal.

Beskrivning: 2021 gjordes ett tillägg till hälso- och sjukvårdslagen som berör barn som anhöriga. I 5 kap 7 § beskrivs numera, utöver ett antal andra anhörigskap, även att ”Ett barns behov av information, råd och stöd ska särskilt beaktas om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med [...] utsätter eller har utsatt barnet eller en närstående till barnet för våld eller andra övergrepp.”

I propositionen 2020/21:163 som ligger till grund för tillägget i HSL har en remissinstans anmärkt att ”utövande av våld är ingen diagnos och därmed inte hälso- och sjukvårdens egentliga ansvar” men att konsekvenserna av våld och övergrepp kan leda till att barnet utvecklar ett riskfyllt beteende senare i livet. I propositionen nämns att barn kan komma i kontakt med sjukvården på olika sätt exempelvis när en förälder söker vård efter en våldssituation eller via elevhälsan. I övrigt finns inga beskrivningar av vem som ansvarar för att dessa barn och unga får sina rättigheter tillgodosedda. Risker blir därför att få åtar sig uppgiften och att barn och unga då faller mellan stolarna.

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har utvecklat en modell, BRA-samtal, för att uppmärksamma de barn som är målgrupp för bestämmelsen i HSL. Sedan flera år tillbaka utbildar vi personal i BRA-samtal. Det är en modell utformad för att stödja personal i hur dom kan gå till väga för att uppmärksamma barns rätt till information och hjälp, när dom är anhöriga. På lång sikt är målsättningen att stärka barn och ungas utveckling och att förebygga psykisk och fysisk ohälsa.

Förutsättning för att erbjuda BRA-samtal när barnet är utsatt för våld är att föräldern får någon form av vård eller behandling. Det gäller även att barnets behov av skydd och eventuella egna stöd- eller behandlingsinsatser är tillgodosett. Men frågan är vilka professioner det är som ska uppmärksamma barnets behov av information och stöd i samband med våld i familjen? Vad innebär det att anlägga ett anhörigperspektiv i relation till en våldsutövare?

I ett panelsamtal kommer forskare och praktiker inom området att få diskutera vilka utmaningar och utvecklingsmöjligheter som de kan identifiera.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Artikel 19: fånga upp de barn som redan utsatts för eller lever i en familj med våld i nära relation, så att de får den information och det stöd de har rätt till. Artikel 12: barnets rätt att få ställa sina frågor och uttrycka sina behov med anledning av att de har en förälder eller annan närstående som utövar eller utövat våld. Artikel 3 och 6: i lägen där

ett barn är anhörigt till en våldsutövande vuxen verka för barnets bästa och värna barnets hälsa och utveckling.

3h Workshop: Skolans nyckelpersoner våldsutbildas

2023-04-19

09:35 - 10:35

3h Workshop: Skolans nyckelpersoner våldsutbildas

When: 2023-04-19, 09:35 - 10:35

Skolans nyckelpersoner våldsutbildas

Åldersövergripande arbete

11. Våldsförebyggande arbete

Linda Leveau och Sara Arnesson, Kvinnojouren Lund

Sammanfattning: Kvinnojouren Lunds mål är att bidra till ett jämställt samhälle fritt från våld genom riktade insatser för att motverka attityder som möjliggör våld i nära relationer. Skolans mål är att bidra till samma vision genom de nya skrivningarna i undervisning i sexualitet, samtycke och relationer. Under denna workshop presenteras metodhandboken "Alla får plats!" och hur skolor kan strukturera upp detta uppdrag med ett speciellt fokus på artikel 12 och på strategier i att sluta vuxengissa.

Beskrivning: Under vårterminen 2023 erbjuder Kvinnojouren Lund de åtta kommuner i vårt upptagningsområde en processinriktad och kunskapshöjande nyckelpersonsutbildning som ger svar på frågorna:

Hur kan vi i skolan arbeta med kontinuitet och normmedvetenhet med sexualitet, samtycke och relationer i vår undervisning?

Vilka ämnesintegrerade och ämnesövergripande ingångar finns där elevers frågor om våld, gränser och kärleksförhållanden kan få utrymme för lärarledd reflektion och kunskapshöjning?

Hur kan skolan bättre förebygga och upptäcka våld i syfte att skapa bättre förutsättningar för elever att utbilda sig, kunna leva friare och ges möjlighet att få sina rättigheter tillgodosedda?

Kursledare är Linda Leveau, förebyggandeutvecklare på Kvinnojouren Lund, som arbetat under många år med skolutveckling som barnrättsstrateg. Kursen riktar sig till skolpersonal med mandat från ledningen att genomföra en skolutvecklingsprocess där frågor om våld, förtryck och makt balanseras med kunskaper om normer, främjande perspektiv och lusthöjande metoder välförankrade i skolans kurs- och läroplaner. Kursen genomsyras av att göra barn och ungas bild av hur våld kan gestalta sig i deras liv synlig, hur orättvisor kopplat till diskrimineringsgrunderna och oflekterade normer engagerar och berör elever och vilka frågor som de vill ha besvarade i den undervisning som de har rätt till. Kursens deltagare utgår ifrån Kvinnojouren Lunds framtagna material "Alla får plats" som är i linje med forskning och beprövad erfarenhet inom området.

Under workshopen kommer materialet "Alla får plats!" presenteras varvat med övningar som avslöjar vuxennormen och som inspirerar till en undervisning i sexualitet, relationer och samtycke där frågor om våld ges utrymme för lärarledd reflektion. Tillfället kommer levandegöra artikel 2 och artikel 28 och locka till action för ett jämställt samhälle fritt från våld på den plats där alla barn och unga möts - skolan!

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Workshopen fokuserar på skolan som en arena för ett våldsförebyggande arbete och visar på hur Kvinnojouren Lunds satsning "Alla får plats!" kan bidra till ökad kunskap kring våld och ökade möjligheter att motverka våld. Speciellt fokus läggs i

metodhandboken på artikel 12 och tillfället kommer levandegöra artikel 2 och artikel 28 och locka till action för ett jämställt samhälle fritt från våld på den plats där alla barn och unga möts - skolan!

4a Digitala verktyg mot våld och mobbning

2023-04-19

11:00 - 12:00

4a Digitala verktyg mot våld och mobbning

When: 2023-04-19, 11:00 - 11:30

Ett digitalt spelverktyg för barn att lära om våld i hemmet och vägar till stöd

13-18

9. Våld i hemmet

Stefania Citraro¹ och Hanna Lindqvist²

¹ Dimh ² Film and Tell

Sammanfattning: Ett av tio barn har någon gång upplevt våld mellan de personer som ska stå för tryggheten i deras liv. **Film and Tell** och **Dimh** har **tillsammans med barn** skapat spelverktyget **Space Secrets** som en del i initiativet SE BARNEN. Genom spelet får barn lära sig om att höra och känna till våld i hemmet, att våld är en inskränkning mot barns rättigheter samt att det finns stöd att få.

Beskrivning: Idag är det minst 160 000 barn och unga i Sverige som ser, hör och känner till våld i hemmet. Det handlar om ett av tio barn som någon gång upplevt våld mellan de personer som ska stå för tryggheten i deras liv. Forskning visar att upplevelser av våld under barndomen kan ge allvarliga konsekvenser för barns och ungas psykiska och fysiska hälsa samt utveckling. Stress och oro över situationen i hemmet kan göra det svårt att hänga med i och klara av skolan. Relationer till kompisar kan påverkas negativt liksom förhållandet till familjen och den egna självbilden.

Med stöd från Vinnova och i samarbete med Voice of Change, har Film and Tell tillsammans med Dimh skapat spelverktyget Space Secrets. En Beta-version av spelet lanserades under 2021 inom Film and Tells initiativ SE BARNEN.

I Space Secrets får barn på ett interaktivt sätt lära sig om att se, höra och känna till våld i hemmet och dess påverkan på den psykiska och fysiska hälsan. I spelet återfinns information om att våld är en inskränkning mot barns rättigheter och att det finns stöd att få. Barnet som spelar Space Secrets får genom att besöka de olika planeterna och robotbarnen, uppleva exempel på olika former av våld och vad det kan innebära för ett barn som upplever våldet. I spelet återges exempel på fysiskt, psykiskt, ekonomiskt, socialt och sexuellt våld.

I föreläsningen presenteras Beta-versionen av Space Secrets. Projektets utvecklande parter redogör för hur spelifiering kan möjliggöra för barn att närma sig svåra ämnen, såsom våld i hemmet, och sänka tröskeln för att söka hjälp. Föreläsningen kommer även lyfta och inspirera till hur spelet kan användas som ett verktyg för att prata och sprida kunskap om våld i hemmet.

Spelverktyget är ett konkret exempel på hur vi omsätter Barnkonventionen till verklighet. Lösningen bidrar primärt till måluppfyllnaden av artikel 19, om att barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Genom spelverktyget Space Secrets utför vi ett förebyggande arbete där vi ger barn förutsättningar att inhämta information om våld i hemmet på barns egna villkor. På så vis stärker vi deras kapacitet att våga berätta för en utomstående om de själva eller någon de känner är utsatta för våld i hemmet. Vilket i sin tur ökar möjligheterna för barn att få det skydd och stöd som barn har rätt till.

When: 2023-04-19, 11:30 - 12:00

Mobbningens digitala tvilling - datadriven prevention

Åldersövergripande arbete

4. Mobbning

Ylva Christiansson¹ och Björn Johansson²

¹ Friends ² Örebro universitet

Sammanfattning: Mobbningen ökar i Sverige. Återkommande kartläggningar och aktiva åtgärder baserat på dessa kartläggningar är en av de viktigaste åtgärderna för att minska mobbningen. Friends har kartlagt mobbning i skolor under de senaste tio åren. I tvärsektoriell samverkan med Örebro universitet och TietoEvry utvecklas nu "Mobbningens digitala tvilling"- datadriven prevention för att minska mobbning och bidra till en god utbildning för alla.

Beskrivning: En framgångsfaktor för skolor med låg förekomst av mobbnings är att de återkommande genomför kartläggningar och arbetar med aktiva åtgärder utifrån resultatet. De har fokus på det förebyggande och främjande arbetet – och tydliga rutiner för åtgärder när mobbning sker. Detta sammantaget brukar kallas för systematiskt trygghetsarbete. Tyvärr brister likvärdigheten i svensk skola idag, vilket även var något som FN:s Barnrättskommitté gav Sverige kritik för i sin senaste granskning. Med dagens sätt att göra kartläggningar tar det för lång tid att samla in data, analysera och återkoppla, genomföra insatser och följa upp. I bästa fall får skolor en lägesbild av hur det var för några månader sedan, och vi vet utifrån mobbningsforskning att många barn går in och ur mobbning under loppet av några månader och att skolans insatser därför tenderar att baseras på historiska data. Fler typer av datakällor och innovativa insamlingsmetoder, både kvalitativa och kvantitativa som involverar barn och unga och ger röst åt deras situation och upplevelser är nödvändiga. Ett avgörande utvecklingssteg för trygghetsarbetet skulle vara att med hjälp av stora datamängder, kunna göra en prediktiv analys (förutsägelser), istället för en reaktiv (reaktion på något). Med hjälp av insamlade data kan en skola snabbare förutsäga och precisera vad de behöver göra, redan på förhand utan att behöva göra traditionella kartläggningar. Den här typen av smarta lösningar är möjlig att göra genom att konstruera "mobbningens digitala tvilling". En digital tvilling är en kopia av något som finns i verkligheten och dess tillhörande miljö exempelvis en stad, ett bostadsområde, en idrottsklubb, en skola eller individ.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Mobbning är våld. UNESCO; FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur, rekommenderar utifrån en sammanställning av mobbningsforskning och 'best practice' i sin "*Whole education approach to prevent and adress bullying and cyberbullying*" att det är särskilt viktigt att skapa evidens genom att kartlägga skolmobbning och utvärdera hur insatser fungerar. De menar att det är avgörande att samla in data om mobbning för både enskilda skolor och för hela utbildningssystemet.

4b Metoder efter utsatthet för våld och sexuella övergrepp

2023-04-19

11:00 - 12:00

4b Metoder efter utsatthet för våld och sexuella övergrepp

When: 2023-04-19, 11:00 - 11:30

Sexuella övergrepp-målgruppen vi missade

Åldersövergripande arbete

7. Sexuella övergrepp

Maria Larsson, Lisa Alexandersson och Therese Ehrenstråhle, Örebro kommun

Sammanfattning: Barn som begår eller utsätts för sexuella övergrepp väcker starka känslor. Socialtjänstens öppenvård i Örebro kommun påbörjade hösten 2020 insatser till dessa barn, en målgrupp som tidigare inte synliggjorts. Vi önskar få presentera hur och varför vi påbörjat vårt arbete. Med hjälp av vårt arbetssätt görs barnet delaktig och ges utrymme att bearbeta sin egen upplevelse i ett tryggt forum där vuxna tar ansvar för att barnet får det stöd det behöver.

Beskrivning: Sexuellt våld mot barn synliggörs alltmer och är framträdande i vår vardag. Endast få barn berättar om sin utsatthet för vuxna, får stöd eller gör en polisanmälan. En grupp som utsätter andra är även själva barn. Socialtjänstens öppenvård, Stöd och behandling barn i Örebro kommun, ger i nuläget insats för barn och deras föräldrar då barnen på något sätt upplevt/utfört sexuellt våld eller uppvisat sexuella beteendeproblem (SBP). Målgruppen är barn upp till ca 15 år och uppdragen kommer från socialtjänstens utredningsenhet. Barn- och ungdomspsykiatri i Örebro län är de som tar emot unga i behandling efter fastställd diagnos. De flesta som varit utsatta för potentiellt traumatiserade händelser får dock inte en fastställd traumadiagnos. Statistik enligt BRÅ visade år 2021 totalt 2 639 polisanmälningar gällande våldtäkter mot barn under 15 år, d.v.s. Stöd och behandlings målgrupp. Kopplat till barnkonventionens artikel 19 1. och 19 2. har vi på Stöd och behandling startat upp ett arbete där vi ger stöd både till de barn som varit utsatta för övergrepp samt stöd till de barn som har utsatt andra barn för övergrepp. Vår insats innebär i korthet att barnet och dennes familj tillsammans får hjälp att kunna prata om övergreppen och finna strategier framåt. Stöd och behandling utgår från metodmaterial som kallas för Nallestöd samt Sköldisfärdigheter. Materialet, som innefattar att prata om gränser, övergrepp, känsla, tanke och handling, genomförs i enskilda samtal med barnet, familjesamtal samt i enskilda samtal med vårdnadshavare. Nallestödet handlar om att hjälpa den utsatta med jobbiga känslor och att kunna hantera dem, att lyfta bort skuld och skam-känslor och göra övergrepp talbara. Sköldisfärdigheter innebär att arbeta med färdighetsträning, d.v.s. att hjälpa barnet att stoppa sig själv i vissa känslor, fundera kring konsekvenser och i stället finna andra strategier framåt. Detta för att minska risken för återfall.

Hösten 2020 påbörjades detta utvecklingsarbete och det blev då tydligt för oss att dessa barn inte fick det stöd som de har rätt till, utan föll mellan stolarna. Vi önskar få presentera hur och varför vi påbörjat vårt arbete. Med hjälp av vårt arbetssätt görs barnet delaktig och ges utrymme att bearbeta sin egen upplevelse i ett tryggt forum där vuxna tar ansvar för att barnet får det stöd det behöver.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Utifrån barnkonventionens artikel 19 1. och 19 2. ger vi stöd både till de barn som varit utsatta för övergrepp samt stöd till de barn som har utsatt andra barn för övergrepp. Vår insats innebär i korthet att barnet och dennes familj tillsammans får hjälp att kunna prata om övergreppen och finna strategier framåt. Med hjälp av vårt arbetssätt görs barnet delaktig och ges utrymme att bearbeta sin egen upplevelse i ett tryggt forum där vuxna tar ansvar för att barnet får det stöd det behöver.

When: 2023-04-19, 11:30 - 12:00

Barnpsykiatriskt krisstöd, efter utsatthet för våld och sexuella övergrepp

Åldersövergripande

1. Fysiskt våld

Thora Magnusdottir, Kajsa Jung och Ylva Edling, BUP Barnahusteam/BUP Traumaenhet
Stockholm

Sammanfattning: BUP Barnahusteamet på Barnahuset i Stockholm har utvecklat en krisstödsmetod med arbetsböcker för barn (7-12 år) och ungdomar (13-18 år) som har blivit utsatta för våld och/eller sexuella övergrepp samt deras omsorgspersoner. Krisstödsmetoden är tänkt att kunna användas på Barnahuset, Första linjens psykiatri, Barn- och ungdomspsykiatri samt andra verksamheter som träffar barn som är i kris efter utsatthet för våld och/eller sexuella övergrepp.

Beskrivning: BUP Barnahusteamet på Barnahuset i Stockholm har utvecklat en krisstödsmetod med arbetsböcker för barn och ungdomar från 7-12 år och 13-18 år som har blivit utsatta för våld och/eller sexuella övergrepp samt deras omsorgspersoner. Krisstödsmetoden har som mål att minska krisreaktionerna, öka kommunikationen mellan barnet och den vuxne, bedöma mående och vidare behov. Krisstödskontakten är ungefär 4-8 sessioner. Komponenter som ingår är bedömning av kris/traumareaktioner, psykoedukation, strategier att hantera symtom och kommunikation. Då det länge har varit en brist på barnpsykiatriska krisstödsmetoder för denna målgrupp beslutade man efter att ha arbetat enligt metoden under några år att formalisera den och göra den manualbaserad så att även andra kan använda sig av metoden. Krisstödsmetoden är baserad på våra erfarenheter av att möta barn i stark stress, samt på principer från CFTSI (Child and family traumatic stress intervention) och de delar som rör stabilisering i TFKBT (Traumafokuserad KBT).

Krisstödsmetoden är tänkt att kunna användas på Barnahuset, Första linjens psykiatri, Barn- och ungdomspsykiatri samt andra verksamheter som träffar barn som är i kris efter utsatthet för våld och/eller sexuella övergrepp. Metoden är ännu inte utvärderad men studier är planerade.

Arbetsböckerna och metodboken kommer distribueras av Barnafriid på Linköping Universitet.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Enligt Barnkonventionen har barn rätt till stöd och behandling. Vi har sett att många behandlare tycker att det är svårt att arbeta med barn som har blivit utsatta för våld, sexuella övergrepp och barn som lever i instabila livssituationer. Den här nya formaliserade krisstödsmetoden hoppas vi ska underlätta för behandlare att känna sig säkra på hur de ska erbjuda krisstöd samt att det ökar chanserna till jämlik behandling.

4c Placerade barns utsatthet för våld

2023-04-19

11:00 - 12:00

4c Placerade barns utsatthet för våld

When: 2023-04-19, 11:00 - 11:30

Den särskilda våldsutsattheten bland barn i samhällets vård

13-18

1. Fysiskt våld

Fanny Eklund, Jacqueline Hellman Treschow och Stella Österling, Riksförbundet Attention

Sammanfattning: Enligt barnkonventionen artikel 19 ska inget barn utsättas för våld, men trots detta är barn med funktionsnedsättning och barn i samhällsvård särskilt utsatta. Projekt Ung dialog arbetar för att placerade barn och unga med NPF ska få en ökad livskvalité under och efter placering. Under föreläsningen berättar vi om målgruppens erfarenheter av våld och vad de unga själva säger att de behöver i mötet med dig som vuxen.

Beskrivning: Ung dialog är ett arvsfondsfinansierat projekt som drivs av Riksförbundet Attention och som arbetar för att placerade barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) som adhd och autism ska få en ökad delaktighet och en bättre livskvalité under och efter placering. Projektet har under nästan tre års tid samlat i målgruppens egna erfarenheter och tankar om vad som kan göra vården bättre och i berättelserna är erfarenheter av våld vanligt förekommande. Det handlar om våld mellan ungdomar, men också om att utsättas för våld av vuxna omsorgspersoner som familjehem och HVB-personal. De unga beskriver att våldet på institutioner är "normaliserat". För en del har placering på HVB varit det första mötet med våld.

Enligt barnkonventionen artikel 19 ska inget barn utsättas för våld, oavsett bakgrund, aktuell livssituation och funktionsnedsättning, men trots detta är barn med funktionsnedsättning och barn i samhällsvård särskilt våldsutsatta. Barn med funktionsnedsättning löper en högre risk än andra barn att utsättas för våld och mest sårbara är barn med intellektuell och psykisk funktionsnedsättning, där NPF ingår (källa: Socialstyrelsen). Ofta behövs det särskild kunskap om NPF för att möta upp det särskilda barnets behov. Kunskap som inte alltid finns inom socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis, rättsväsende och de institutioner/familjehem där barnen bor.

Föreläsningen bygger på Ung dialogs tre rapporter som alla berör våld på olika sätt: "*Var ska jag hamna?*" med 100 röster från samhällsvården, "*Vad är det för fel på dig?*" om tjejer med NPF på SiS samt rapporten "*Bry dig!*" som bygger på fem djupintervjuer med placerade unga med NPF om deras erfarenheter av våld. Den sistnämnda ingår i den statliga utredningen "En uppväxt fri från våld" (A2021:02) och har tagits fram av Ung dialog.

Exempel på teman som tas upp i föreläsningen är:

- Hur kan våld förebyggas?
- Vad säger unga att de behöver för att våga berätta om våldsutsatthet?
- Vad är viktigt att tänka på i samtal om våld när barnet har NPF och är placerad.
- Erfarenheter från rättsprocesser

Under föreläsningen medverkar en ungdom från projektet som har egen erfarenhet av våldsutsatthet under placering. Hen berättar om sina erfarenheter och ger tips till dig som möter barn i våldsutsatthet i din yrkesroll.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Enligt barnkonventionen artikel 19 ska inget barn utsättas för våld. Alla barn har lika värde. Inget barn ska diskrimineras utifrån t ex

funktionsnedsättning, livssituation eller bakgrund enligt artikel 2. Men trots detta är barn med funktionsnedsättning och barn i samhällsvård särskilt våldsutsatta. Barn med funktionsnedsättning löper en högre risk än andra barn att utsättas för våld och mest sårbara är barn med intellektuell och psykisk funktionsnedsättning, där NPF ingår.

When: 2023-04-19, 11:30 - 12:00

En tryggare tillvaro för barn på ungdomshem

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Cina Seidefors, Inspektionen för vård och omsorg

Sammanfattning: Inom ramen för Regeringsuppdraget ”Förstärkt tillsyn av SiS särskilda ungdomshem där unga flickor vårdas” har IVO granskat SiS Ungdomshem och då särskilt fokuserat på unga flickors delaktighet, säkerhet, trygghet samt personalens och verksamhetsansvarigas kompetens..

I detta seminarium berättar vi mer om tillsynsresultatet. .

Beskrivning: Barn och unga som placeras i samhällets vård har rätt att känna sig trygga, få vård och behandling i en miljö fri från våld.

Inom ramen för Regeringsuppdraget ”Förstärkt tillsyn av SiS särskilda ungdomshem där unga flickor vårdas” har IVO granskat SiS Ungdomshem och då särskilt fokuserat på unga flickors delaktighet, säkerhet, trygghet samt personalens och verksamhetsansvarigas kompetens..

I detta seminarium berättar vi mer om tillsynsresultatet.

Välkommen till ett samtal där vi lyfter frågeställningar om hur olika aktörer, till exempel socialtjänsten, kan bidra till att unga som placeras på ungdomshem kan få en tryggare tillvaro.

(PS. Tillsynen pågår fortfarande. Vi vill göra ha möjlighet att revidera denna text längre fram för att få den mer konkret).

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Vi berör samhällets ansvar att leva upp till artikel 19, samt även andra artiklar som är av betydelse för att förhindra att barn utsätts för våld.

4d Motverka våld i unga parrelationer

2023-04-19

11:00 - 12:00

4d Motverka våld i unga parrelationer

When: 2023-04-19, 11:00 - 11:30

Skolan som kontext för våld i ungas parrelationer: Ungas röster om saboterad skolgång

13-18

15. Våld i parrelation

Hélène Lagerlöf, Marie Cederschiöld Höskola och Stockholms Universitet

Sammanfattning: Skolmiljön ses inte som en fristad från våld bland unga personer som utsätts för våld i sina parrelationer. Ungas rätt till utbildning och skolgång hotas när de utsätts för våld i nära relationer vilket kan leda till en saboterad skolgång. Presentationen fokuserar på skolmiljön som en kontext för våld i ungas parrelationer och visar på hur våldet tar sig uttryck i skolmiljön och påverkar de ungas akademiska prestationer.

Beskrivning: Presentationen utgår från en delstudie genomförd av Hélène Lagerlöf & Carolina Överlien som är utförd inom ramen för ett större forskningsprojekt betitlat "Våld mellan ungdom i nära relationer – prevalens, sammanhang och ungas egna röster" under ledning av professor Carolina Överlien. Delstudien som presenteras har fokus på skolmiljöns roll som en kontext för våld i ungas parrelationer. Resultaten från delstudien om skolan som presenteras är baserade på empiri från intervjuer med unga personer som upplevt våld i nära relation samt en enkätundersökning riktad till gymnasieelever utförda inom ramen för det stora forskningsprojektet. Resultaten visar att fysisk närhet till förövaren, förövarens kontroll över den utsattas utseende och agerande, utfrysning av skolkamrater, skolfrånvaro och problem med att fokusera på skolarbetet har en negativ påverkan på de ungas akademiska prestationer och välbefinnande i skolmiljön. Unga i studien som presenteras betraktade inte skolmiljön som en fristad från våldet utan beskrev snarare hur våldet pågick i skolmiljön även efter att relationen tagit slut. De unga identifierade skolan som en plats där våldsförebyggande arbete skulle kunna ske samtidigt som få anförtrrodde sig till skolans personal. Studiens resultat som presenteras i föreläsningen understryker vikten av en trygg skolmiljö, våldsförebyggande arbete och samverkan med socialtjänsten.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barnkonventionens 28 artikel säger att alla barn och unga har "rätt till utbildning". Artikel 19 och 34 understryker ungas rätt till "att skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp... misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp" (Artikel 19) samt "skyddas från alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp"(Artikel 34). Denna föreläsning visar på de konsekvenser våld i ungas parrelationer får på de våldsutsattas skolgång och akademiska prestationer.

When: 2023-04-19, 11:30 - 12:00

Våld i ungas parrelationer - med fokus på åtgärder

13-18

15. Våld i parrelation

Maria von Bredow, Monika Sellgren Karlsson och Lisa Westfelt, Brottsförebyggande rådet

Sammanfattning: Brottsförebyggande rådet vill med denna presentation lyfta vilka åtgärder som kan vidtas i samhället för att motverka våld i ungas parrelationer. Förutom en kunskapssammanställning vill Brå redovisa utvecklingsområden för det förebyggande och stödjande arbetet, samt ett antal strategiska förslag på åtgärder för hur samhällets förmåga i bred bemärkelse kan förbättras för att motverka ungas relationsvåld. Intervjuer med brottsutsatta har varit en viktig del i framtagandet av denna rapport.

Beskrivning: Brå vill med denna föreläsning presentera kunskap om våld i ungas parrelationer, presentera förslag på åtgärder för olika delar av det förebyggande arbetet samt lyfta vikten av att inkludera ungas delaktighet i studier som rör dem.

Brås kunskapssammanställning visar att det finns stora likheter i det våld som förekommer i ungas respektive vuxnas parrelationer. Det gäller våldets dynamik, utveckling och process, samt upplevelser av våldet och dess konsekvenser. Den så kallade normaliseringsprocessen och våldscykeln, liksom överlappningen mellan olika former av våld, förekommer bland unga liksom bland vuxna. Det gäller också förekomsten av olika typer av våldsamma relationer och våldsutövare.

Samtidigt finns särskilda omständigheter kopplade till ungdomstiden som har betydelse för ungas, men inte vuxnas, relationsvåld. Det handlar bland annat om att ungdomstiden präglas av viktiga psykosociala förändringar och är en tid av identitetsskapande, intensiv social inläring, och ökad autonomi i förhållande till föräldrar. Konsekvenserna av våld i en parrelation kan också vara mer skadliga för unga än för vuxna. Våldsutsatthet eller våldsutövande under ungdomstidens kritiska utvecklingsfas påverkar möjligheterna till en framgångsrik övergång till vuxenlivet, vilket i sin tur riskerar att få negativa konsekvenser längre fram i livet.

Hemmet och skolan är viktiga arenor för många unga, åtminstone fram till 20-årsåldern. I båda dessa miljöer finns det vuxna med möjlighet att ingripa, och vuxnas reaktioner på våld har stor betydelse för om våldet upphör eller fortsätter. Även kompisnätverket är särskilt viktigt för ungdomar. Bland annat påverkar vänner vad som anses som acceptabelt beteende i relationer. En ytterligare aspekt är den centrala betydelsen av digitala medier och verktyg för ungas sociala interaktioner. Dessa kan utgöra såväl arenor för psykiskt våld som ett hjälpmedel för övervakning och kontroll av den som utsätts.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Våld i ungas parrelationer handlar om både om en ung våldsutsatt och en ung våldsutövare, det är en fråga som engagerar många unga och många är de som behöver stöd och adekvat hjälp för att kunna leva ett liv utan våld. I denna föreläsning läggs även fokus på hur viktigt det är att involvera ungas röster i framtagandet av forskningsrapporter, detta är frågor som rör dem.

4e Föräldrautbildning och föräldrars berättelser om våldets konsekvenser

2023-04-19

11:00 - 12:00

4e Föräldrautbildning och föräldrars berättelser om våldets konsekvenser

When: 2023-04-19, 11:00 - 11:30

När ett barn varit utsatt för våld – föräldrars berättelser om våldets konsekvenser och vägen till stödinsats

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Johanna Thulin, Linneuniversitetet och Carolina Jernbro, Karlstads Universitet samt båda från Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Sammanfattning: Artikel 19 i Barnkonventionen slår fast att barn ska skyddas från alla former av våld. Vidare förbinder sig konventionsstaterna att tillhandahålla insatser som ”syftar till att ge barnet och de personer som har hand om barnet nödvändigt stöd”. Utifrån en intervjustudie med föräldrar vars barn varit utsatta för våld framkommer bilden av en ojämlik vård, både avseende tillgång till stöd och innehållet i den samma. Implikationer för praktiken diskuteras.

Beskrivning: Att ”skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld” är ett av FN:s hållbarhetsmål (mål 16:2). Sedan den 1 januari 2020 är FN:s konvention om barnets rättigheter en del av svensk lag. Barns rätt till skydd och insatser regleras i artikel 19; barn ska skyddas från ”alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp”. Artikel 19 reglerar även att konventionsstaterna ska upprätta insatser som ”syftar till att ge barnet och de personer som har hand om barnet nödvändigt stöd”. Återkommande studier visar dock att tillgången till stöd för våldsutsatta barn skiljer sig åt över landet, vilket innebär att en del barn inte får tillgång till det stöd de har rätt till. Hur föräldrar tänker om det stöd deras barn och de själva erhållit är ett relativt outforskat ämne i Sverige. Vid seminariet presenteras resultat från en intervjustudie med 14 föräldrar till barn som varit utsatta för olika former av våld. Föräldrarna beskriver hur våldet påverkat barnets mående, vägen till stödinsats, hur de upplevt stödet samt hur de önskar att stöd utformas för att möta såväl barnets som föräldrarnas behov efter att ett barn varit med om en våldshändelse. Utifrån föräldrarnas berättelser diskuteras vikten av ett tillgängligt och holistiskt utformat stöd. Föräldrarna bekräftar bilden av att tillgången till stöd och stödets innehåll skiljer sig åt över landet, där en del barn lämnas utan insatser. Implikationer för praktiken diskuteras.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barns rätt till skydd och insatser regleras i artikel 19. Utifrån resultatet från en intervjustudie med föräldrar vars barn varit utsatta för våld framkommer bilden av en ojämlik tillgång till stöd. Utifrån föräldrarnas berättelser diskuteras vikten av ett tillgängligt och holistiskt utformat stöd för att svara upp mot artikel 19 och säkerställa att barn och deras familjer får det stöd de behöver.

When: 2023-04-19, 11:30 - 12:00

PEACE – en kort föräldrautbildning i syfte att minska risken för våld mot barn

Åldersövergripande arbete

9. Våld i hemmet

Johanna Thulin och Cecilia Kjellgren, Linnéuniversitetet

Sammanfattning: Mer än vart tionde barn i Sverige uppger att de varit utsatta för våld av en förälder. I Sverige är alla former av våld mot barn förbjudna, men det saknas kortare föräldrautbildningar som direkt syftar till att förebygga våld i uppfostran. PEACE är utvecklat för att genom bl a psykoedukation och kunskap om alternativa föräldrastrategier förändra föräldrars attityder till, och bruk av, våld.

Beskrivning: Trots ett starkt lagstöd uppger mer än vart tionde barn i Sverige att de någon gång varit utsatta för våld av en förälder. Sverige har ratificerat FN:s konvention om barnets rättigheter där artikel 19 fastslår att alla barn ska skyddas från ”alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp”. Föräldrabalken fastslår föräldrars ansvar för att ge sina barn en god uppfostran fri från våld, men en kortare preventiv föräldrautbildning som stödjer detta saknas. Efter förfrågan från Filippinerna om en korttidsinsats i form av en föräldrautbildning för att motverka våld mot barn utvecklades PEACE – Parents Ending violence Against Children. Educational program.

Utbildningen ges under tre timmar och syftar till att genom kunskap förändra föräldrars attityder kring, och syn på, våld i uppfostran. PEACE vänder sig till föräldrar som behöver stöd i sitt föräldraskap. Det kan röra unga oerfarna föräldrar med svagt nätverk eller föräldrar som kommer från en kultur där våld ses som en nödvändig föräldrastrategi. Utbildningen bygger på komponenter som visat sig verksamma i tidigare forskning. PEACE kan ges som en preventiv insats i syfte att förebygga våld och stärka ett positivt föräldraskap. Efter implementeringen i Manila har utbildning hållits i Hanoi och Karlskrona. Under seminariet presenteras komponenterna i föräldrautbildningen PEACE och erfarenheterna från implementeringen i Filippinerna, Vietnam och Sverige.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barns rätt till skydd från alla former av våld regleras i artikel 19. Trots det upplever 14 % av alla barn i Sverige någon gång våld från en förälder. Föräldrautbildningen PEACE syftar att genom psykoedukation och andra preventiva insatser ändra föräldrars attityder till att använda våld i uppfostran och öka deras positiva föräldrastrategier. PEACE är utvecklat utifrån artikel 19, men också uppföljande mål som FN satt till följd av Barnkonventionen.

**4f Att leva med skyddade personuppgifter och kartläggning av
orosanmälningar**

2023-04-19

11:00 - 12:00

4f Att leva med skyddade personuppgifter och kartläggning av orosanmälningar

When: 2023-04-19, 11:00 - 11:30

Skyddade personuppgifter - oskyddade personer

Åldersövergripande arbete

9. Våld i hemmet

Sophie Nilsson, Jämställdhetsmyndigheten och Petra Erlander, Nätverket Gömda

Sammanfattning: Barn som lever med skyddade personuppgifter har ofta utsatts för våld och/eller bevittnat våld mot sin mamma. De kan känna ett stort ansvar att upprätthålla skyddet för sig själv, sin mamma och sina syskon. Deras liv begränsas och försvåras också när det gäller skolgång, kompisrelationer och fritidsaktiviteter.

Under seminariet presenterar Jämställdhetsmyndigheten erfarenheter från arbetet med sitt uppdrag att höja kunskapen om våldsutsatta barn och kvinnor som lever med skyddade personuppgifter.

Beskrivning: Jämställdhetsmyndigheten har ett uppdrag att öka kännedomen om gällande lagstiftning, belysa livssituationen för våldsutsatta kvinnor och barn som lever med skyddade personuppgifter samt samla och sprida kunskap och stödmaterial till den utsatta målgruppen och de yrkesverksamma som möter dem.

Utgångspunkter för uppdraget är barnkonventionen och Istanbulkonventionen. Uppdraget ska även genomföras med ett hbtqi-perspektiv och ett funktionsnedsättningsperspektiv, samt uppmärksamma vuxna och barn utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

Barn och kvinnor som lever med skyddade personuppgifter p.g.a. våldsutsatthet har behov av långtgående skydd, utifrån allvarliga hot mot sin egen säkerhet. De utsatta individerna behöver göra stora uppoffringar och lämna sina tidigare liv. Utsattheten blir särskilt stor för barn som behöver leva med skyddade personuppgifter och få ett långtgående skydd från familjen eller kollektivet, som utgör ett hot mot dem. Att leva med skyddade personuppgifter innebär begränsningar kring sådant som andra kan ta för självklart.

Det är därför viktigt att samhället ger anpassat stöd och skydd, utifrån barns respektive vuxnas behov. Ansvariga myndigheter måste ha beredskap att möta och hjälpa personer i olika livssituationer, som har skyddade personuppgifter. Det behövs också en effektiv tillämpning av lagstiftningen gällande skyddade personuppgifter och en välfungerande samverkan mellan berörda aktörer, inte minst socialtjänsten, hälso- och sjukvården, skolväsendet, Skatteverket och Polismyndigheten.

I slutet av mars 2022 lämnade Jämställdhetsmyndigheten uppdragets delredovisning *Skyddade personuppgifter – Oskyddade personer* (Rapport 2022:10) och intervjustudien *86 gömda kvinnor och deras 128 barn* till regeringen. Delredovisningen tydliggör bland annat att:

- Barns och kvinnors hela livssituation försvåras av att leva med skyddade personuppgifter.
- Målgruppen behöver få tydligare information inför ansökan om skyddade personuppgifter.
- Det långsiktiga stödet efter att skyddade personuppgifter beviljats måste förbättras och utvecklas.

When: 2023-04-19, 11:30 - 12:00

Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa – omfattning, innehåll och utveckling över tid

Åldersövergripande

16. Övrigt

Therese Olmsäter och Eva Kågström, Socialstyrelsen

Sammanfattning: Socialtjänsten ska verka för att barn och unga växer upp under trygga förhållanden. En av socialtjänstens viktigaste uppgifter är att ta emot och bedöma anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara. Under flera år har anmälningarna ökat. Vad beror det på? Vilken oro för barnen är det som uppmärksammas via anmälningar? Och vem gör anmälningarna? Socialstyrelsen har kartlagt anmälningarna till landets socialtjänster och följt utvecklingen över tid.

Beskrivning: Anmälningar om barn till socialtjänsten kan vara vaga, mer eller mindre allvarliga och innehålla uppgifter som är säkra i olika utsträckning. Varje anmälan kan vara en pusselbit som socialtjänsten behöver för att barn ska få det stöd och skydd de har rätt till. Vissa är skyldiga att anmäla enligt lag, för alla andra är det en rekommendation. Barns rätt till skydd mot alla former av våld och övergrepp hör ihop både med skyldigheten att anmäla och socialtjänstens ansvar för att barn växer upp under trygga och goda förhållanden.

Under den här föreläsningen kommer Socialstyrelsen att presentera resultatet av en nationell kartläggning av anmälningar om barn år 2021 och ge en bild över de senaste årens utveckling på området.

Föreläsningen belyser omfattningen av anmälningar till landets socialtjänster, vilka som anmäler, vilken oro de anmäler och andelen anmälningar som leder till utredning.

Vi lyfter frågan om anmälningarnas innehåll, med utgångspunkt i socialtjänstens beskrivningar och erfarenheter från arbetet med att ta emot och bedöma anmälningarna. Här beskriver vi några olika exempel på anmälningar som är återkommande över tid, men lyfter också några av de nya tendenser som vi har identifierat i arbetet med kartläggningen.

Vi närmar oss också frågan om socialtjänstens upplevelser av avsaknad av anmälningar om omsorgsbrister och försummelse om de yngsta barnen, vad det kan bero på och varför vissa anmälare behöver stärka kunskaperna om anmälningsskyldigheten i praktiken.

Kartläggningen publicerades i november 2022.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: En anmälan ska eller bör göras redan vid misstanke om att barn far illa. En anmälan om ett barn till socialtjänsten är ett sätt att uppmärksamma barn som är, eller misstänks vara, utsatta för våld eller övergrepp. Att anmälningar görs, liksom socialtjänstens arbete att ge nödvändigt skydd, stöd eller behandling till barnen och deras familjer, har en nära koppling till artikel 19.

4g Stöd till barn som utsatts för våld och mobbning

2023-04-19

11:00 - 12:00

4g Stöd till barn som utsatts för våld och mobbning

When: 2023-04-19, 11:00 - 11:30

Lite stöd hjälper

Åldersövergripande arbete

4. Mobbning

Ida Mörk, Hanna Rohani och en medlem i Friends ungdomsråd, Friends

Sammanfattning: Resultat från Friends stora riskrepresentativa undersökning av hur barn och unga resonerar kring mobbning, samt deras erfarenheter av hjälp från vuxenvärlden och vilket stöd de skulle vilja ha.

Beskrivning: Mobbningen ökar i Sverige, barn och unga berättar inte i tillräcklig utsträckning om sin utsatthet och mobbning har allvarliga konsekvenser. Det finns många stödinsatser riktade till barn och unga, men de använder inte alltid det stöd som finns. En del av lösningen är att barn och unga själva behöver tillfrågas om vilken typ av stöd de vill ha och hur detta ska utformas. Barn och unga inte är en enhetlig grupp, och därför behöver stödinsatser se ut och fungera på olika sätt. För att ta reda på vilket stöd barn och unga vill ha kopplat till mobbning genomför Friends en stor nationell enkätundersökning. Kunskapen från undersökningen ska skapa förutsättningar för att fler barn och unga med erfarenhet av mobbning får råd och stöd, att de får behandling som lindrar psykisk ohälsa och att inget barn faller mellan stolarna.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barn har rätt att skyddas mot fysiskt och psykiskt våld enligt artikel 19 i barnkonventionen. Alla vuxna som är i barns närhet är skyldighetsbärare och har ansvar att skydda barnet mot våld. Mobbning är en allvarlig form av våld mot barn. Mobbning utgörs av flera typer av våld, det kan vara fysiskt, psykiskt, sexuellt eller brist i omsorg från vuxna.

When: 2023-04-19, 11:30 - 12:00

Hur kan skolan stötta barn som blir utsatta för våld?

13-18

9. Våld i hemmet

Linn Englund, Maskrosbarn

Sammanfattning: Skolan är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn som blir utsatta för våld i hemmet. Det är ofta i skolan som barn kan bli identifierade och upptäckta av vuxna. Under seminariet får du ta del av ungdomars upplevelser av att bli utsatt för våld i hemmet och hur de önskar bli bemötta av skolpersonal.

Beskrivning: *"Och då sa jag liksom, jag hade en liknelse. Och då sa jag att 'om världen var ett papper eller en teckning så känns det som att han försöker sudda ut mig från den'. Och det känns som om det representerar hur det kändes. Man fick inte vara sig själv för sig själv var inte bra nog."*

Uppskattningsvis 200 000 barn i Sverige lever med våld i hemmet, där vi vill tro att barn alltid är som tryggast. Maskrosbarn publicerade 2020 rapporten "Jag tyckte att jag bodde i helvetet", som bygger på enkätsvar från 112 ungdomar samt djupintervjuer. I rapporten berättar ungdomar om hur det känns att bli utsatt för våld av den som står dem allra närmast och vilket stöd de fått av samhället. Det finns en bild av att barn inte berättar när de blir utsatta för våld men hela 64 % av de medverkande ungdomarna hade berättat för en vuxen. Ungdomarna vittnar om hur samhället sviker dem genom att inte agera när de berättar om vad de utsatts för.

Skolan är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn som lever med våld i hemmet. Det är ofta i skolan som barn kan bli identifierade och upptäckta av vuxna. I en enkät med skolpersonal, genomförd inom ramen för projektet "Skolkurage" upplevde 59 % svårigheter att prata med sina elever om deras hemsituation och hur de mår.

"En sak jag fick höra var att 'jag har sett på dig att du inte mår bra men jag har inte velat prata om det för du har inte kommit till mig' det gjorde mig väldigt ledsen hur svårt kan det vara att bara ställa frågan: hur mår du? Det borde inte vara så svårt..." – Ungdom på Maskrosbarn

Under seminariet får du ta del av hur ungdomar, som blir utsatta för våld i hemmet, önskar bli bemötta och stöttade av skolpersonal. Hur vill de att skolpersonal ska prata med dem och vilket stöd önskar de? Vi vet att förutsättningarna för skolpersonalen är begränsad och framför allt att tiden inte räcker till. Vi vill under seminariet fokusera på att ge ny kunskap samt förmedla de tips och önskningar ungdomar har kring hur skolpersonal kan hjälpa dem utifrån de förutsättningar som finns idag.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: I enlighet med artikel 19 så har alla barn rätt att skyddas mot alla former av våld och övergrepp. Skolan har en viktig funktion i att uppmärksamma och stötta barn som blir utsatta för våld, för att de ska få det stöd och skydd de har rätt till. Vi vill därför öka skolpersonals kunskap om hur de på bästa sätt kan stötta barn som blir utsatta för våld.

4h Workshop: Två rum och en korridor - ett sätt att göra det tryggt

2023-04-19

11:00 - 12:00

4h Workshop: Två rum och en korridor - ett sätt att göra det tryggt

When: 2023-04-19, 11:00 - 12:00, Lokal: Harry Nyqvist

Två rum och en korridor-ett sätt att göra det tryggt

Åldersövergripande arbete

8. Stöd och behandling

Emma Andersson, Anki Falk och Elisabet Kjellander, Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Sammanfattning: Barn som upplevt våld från förälder behöver få sin upplevelse bekräftad. KIBB är en behandlingsmodell där hela familjen erbjuds stöd utifrån sin upplevelse av våld. Arbetet sker parallellt i två rum och en korridor som ett sätt att göra det tryggt för både barn och förälder. Rollspel demonstrerar den sista delen av behandlingen och du kommer också att få prova olika sätt att prata om våld med barn och föräldrar.

Beskrivning: KIBB (Kognitiv integrerad behandling vid barnmisshandel) är en manualbaserad behandlingsmetod som implementerats i Sverige sedan 2007 genom Stiftelsen Allmänna Barnhuset. KIBB riktar sig till de familjer där socialtjänsten bedömt att de våldsutsatta barnen kan fortsätta bo med sina föräldrar. Hela familjen erbjuds stöd med syfte att våldet ska upphöra, barnen ska få möjlighet att bearbeta det våld de upplevt samt skuldavlastning för barnen. Behandlingen innehåller bl a psykoedukation om våld, föräldrastراتيجier, ilskehantering, copingstrategier och traumabearbetningskomponenter. Svensk forskning på barns upplevelser av metoden visar att barnen upplevt att behandlingen utgått från deras berättelser och att de känt sig lyssnade på. De beskriver att våldet blir tydligt adresserat och att de och föräldrarna fått nya strategier och ny kunskap. Barnen beskrev att de hade blivit lyssnade på, behandlingen hade utgått från deras berättelse och våldet hade blivit tydligt adresserat. De berättade om nya strategier och hur både de och deras föräldrar lärt sig nya saker. Att som barn berätta om att mamma eller pappa slår kräver mycket mod då man också har fått höra att man då kanske inte får bo kvar med sina föräldrar. Att som förälder bli kontaktad av socialtjänsten utifrån en misstanke om barnmisshandel väcker ofta mycket skuld och skam. Barnens oro kring vad de gjort i och med att de berättat och föräldrarnas oro för vad som ska uppstås gör ofta att ingen vill prata om våldet och att barn och föräldrar har väldigt olika beskrivningar av vad som skett. I KIBB träffar därför barnen en barnbehandlare och föräldern en föräldrabehandlare som sedan är med som stöd i den gemensamma delen av sessionen. Arbetet sker parallellt i två rum och en korridor som ett sätt att göra det tryggt för både barn och förälder. Hur arbetet i två rum och en korridor går till visas konkret med ett rollspel av den sista delen av behandlingen, klargörandeprocessen. Du kommer också att få prova olika sätt att prata om våldet med barn och föräldrar.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: KIBB skyddar barn mot våld och misshandel samt erbjuder stöd till barn som utsatts i enlighet med Barnkonventionens artikel 19. Enligt artikel 39 i barnkonventionen ska barn som utsatts för våld erbjudas rehabilitering och återanpassning i en miljö som främjar barnets självrespekt och värdighet. Då våldet skett i hemmet av de som ska var trygga för barnet är det av vikt att föräldern tar ansvar för det våld som förekommit.

5a Barnskyddsteam och familjecentraler

2023-04-19

13:00 - 14:00

5a Barnskyddsteam och familjecentraler

When: 2023-04-19, 13:00 - 13:30

Hur vi bemöter och samtalar med barn som är utsatta för våld.

Åldersövergripande

16. Övrigt

Catharina Ahlsten, Stefan Rune och Ceklin Eser-Persson, Barnskyddsteamet, Region Stockholm

Sammanfattning: Barnskyddsteamet delar med sig av sina erfarenheter om hur man kan bemöta och samtala med barn som utsatts för våld. Vår metod belyser hur man kan inleda samtal och ställa frågor för att upptäcka ohälsa kopplat till våld och samtalar även om hur kroppen kan må fysiskt och psykiskt så att barnet får information och förstår sin (o)hälsa kopplat till sin situation.

Beskrivning: Hur vi bemöter och samtalar med barn som är utsatta för våld.

Vi på Barnskyddsteamet vill dela med oss av våra erfarenheter om hur vi kan bemöta och samtala om våld i samband med att barn läkarundersöks. Vår metod belyser hur man kan inleda samtal och ställa frågor för att upptäcka ohälsa kopplat till våld så att det blir ett bra flöde i samtalet som känns naturligt. Vi samtalar om hur kroppen kan må fysiskt och psykiskt så att barnet förstår sin (o)hälsa kopplat till sin situation och att barnet får information om det samt vad som är viktigt att tänka på när man får informationen av barnet. Vi har ett frågeformulär som vi har tagit fram och använder oss av.

Barnskyddsteamet består av specialistsjuksköterskor, specialistläkare och specialisttandläkare inom området barn och våld. Vi träffar barn som utsatts för våld och är inbokad för läkarundersökning.

2020 startade Barnskyddsteamet ett projekt med stöd från Nationella kompetensteamet om hedersrelaterat våld och förtryck. Syftet var att i högre omfattning uppmärksamma hedersrelaterat våld och förtryck, tvångsgifte samt könsstympning hos barn som genomgår en parallell polis- och socialtjänstutredning på Barnahus. Ett frågeformulär arbetades fram och är åldersövergripande. Här ger vi barnet en möjlighet att uttrycka sig om sin situation i och med att vi ställer frågor och samtalar om våld. Det är viktigt att få barnet att känna sig delaktig om vad hen vill medverka till eller inte. Samtalen innehåller även hur vi lyssnar och tar dem på allvar samt bekräftar barnet och försöker ta bort skuld och skam som barnet ofta bär på och för att få barnets tankar i en mer positiv riktning.

Arbetet ledde till att vi förändrade vårt arbetssätt i samtalen med barnet och ställer även frågor för att uppmärksamma om barnet är utsatt för andra former av våld, vilket inte är ovanligt. Samtalen har resulterat i att våra frågor får svar på hur komplex en situation för barnet kan vara. Den här metoden vill vi gärna sprida till verksamheter som träffar barn. Det kan vara inom hälso- och sjukvården eller i andra sammanhang där våld behöver upptäckas och bemötas för att agera och få stopp på barnets våldsutsatthet som påverkar hälsan, livet och framtiden. Därför är det viktigt att vi agerar tidigt och har metoder som vi kan använda och känner oss bekväma med. Det är ett barns rättighet att slippa våld.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Barnskyddsteamet arbetar enligt Barnkonventionen med att ge barn rätt till information och förstå hur hälsan kan påverkas med koppling till det som barnet har utsatts för. Barnet får vara delaktig i beslut om läkarundersökning och få möjlighet att uttrycka sig om sin situation. Vi arbetar utifrån Artikel 19, för inget barn ska

behöva utsättas för våld. Ett barns rättighet är att slippa våld och ges möjlighet till en trygg utveckling.

When: 2023-04-19, 13:30 - 14:00

Familjecentral - arena för att förebygga, upptäcka och stödja barn utsatta för våld i nära relationer.

0-6

9. Våld i hemmet

Delaram Zamani¹, Ylva Bergman² och Pernille Olsson¹

¹ Malmö stad/Region Skåne, Familjecentralen Sesam ² Region Skåne, Barnskyddsteamet SUS

Sammanfattning: På familjecentraler kan föräldrar och andra vuxna kring barn (0-6år) få kunskap om barnets rättigheter och erbjudas stöd i sitt föräldraskap (art 5 och 18). Familjecentralen Sesam på Rosengård i Malmö har sedan november 2021 i samverkan med Barnskyddsteamet SUS arbetat med ett projekt (utifrån art 19) för att utveckla och bedriva ett systematiskt och långsiktigt arbete för att förebygga, upptäcka och stödja barn/vuxna utsatta för våld i nära relationer.

Beskrivning: Internationella studier och WHO visar att våld i nära relation är vanligt och utgör ett av världens största folkhälsoproblem. I svenska studier är förekomsten av fysiskt och psykiskt våld ungefär dubbelt så hög mot kvinnor jämfört med män. Många kvinnor som utsätts för våld i sin nära relation är mammor, och en rad studier har visat att våldet inte bara drabbar mammans hälsa utan även barnens, dels direkt när barnen är med om att mamma utsätts, dels indirekt genom att mammans förmåga att ge barnet skydd och trygghet påverkas negativt. Sedan 2021 är det därför straffbart att utsätta barn för att bevittna våld mot en förälder, Barnfridsbrott.

Genom att främja god fysisk, psykisk och social hälsa inom familjen och stödja föräldrar i deras föräldraskap kan familjecentralen bidra till att minska riskerna för våld i nära relationer. Genom att identifiera familjer där våld, eller någon av riskfaktorerna för våld förekommer, kan en förälders utsatthet för våld brytas eller förebyggas. Detta kräver ett strukturerat och systematiskt arbetssätt som erbjuds universellt till alla familjer och som innefattar att informera om våld i nära relation tidigt i kontakt med familjer, kartlägga risk- och skyddsfaktorer som finns i familjen, regelmässigt fråga om föräldrars utsatthet för våld.

Familjecentralen Sesam på Rosengård i Malmö har sedan november 2021 i samverkan med Barnskyddsteamet SUS utformat lokala riktlinjer och rutiner för att arbeta mot våld i nära relation inom samtliga verksamheter (Kvinnohälsan, Barnhälsovård, förebyggande socialtjänst, öppen förskola) på Familjecentralen. Fokus har legat på att öka tryggheten hos personalen dels i att våga fråga om våldsutsatthet och att kunna ta emot individens berättelse och veta vad man ska göra av svaret. Detta har gjorts genom metodutbildning, dramapedagogisk handledning och regelbundna träffar med Barnskyddsteamet. (art 2, 3, 6, 12, 19)

Familjecentralen Sesam ansöker om medverkan vid ett av barnrättsdagarnas seminarium/föreläsningar för att sprida dessa goda exempel och i stort beskriva hur familjecentralen är en arena för att förebygga, upptäcka och stödja barn utsatta för våld i nära relationer. Detta utifrån artikel 19 i Barnkonventionen- barnets rätt till skydd mot alla former av våld och övergrepp.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Familjecentral - arena för att förebygga, upptäcka och stödja barn utsatta för våld i nära relationer.

I föreläsningen kommer vi främst att utgå ifrån artikel 19- barnets rätt till skydd mot alla former av

våld och övergrepp, barnkonventionen. Andra artiklar som vi kommer att utgå ifrån i vår föreläsning är artiklarna (2,3,5,6,18, 19). Detta utifrån att familjecentralen arbetar hälsofrämjande och förebyggande med barns rättigheter och utveckling samt stöd i föräldraskapet.

5b Metoder för att förebygga sexuella övergrepp

2023-04-19

13:00 - 14:00

5b Metoder för att förebygga sexuella övergrepp

When: 2023-04-19, 13:00 - 13:30

Hur kan vi använda artificiell intelligens för att ge barn en uppväxt fri från sexuella övergrepp?

Åldersövergripande arbete

7. Sexuella övergrepp

Susanne Drakborg och Erika Olsson, World Childhood Foundation

Sammanfattning: Under det här interaktiva seminariet lyfter vi hur samhället med hjälp av AI kan hantera och analysera stora mängder data på ett effektivt sätt, samt hur AI kan hjälpa oss avancera arbetet mot sexuella övergrepp mot barn både genom vardagssmarta lösningar och i nya samarbeten.

Beskrivning: Sexuella övergrepp mot barn går att förebygga. En del av det arbetet innebär att utveckla användningen av tekniska lösningar för att mer effektivt förhindra övergrepp samt ta till vara på data som kan underlätta den administrativa hanteringen och driva forskning inom området framåt.

Childhoods projekt Stella Polaris är en hubb där barnrätt och artificiell intelligens möts i syfte att samordna, uppmuntra och intensifiera AI-relaterade initiativ i Sverige för att bekämpa sexuella övergrepp mot barn. Genom nära samarbeten med till exempel AI Sweden, techsektorn, rättsväsendet och barnrättssektorn möjliggör vi tvärspektoriella samarbeten för att fler aktörer ska kunna effektivisera sitt arbete med hjälp av AI.

Under barnrättsdagarna vill vi inspirera fler aktörer att börja använda sig av artificiell intelligens för att förebygga sexuella övergrepp mot barn; från små verktyg som gör skillnad i vardagen till stora projekt med AI i fokus. Hur används AI globalt för att upptäcka och stoppa övergrepp? Hur kan AI göra skillnad i just din verksamhet?

Tillsammans kommer vi utforska hur de första stegen mot att jobba med AI kan se ut och därmed avmystifiera ett ämne som ofta ses som komplicerat. Vi kommer ta del av lärdomar från konkreta och relevanta AI-projekt samt presentera globala diskussioner kring integritetsfrågor och AI.

Vårt mål är att alla deltagare ska få en praktiskt förankrad insikt i hur just deras verksamhet kan använda sig av AI, och vi kommer därför varva föreläsning med interaktiva menti-frågor till publiken och "bikupor", alltså korta diskussioner bland alla deltagare.

Med seminariet vill vi skapa:

- En ökad förståelse för vad AI är i praktiken.
- En tydlig förståelse för hur alla medverkande sektorer kan röra sig mot en framtid som inkluderar AI.
- En uppfattning kring vilka verktyg som finns tillgängliga som kan stötta deltagarna i den dagliga verksamheten.
- Inspiration och praktiska åtgärder för att effektivt engagera och organisera nya sektorer i sektorsövergripande samarbete och projekt, med tonvikt på techsektorn.

- En vilja att ta tillvara på den data som är tillgänglig för att kunna se uppdaterad statistik, trender och nya utmaningar.
- En fördjupad bild av hur AI och integritet samspelar.
- En vetskap kring hur Stella Polaris kan stötta deltagarna med relevanta kontakter och resurser.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: I en samtid där mängden data växer - journaler, enkäter, chattloggar, foton och videos - behöver vi bli bättre på att låta tekniken hjälpa oss bli mer effektiva, så att vi kan fokusera på att avancera arbetet för att säkra barns rätt till en uppväxt fri från våld och sexuella övergrepp.

When: 2023-04-19, 13:30 - 14:00

Sexuellt utagerande - upptäcka, bedöma och behandla

13-18

7. Sexuella övergrepp

Jonas Wallander, Humana

Sammanfattning: Att tidigt fånga upp, bedöma och behandla unga som agerar ut sexuellt, är viktigt för att minska lidandet och antalet offer. I samhället finns fortfarande stor osäkerhet gällande dessa frågor - vilket i förlängningen betyder att många barn och unga lider i det tysta. När vi inte vill se, eller inte vågar ställa de obekväma frågorna, så ger vi inte barnen den trygga uppväxt som de har rätt till.

Beskrivning: Sexualiteten är en integrerad del av alla människor, och ett sexuellt utforskande är sunt och viktigt för barn och ungdomars utveckling. Men var går gränserna för när det sunna blir osunt? När flörten blir ett övergrepp? När de egna behoven blir viktigare än den andres gränser? Det centrala är att ha kunskap om vilka beteenden som är åldersadekvata. När är det nyfikenhet och utforskande som är drivkraften? När kan det snarare röra sig om en tvångsmässighet? När stämmer inte beteendena med barnets ålder?

Gruppen "barn och unga som agerar ut sexuellt" är en heterogen grupp, gällande bakgrund, utvecklingsvägar, styrkor och svagheter, typ av övergrepp (nätet, hands-on, grooming, syskon, barn, jämnåriga), egen utsatthet/försummelse m.m. Därför kan de ibland vara svåra att upptäcka. Inte sällan har det skett flertalet övergrepp innan ett barn/en ungdom placeras av de sociala myndigheterna.

När ett barn/ en ungdom har begått ett sexuellt övergrepp, så är det viktigt att göra en gedigen risk- och behovsbedömning. Är barnet mellan 3-12 år, så görs GAIN (Guided Assessment of Intervention Needs- for children with concerning sexual behaviour). GAIN används som guide för att fatta beslut om behandling för barn som uppvisat oroväckande sexuellt beteende.

Vid åldrarna 12-18 år, görs ERASOR (Estimate of Risk of Adolescent Sexual Offense Recidivism). ERASOR innehåller 25 faktorer, inom områdena: sexuellt intresse, attityder och beteenden; sexuell övergreppshistoria; psykosocialt fungerande; familjens/omgivningens fungerande; strategier och behandling. Dessa faktorer är enligt forskning och klinisk erfarenhet betydelsefulla att adressera i en behandling, för att minska riskerna för återfall i sexuellt utagerande beteende.

En övergreppsspecifik behandling skräddarsys utifrån den aktuella ungdomens risknivå, behov och problemområden. Exempel på innehåll: relationsfärdigheter; känsloreglering; självkänsla; tankefällor/kognitiva förvrängningar; attityder som stödjer sexuella övergrepp; sexualitet och sexuellt tändningsmönster; porr (t.ex. som ångest- och stresshantering; som norm för hur tjejer och killar ska vara); egna upplevda trauman; psykisk ohälsa.

Det är centralt att fånga upp barn och ungdomar med denna problematik tidigt, för att förebygga att beteenden eskalerar och bidrar till mer lidande och fler offer. Utöver att arbeta för att skydda omgivningen, så är det viktigt att ha ett fokus på att bibehålla och öka de skyddsfaktorer som alltid

finns, även hos den som agerat ut sexuellt, så att sannolikheten för en prosocial utveckling ökar, med färre återfall som följd.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: En uppväxt fri från sexuella övergrepp betyder att vuxna och professionella runt barnen behöver vara uppmärksamma på när saker och ting inte står rätt till. Sexuella övergrepp är sällan lika tydliga som fysiskt våld, och barnen själva vet inte alltid om att de varit med om något som inte är ok. Vi behöver använda tydliga verktyg, såsom ERASOR och GAIN, för att göra bedömningar på vilka insatser som behövs för att reducera riskerna för återfall i sexuellt gränsöverskridande beteenden.

5c Förebygga våld och kränkningar i förskola/skola

2023-04-19

13:00 - 14:00

5c Förebygga våld och kränkningar i förskola/skola

When: 2023-04-19, 13:00 - 13:30

Barn och elevers rätt till en trygg och kränkingsfri skolmiljö

Åldersövergripande arbete

3. Kränkande behandling

Mårten Petersson, Barn- och elevombudet, Skolinspektionen

Sammanfattning: Den allmänna debatten om hur vi kan skapa trygghet och studiero i svensk skola har varit intensiv de sista åren. Föreläsningen ger deltagaren insikt i de krav som lagen ställer på den som ansvarar för en skola, handlingsutrymme och handlingsskyldighet en lärare har i klassrummet samt BEO och Skolinspektionens syn på tolkningen av lagstiftningen.

- BEO:s observationer
- Vilka utmaningar finns för att skapa en trygg och kränkingsfri skolmiljö
- Vad kan vi göra för att öka tryggheten och minska antalet kränkningar i svensk skola
- Rättsläget med praxis

Beskrivning: Skollagen, som genomsyras av Barnkonventionen, slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Skolinspektionen arbetar för att alla barn och elever ska få en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Vi ser till att skolorna följer lagar och regler. Barn- och elevombudet (BEO) på Skolinspektionen arbetar mot kränkningar och mobbning. BEO bevakar barns och elevers rättigheter och utreder uppgifter om kränkningar i skolan. BEO kan även kräva skadestånd för barn och elever som varit utsatta för kränkningar och mobbning. En annan viktig uppgift är att informera om skollagens bestämmelser om nolltolerans mot kränkningar och mobbning.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Skolinspektionen och BEO arbetar för att alla barn och elever ska få en likvärdig utbildning av god kvalitet. Barn och elever har rätt till en stimulerande och trygg miljö fri från alla former av mobbning och kränkningar. Det finns flera lagar som ska skydda elever och barn från kränkningar, diskriminering och trakasserier i förskolan och på skolan. Bland annat skollagen och diskrimineringslagen.

When: 2023-04-19, 13:30 - 14:00

Att förebygga våld och kränkningar genom ett barnrättsperspektiv i skola och förskola

Åldersövergripande arbete

11. Våldsförebyggande arbete

Marie Lundin Karphammar¹ och Pernilla Baralt²

¹ SKR ² UNICEF

Sammanfattning: Seminariet handlar om skolans viktiga roll i att förebygga och följa upp våld och andra kränkningar mot barn. Barnkonventionen kan vara ett viktigt verktyg i det arbetet. Metoder som UNICEFs Rättighetsbaserad skola och en utredningsmall av kränkande behandling med barnrättsperspektiv presenteras.

Beskrivning: Skolan har en mycket viktig roll i att motverka våld mot barn. Enligt både skollagen och barnkonventionen ska barnets bästa vara utgångspunkt i all utbildning. I skola och förskola ska barnet få möjlighet till delaktighet, inflytande och utveckling. Respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar ska förmedlas och förankras. Var och en som arbetar inom utbildning ska motverka kränkande behandling och det finns ett flertal specifika åtgärder som skolan ska göra för att förebygga och hantera våld och kränkningar. (1:4, 1:5, 1:10 och 6 kap. Skollagen (2010:800) och artikel 2,3,6,12, 19, 28 p.2 och 29)

Att arbeta med ett barnrättsperspektiv i skola och förskola är ett sätt att skapa ett klimat som förebygger kränkningar. Barnkonventionens barnsyn innebär att se varje barn som kompetent och självständigt och att barn och elever ska göras delaktiga i alla frågor som berör dem. Seminariet kommer att presentera metoder för att integrera barnrättsperspektivet i praktiken i förskolan och skolans verksamhet.

Rättighetsbaserad skola (RBS) är en arbetsmodell för skolan som utgår från FN:s barnkonvention som UNICEF implementerat både i Sverige och internationellt. När en skola är rättighetsbaserad genomsyrar barnkonventionen hela skolan; visioner och värderingar, men också det praktiska arbetet på alla nivåer. När barn och vuxna delar samma kunskap om barnkonventionen, och i allt utgår från barnets rättigheter, skapas en inkluderande och respektfull skolmiljö där eleverna är trygga och delaktiga. Resultatet av arbetet med RBS har varit att färre kränkningar skett. Om alla på skolan vet om barnets rättigheter, fungerar det också som ett filter för barn som är utsatta; alla förstår när en elevs rättigheter kränks och vet hur de ska agera.

Det är av vikt att arbeta med ett barnrättsperspektiv även efter att en kränkning har skett. En modell för detta har tagits fram av Simrishamns kommun som innebär att utredningen av kränkningen ska inkludera en analys av varför händelsen skedde, en möjlighet för eleverna att själva komma med förslag på åtgärder och sen en bedömning av vad som är barnets bästa. Återkoppling är en viktig del, så att barnen förstår åtgärder och syften. Om barnrättsperspektivet missas efter en kränkning skett, är det lätt att förstärka barns utsatthet och deras roller som förövare/offer. Genom att arbeta på detta sätt så stödjer man också barnen i att lära sig lösa konflikter, vilket är en viktig del också i ett förebyggande arbete.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Artiklar: 2,3, 6, 12, 19, 28 och 29

En Rättighetsbaserad Skola genomsyras av barnkonventionen i både visioner och värderingar, men också det praktiska arbetet på alla nivåer. När barn och vuxna delar samma kunskap om barnkonventionen, och i allt utgår från barnets rättigheter, skapas en inkluderande och respektfull skolmiljö där eleverna är trygga och delaktiga. Detta arbete är både ett främjande och förebyggande arbete för att motverka kränkningar och diskriminering.

5d Kriminella nätverk och radikalisering

2023-04-19

13:00 - 14:00

5d Kriminella nätverk och radikalisering

When: 2023-04-19, 13:00 - 13:30

Växa upp utan hat – att bemöta & förebygga radikaliserings med ett barnrättsperspektiv

Åldersövergripande arbete

11. Våldsförebyggande arbete

Fazeela Selberg Zaib, Suzanna Holmberg och Linn Lindström, Rädda Barnen

Sammanfattning: Rädda Barnen bjuder in till en föreläsning för att stärka barn- och barnrättsperspektivet i frågor om radikaliserings och våldsbejakande extremism bland viktiga vuxna. Vi tar avstamp i de samtal med och om barn och unga Rädda Barnen haft i sin Orostelefon om radikaliserings sedan 2017. Men även den samlade erfarenheten av att arbeta med frågan om radikaliserings ur ett barn- och barnrättsperspektiv som kulminerat i lanseringen av vår nya vägledning för viktiga vuxna; Växa upp utan hat - att prata med barn och unga om extremism. För alla barns rätt att växa upp utan hat.

Beskrivning: För att förebygga hat och våldsbejakande extremism är det av vikt att barn känner sig lyssnade på och upplever att dom kan och får uttrycka sina åsikter och tankar, vilket stärks av artikel 13 i barnkonventionen. Att tysta radikala och extrema åsikter i samtal med barn kan leda till motsatt effekt. Det riskerar dessutom att ännu mer bidra till känslan av att inte bli förstådd, upplevelsen av utanförskap och föreställningar om ett vi (som äger sanningen) och ett dom (som inte har förstått någonting). Denna upplevelse riskerar att förstärka radikaliseringsprocessen.

Samtidigt måste vuxna vägleda, sätta gränser och skydda barn mot våld, vilket anges i Barnkonventionens 19:e artikel. Vuxna har ett ansvar att ge barn kunskap och verktyg att navigera i en värld där hat och våldsbejakande budskap förekommer. Men även att lära oss mer om skyddsfaktorer som är viktiga utifrån både det förebyggande arbetet och i det stödjande och behandlande arbetet.

I Rädda Barnens Orostelefon om radikaliserings har vi sedan 2017 arbetat för att vuxna ska bli tryggare i sin förmåga att bemöta barn och unga som radikaliserats samt att stärka skyddsfaktorer hos dessa barn och ungdomar.

Med utgångspunkt i de samtal med och om barn och unga vi haft i vår Orostelefon genom åren samt den samlade erfarenheten av att arbeta med frågan om radikaliserings ur ett barnrättsperspektiv bjuder Rädda Barnen in till en föreläsning för att stärka barn- och barnrättsperspektivet i frågor om radikaliserings och våldsbejakande extremism bland viktiga vuxna. För alla barns rätt att växa upp utan hat.

För mer information om vårt arbete med Orostelefonen om radikaliserings besök www.rb.se/vaxaupputanhat där du även kan ladda ner vår vägledning Växa upp utan hat –att prata med barn och unga om extremism.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: För att förebygga hat och våldsbejakande extremism är det av vikt att barn känner sig lyssnade på och upplever att dom kan och får uttrycka sina åsikter och tankar, vilket stärks av artikel 13 i barnkonventionen. Att tysta radikala och extrema

åsikter i samtal med barn kan leda till motsatt effekt.

Samtidigt måste vuxna vägleda, sätta gränser och skydda barn mot våld, vilket anges i Barnkonventionens 19:e artikel.

When: 2023-04-19, 13:30 - 14:00

Barns rätt till föräldrar med koll!

Åldersövergripande arbete

11. Våldsförebyggande arbete

Hanna Löfstrand¹, Mannie Gustavsson², Hanna Qvist¹ och Saafa Alsawah²

¹ Erikshjälpen Framtidsverkstad ² Motala kommun

Sammanfattning: I områden där barn och unga riskerar att rekryteras till kriminella nätverk och segregationen ökar är det av största vikt att lyfta föräldrarnas betydelse och erbjuda olika typer av föräldrastöd. Barn och unga behöver stärkta och trygga föräldrar som i sin tur kan stötta barnet att få sina rättigheter tillgodosedda.

För att lyckas med detta behöver vi bryta stuprörstänk och hitta plattformar för konstruktiv och prestigelös samverkan.

Beskrivning: Motala är en 1 av 32 kommuner med särskilt utsatta områden. I kommunen finns tre områden med socioekonomiska utmaningar där långtidsarbetslöshet och försörjningsstöd är vanligare än i andra områden. Det finns en politisk vilja att minska segregationen i Motala kommun och som ett led i processen upprättades en överenskommelse mellan Motala kommun och Erikshjälpen Framtidsverkstad 2020 gällande insatser i en av stadsdelarna med stora utmaningar. Samarbetet syftar till att öka föräldrarnas möjligheter att nå egenförsörjning, öka känslan av delaktighet och tillit – detta för att kunna vara goda förebilder för sina barn och ge dem möjlighet till en trygg uppväxt. Målgrupperna för insatserna är i första hand barn, ungdomar och deras föräldrar. Erikshjälpen Framtidsverkstad och integrationsledare i Motala kommun har bland annat mött föräldrar, i huvudsak mammor, i området.

I aktiviteterna som erbjuds skapas relationer och aktörerna kan snappa upp vad föräldrarna själva uttrycker för behov utifrån både föräldraroll, integration mm och sedan utforma uppföljande aktiviteter utifrån detta. Som en av de aktiva områdesambassadörerna uttryckte det vid ett tillfälle på språkcaféet i området ”Underskatta aldrig en kanelbulle och en kopp kaffe, då händer det grejer”. Som ett exempel har man sett en snabb ökning av deltagande mammor med barn när språkcaféet, Framtidsfika, startade i området. Framtidsfika som öppnar upp möjligheterna för ökad integration, kunskapsspridning och delaktighet på många olika sätt – och det är bara ett exempel på vad man varit med och möjliggjort utifrån den samverkan som skapats mellan Erikshjälpen Framtidsverkstad och Motala kommun.

I seminariet kommer lyftas hur samarbetet sett ut, vilka utmaningar och framgångsfaktorer man upplevt för att ge ett gott exempel på hur samverkan mellan kommun och civilsamhälle kan möjliggöra inkludering och integration på ett bra sätt. I seminariet kommer även röster från området att lyftas.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: I seminariet vill vi peka på vikten av att stärka föräldrarna i sitt föräldraskap för att de ska kunna ge sitt barn den omvårdnad de behöver och stötta dem i att få sina rättigheter uppfyllda (artikel 5). Det är av stor vikt att föräldrar har möjlighet till egen försörjning för att uppfylla artikel 27 och också öka möjligheterna för barn att skyddas både mot våld, övergrepp och narkotika (artiklar 19 och 33).

5e Stödjande och förebyggande av sexuella övergrepp

2023-04-19

13:00 - 14:00

5e Stödjande och förebyggande av sexuella övergrepp

When: 2023-04-19, 13:00 - 13:30

Hur kan vi främja grundskolans integritetsarbete och förebygga sexuella övergrepp mot barn?

Åldersövergripande arbete

7. Sexuella övergrepp

Amanda Hedman Rojas och Maria Näslund, Treskabinoll

Sammanfattning: Idag lever vi i ett samhälle där 1 av 4 barn blir utsatt för sexuella övergrepp innan de fyller 18 år. Det motsvarar 8 barn per klass. Genom att skapa förutsättningar för grundskolan att stärka sitt integritetsarbete kan vi ge barn kunskap om sina rättigheter och om kroppslig integritet. Genom kunskap och information kan vi se till att alla barn får en trygg barndom fri från sexuellt våld.

Beskrivning: Barnkonventionen visar tydligt att vi ska skydda barnet mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande. Trots det så blir idag 8 barn i varje klass utsatta för sexuella övergrepp innan de fyller 18 år. Forskning visar att sexuella övergrepp går att förebygga om vi tidigt stärker barns kunskap och medvetenhet om kroppslig integritet och kroppsliga rättigheter. Grundskolan har ett stort uppdrag, både inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer men även i värdegrundsarbetet. Trots det så finns det en stor avsaknad av material och kompetenshöjande insatser för personal som möjliggör att de kan fullfölja sitt uppdrag.

Hur skapar vi bättre förutsättningar för Grundskolan att främja sitt integritetsarbete? Vad behöver grundskolan för material för att kunna undervisa i frågorna men även bemöta och agera när man misstänker att ett barn utsatts för sexuella övergrepp?

Grundskolebrevet – en skola utan sexuella övergrepp är ett treårigt arvsfondsprojekt som startades mars 2022. Tillsammans med grundskolor i Stockholm och Göteborg tar vi fram material inom ramen för nya läroplanen ”sexualitet, samtycke och relationer”. Vi har träffat personal och elever inom grundskolan för att kartlägga vad de behöver för att kunna arbeta förebyggande. Tillsammans med målgruppen skapar vi material som möjliggör att skolan tillhandahåller information till barn och unga om sina kroppsliga rättigheter och att vuxna på skolan har de verktyg och rutiner som behövs för att undervisa och agera. På så sätt kan vi med tidiga insatser stoppa och förebygga sexuella övergrepp mot barn och unga. Under föreläsningen kommer vi att samtala om förekomsten av sexuella övergrepp mot barn i Sverige, hur övergrepp påverkar barns hälsa och välbefinnande samt vilka konsekvenser det har i stort för vårt samhälle. Vi kommer att presentera projektet och ge er en inblick i materialet vi skapar, de behov och utmaningar som finns för Grundskolans integritetsarbete och på vilket sätt vi kan stärka och stötta grundskolans förebyggande arbete.

Treskabinoll är en nationell ideell förening som verkar för att stoppa och förebygga sexuella övergrepp mot barn. Idag bedriver vi Förskolebrevet och Idrottsbrevet som är två insatser som syftar till att stärka de specifika arenornas arbete med att förebygga sexuella övergrepp mot barn med hjälp av specialanpassade metoder och verktyg. Dessa insatser engagerar idag närmare 400 förskolor och 65 idrottsföreningar runt om i hela Sverige. I det här projektet riktar vi oss mot Grundskolan och ser fram emot att Grundskolor runt om i Sverige ansluter sig till insatsen.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Projektet arbetar med att säkerställa att artikel 19 och 34 i Barnkonventionen efterföljs. Med tidiga insatser som ger barn kunskap om sina

rättigheter kan vi förebygga alla former av sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande av barn. Genom att skapa material kan vi även möjliggöra att alla grundskolor i Sverige har de skyddsåtgärder som behövs för att förebygga, identifiera och rapportera när man misstänker att ett barn blir utsatt för sexuellt våld (19:2).

When: 2023-04-19, 13:30 - 14:00

Anpassad skolgång och förebyggande arbete mot sexuellt våld på och utanför internet.

Åldersövergripande

12. Övergrepp på nätet

Kajsa Rietz och Tilde Haglund, Novahuset

Sammanfattning: Föreläsningen syftar till att öka kunskapen om barn i anpassad skolgång och utsattheten samt ge verktyg i hur yrkesverksamma och andra vuxna kan hantera förekomsten och/eller konsekvenserna av våldet. Den bygger på vad barn berättat i Novahusets verksamhetsområden. Novahuset är en förening mot sexuellt våld, arbetet sker genom uppsökande, stödjande och förebyggande arbete.

Beskrivning: Novahuset arbetar stödjande, förebyggande och uppsökande mot sexuellt våld. Föreläsningen kommer att syfta till att ge ökad kunskap om hur Novahuset arbetar i anpassade skolor (särskolor) med att förebygga sexuellt våld på internet och fysiskt samt att upptäcka utsatta individer. Föreningen har arbetat förebyggande sedan 2018 och träffar ca 250 elever varje vecka. Kajsa Rietz och Tilde Haglund har erfarenhet att träffa målgruppen både i förebyggande och stödjande arbete. Föreläsningen kommer syfta till att ge en bild av hur arbetet i klasser ser ut samt inspirera till att våga prata om ämnena sexuellt våld och internet tidigt med en målgrupp som ofta blir förbisedd och avsexualiserad av samhället. Utifrån barnkonventionens artiklar som presenteras nedan kommer föreläsningen att ge inblick i Novahusets arbete, ge verktyg i att arbeta förebyggande samt identifiera och stödja utsatta. Föreläsningen bygger på det som barn vi möter i de olika verksamhetsområdena berättat för oss om hur de vill att yrkesverksamma arbetar och pratar om dessa frågor. Föreningen tror på en uppväxt fri från våld oavsett vem du är och vilken skolklass du går i.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Artikel 2-alla barn har rätt till information om sex och sexuella aktiviteter på och utanför internet. 6 & 23-yrkesverksamma kan arbeta med barn i anpassad skolgång för att främja utveckling och skydda. 16-prata om barns privatliv kopplat till internet och hur skolan kan samtala med ungdomar om detta. Artikel 19 - hantera förekomsten/konsekvenserna av våldet. 34 & 36-vikten av att arbeta förebyggande och stödjande mot sexuellt våld.

5f Våld i förskola och skola

2023-04-19

13:00 - 14:00

5f Våld i förskola och skola

When: 2023-04-19, 13:00 - 13:30

Fysiskt våld i skolan

Åldersövergripande

1. Fysiskt våld

Magnus Loftsson¹, Maja Sjögren² och Astrid Othelius²

¹ Friends ² Elevernas riksförbund

Sammanfattning: Friends frågade 1657 skolbarn mellan 9–18 år om de utsatts för våld i skolan. 7 % har någon gång under de senaste 12 månaderna blivit utsatta för slag, sparkar eller annat våld i skolan, som ledde till att den drabbade blev tvungen att uppsöka sjuksköterska, läkare eller tandläkare. Skolan är elevernas arbetsmiljö. Skolplikten gör att det är särskilt viktigt att säkra elevers rätt till en arbetsmiljö fri från våld.

Beskrivning: Skolan är elevernas arbetsmiljö. I skolan likställs ofta brott med mindre konflikter och elevers upplevelser och integritet förminskas. Friends undersökning visar att sju procent av eleverna har i skolan utsatts för så allvarligt våld av de behövt söka vård. Termen "hotspots" används ofta för att beskriva osäkra platser. Det syftar på platser eller miljöer där människor känner sig mer utsatta, eller där incidenter är vanligare. I skolan vet eleverna oftast var negativa saker kan förekomma och undviker därför ofta dessa platser. Forskarna Katja Gillander Gådin och Nan Stein använder termen "hostile environments". Konceptet är ett sätt att beskriva skolans sociala miljö (skolans kultur) när känslan av otrygghet har blivit så allvarlig att det påverkar individernas förmåga att känna sig trygga eller att delta fullt ut. Hostile environments inkluderar platser där någon själv kanske inte har blivit utsatt, men har hört det något kan inträffa, eller av någon annan anledning tror att det finns risk för utsatthet för till exempel våld. Hur påverkas eleverna av att vistas i en arbetsmiljö där inte bara risken för psykiskt och verbalt våld är stor, utan även allvarligt fysiskt våld? Hur förebyggs våld och hostile environments? Skolplikten gör att det är särskilt viktigt att säkra elevers rätt till en arbetsmiljö fri från våld.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Enligt barnkonventionen är det staten och alla vuxna som har hand om barn som bär ansvaret för att barn ska skyddas mot alla former av våld. Det gäller i allra högsta grad i skolan. Oavsett om våldet är fysiskt, psykiskt, sexuellt eller handlar om omsorgssvikt, så riskerar den som utsätts, utsätter eller blir åskådare till våldet ett oacceptabelt lidande. Varje våldshandling är ett brott mot barns grundläggande rättigheter.

When: 2023-04-19, 13:30 - 14:00

Likarätt i förskola och skola

Åldersövergripande arbete

3. Kränkande behandling

Lisa Skiöld, Barnombudet i Uppsala län

Sammanfattning: Likarätt – praktiskt arbete med barnkonventionen inom förskola och skola. Med Likarätt kan personal, barn, elever och vårdnadshavare tillsammans arbeta med barnets rättigheter.

Gratis och lätt att använda.

För att motverka kränkningar och främja alla elevers lika rättigheter samt stärka vårdnadshavare i att stötta sina barn.

Finns i fem moduler – en till personal, en till vårdnadshavare och tre olika till barn och elever, beroende på ålder och mognad.

Beskrivning: Likarätt tar ett brett och grundläggande grepp om frågor som berör främjande, förebyggande och åtgärdande arbete inom förskola och skola - och går även in på barnens hemmiljö. Syftet är att alla målgrupper ska ha en minsta gemensamma nämnare i språk och förståelse för att kunna samarbeta kring att alla barn ska känna sig trygga och utvecklas så mycket som möjligt.

Allt material finns tillgängligt via webben, med lättanvänt underlag för såväl barn och elever i olika åldrar och mognad, för personal och för vårdnadshavare.

Ämnen som berörs är:

- **Barns rättigheter**
- **Lagar och styrdokument**
- **Arbeta främjande**
- **Framgångsfaktorer för förebyggande**
- **Diskrimineringsgrunder**
- **Normer**
- **Begrepp**
- **Åtgärda – internt och externt**

Modulen som riktar sig till vårdnadshavare är en form av universellt föräldraskapsstöd. Förutom frågor om barnets rättigheter i förskola och skolan berörs också hemmiljön. Skolpersonalens anmälningsplikt samt socialtjänstens roll presenteras på ett positivt sätt. Där lyfts även barns grundläggande behov och föräldrarnas ansvar att skapa rutiner för barnet, samt att det finns stöd att få från samhället. Den modulen finns förutom på svenska även på arabiska, persiska, somali och engelska. För elever finns ordlistor på samma språk att tillgå.

Sagt om utbildningen: *"Jag tror aldrig jag varit med om att få mig till handa ett sånt konkret, reellt givande, genomtänkt, relevant och lättarbetat material under alla mina år som rektor i förskolan!"*

"Materialet för elever kan skapa bra diskussioner i klassrummet som sedan kan appliceras i verkligheten."

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Likarätt konkretiserar barnets rättigheter i kontexten förskola/skola.

I utbildningen får elever och barn lära sig om sina rättigheter, diskrimineringsgrunder och normkritik genom konkreta exempel, och föräldrar och skolpersonal får reflektera och lära sig mer om samma teman.

Den kan vara en grund för att gemensamt arbeta mot kränkningar, mobbning, våld och tidig upptäckt för att ge stöd utifrån olika former av dysfunktionalitet i hemmet.

5g Våld mot barn med funktionsnedsättningar

2023-04-19

13:00 - 14:00

5g Våld mot barn med funktionsnedsättningar

When: 2023-04-19, 13:00 - 13:30

Våld och övergrepp mot barn med funktionsnedsättning

13-18

1. Fysiskt våld

Carl Göran Svedin¹, Åsa Landberg² och Maria Melin³

¹ Marie Cederschiölds Högskola ² Stiftelsen Allmänna Barnhuset ³ Myndigheten för delaktighet (MFD)

Sammanfattning: Denna studie med 3 268 elever i åk 3 i gymnasieskolan visar att barn- och ungdomar med funktionsnedsättning har en betydligt sämre hälsa än andra barn och har en nästan dubblerad sannolikhet att råka ut för mobbing, psykisk misshandel, fysisk misshandel eller sexuella övergrepp. Ungdomar med neuropsykiatriska eller psykiatriska tillstånd var särskilt utsatta liksom ungdomar med multipla funktionsnedsättningar.

Studien visar på en sårbargrupp som behöver uppmärksammas mer.

Beskrivning: Våld mot barn är ett allvarligt samhällsproblem och trots att barn enligt artikel 19 i barnkonventionen har rätt till skydd mot alla former av våld konstaterar WHO att våld mot barn är ett globalt hälsoproblem. Våld i olika former mot barn med funktionsnedsättningar har konstaterats vara ett tämligen utforskat område. I denna presentation vill vi belysa dessa barns särskilda utsatthet. Vi har låtit ett nationellt representativt urval av 3 268 elever i årskurs tre på gymnasiet svara anonymt på en enkät vilket ger en bild av deras erfarenheter av sexuella övergrepp och andra former av våld under hela uppväxten. Materialet samlades in under tiden december 2019 till mars 2021.

Studien visar att funktionsnedsättning närmast fördubblade sannolikheten för att ha blivit mobbad, psykiskt misshandlad, fysiskt misshandlad eller att ha blivit utsatt för sexuella övergrepp. Det mer än fördubblade risken att ha blivit utsatt för sexuell exploatering. Ungdomar med neuropsykiatriska eller psykiatriska tillstånd var särskilt utsatta.

Ungdomar med multipla funktionsnedsättningar var oftare utsatta för psykisk misshandel, mobbing, fysisk misshandel och sexuella övergrepp jämfört med ungdomar utan funktionsnedsättning eller med enbart en funktionsnedsättning. Ungdomarna med någon form av funktionsnedsättning var oftare utsatta för två eller fler typer av våld och övergrepp, *multiutsatthet*.

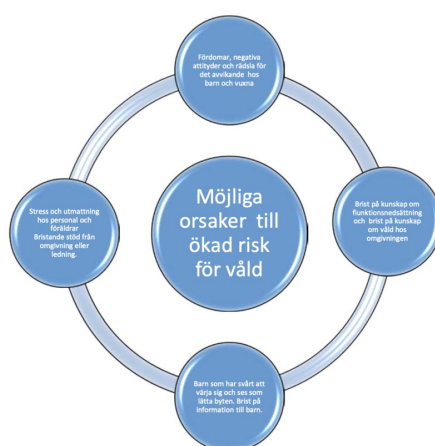
Flickor med någon funktionsnedsättning var generellt mer utsatta än pojkar, framför när det gällde sexuella övergrepp.

Ungdomar med någon form av funktionsnedsättning hade en signifikant försämrad psykisk hälsa än andra ungdomar. Ju fler funktionsnedsättningar desto sämre var också den psykiska hälsan. Ungdomar som varit utsatta för någon form av våld hade generellt en sämre psykisk hälsa än de som inte hade det. De elever som dessutom hade en funktionsnedsättning mådde än sämre. Man kan i detta avseende tala om en dubbel risk för psykisk ohälsa där de traumatiska händelserna adderas till funktionsnedsättningen.

Barn och ungdomar med funktionsnedsättningar har samma rättigheter som alla andra barn, men den sparsamma svenska forskning som finns på området tyder på att denna grupps speciella sårbarhet för våld och övergrepp ännu inte uppmärksamats tillräckligt, vilket delvis kan förklaras genom figur 1. Därför behövs insatser på flera områden såsom *uppmärksamhet och medvetenhet, information och stöd och behandling*

Våld och sexuella övergrepp kan och ska förebyggas, och det förebyggande arbetet behöver bygga på kunskaper och fakta.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Seminariet knyter främst an till artikel 19 (Barnets rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld och mot vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller andra vårdnadshavare) samt till artikel 39 (Barnets rätt till rehabilitering och social återanpassning). Knyter väl an till årets tema för Barnrättsdagarna: Varje barns rätt till en uppväxt fri från våld

Figur 1. Möjliga orsaker till ökad risk för våld hos barn med funktionsnedsättning.
Vår omarbetning fritt efter modell i FRA (2015) s. 60.

When: 2023-04-19, 13:30 - 14:00

Våld mot barn med funktionsnedsättning - Stöd- och informationsmaterial från Socialstyrelsen

Åldersövergripande

1. Fysiskt våld

Ann Jönsson och Thomas Jonsland, Socialstyrelsen

Sammanfattning: Barn med funktionsnedsättning löper en högre risk än andra barn att utsättas för våld. Mest sårbara är barn med psykiska och intellektuella funktionsnedsättningar. Risken ökar ytterligare om man har flera funktionsnedsättningar. Barnen behöver bli sedda, lyssnade på och få den hjälp de har rätt till.

Seminarier innehåller fakta om våldet, riskfaktorer och konsekvenser och hur man kan samtala med barnen. Ett stöd- och informationsmaterial för arbetsplatser presenteras.

Beskrivning: Barn med funktionsnedsättning löper en högre risk än andra barn att utsättas för våld. Mest sårbara är barn med psykiska och intellektuella funktionsnedsättningar. Risken ökar ytterligare om man har flera funktionsnedsättningar. Barnen behöver bli sedda, lyssnade på och få den hjälp de har rätt till.

Seminarier är indelat i tre block. Ur innehållet:

- **Om våldet** – Hur vanligt är det? Vad kan göra att barn med funktionsnedsättning är särskilt utsatta? Var utövas våldet och hur kan våldsutsattheten se ut? Hur kan man upptäcka våldet?
- **Att samtala om våld med barn som har funktionsnedsättning.** Om förberedelser och förhållningssätt, att tänka på under samtalet.
- **Hur kan vården och omsorgen arbeta med frågor om våld mot barn med funktionsnedsättning?** Socialstyrelsen har tagit fram ett presentations- och reflektionsmaterial för arbetsplatser inom socialtjänst, hälso- och sjukvård och tandvård. Materialet, som är tänkt att användas i verksamheternas utvecklingsarbete, presenteras på seminariet.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Materialet och föreläsningen anknyter till Artikel 19. Enligt artikeln ska staten vidta alla lämpliga administrativa åtgärder samt åtgärder i utbildningssyfte för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld mm. Även artikel 12 är det en anknytning till, då en väsentlig del handlar om barnets rätt att komma till tals och professionens skyldighet att ha en grundläggande beredskap för att samtala om våld mot barn med funktionsnedsättning.

5h workshop: Våga "Byt perspektiv"

2023-04-19

13:00 - 14:00

5h workshop: Våga "Byt perspektiv"

When: 2023-04-19, 13:00 - 14:00

Våga "Byt Perspektiv" - workshop i Knas Hemmas gruppdynamiska spel och delaktighetsmetod

13-18

13. Vanvård/försummelse

Ambassadörer från Knas Hemma, Föreningen Knas Hemma

Sammanfattning: Knas Hemma - ungdomsorganisationen för samhällsplacerade - håller en workshop i vår metod "Byt Perspektiv". Denna metod är ett gruppdynamiskt spel, en metod och ett verktyg för att visualisera och utveckla tankar, beskriva ett eller flera olika perspektiv och i syfte att samskapa fram lösningar utifrån barnets röst. Knas Hemma tror att denna metod kan skapa ökad inkludering av barn och ungas röster. Metoden har skapats utifrån ett rättighetsperspektiv och våra ambassadörer har utarbetat "*metodfall*" som bygger på deras egna erfarenheter av placeringar. De fall som beskrivs ger också en tydligare bild av hur vår delaktighetsprocess kan gå till.

Beskrivning: Knas Hemma är en ungdomsdriven ideell förening som arbetar och finns nationellt. Vi som är med i Knas Hemma är ungdomar och unga vuxna i åldrarna 13 - 30 år, som antingen bor i eller har bott i familjehem, HVB-hem, eller annat boende för samhällsplacerade barn eller unga. Knas Hemma arbetar med att förändra samhället genom att påverka, utbilda och sprida kunskap om barn och ungdomar med erfarenhet av placeringar. Våra ambassadörer, som är 18-30 år och alla har egen erfarenhet av samhällsvård, sitter inne på mycket kunskap och föreläser om delaktighet, rättigheter och delar egna erfarenheter från sina tidigare placeringar.

2015 bjöd Knas Hemma in konstnären, Andrea Hvistendahl och hennes konstverk *Our Move*, för att tillsammans med våra ungdomar utveckla en delaktighetsmetod i syfte att stärka samhällsplacerade barn och ungas rättigheter, röster och delaktighet.

Denna metod kallar vi *Byt perspektiv* och är ett gruppdynamiskt spel, en metod och ett verktyg för att visualisera och utveckla tankar, beskriva ett eller flera olika perspektiv och i syfte att samskapa fram lösningar utifrån barnets röst. Knas Hemma tror att denna metod kan skapa ökad inkludering av barn och ungas röster. Metoden har skapats utifrån ett rättighetsperspektiv och våra ambassadörer har utarbetat "*metodfall*" som bygger på deras egna erfarenheter av placeringar. De fall som beskrivs ger också en tydligare bild hur vår delaktighetsprocess kan gå till. För att använda metoden måste man först gått en utbildning med oss. Knas Hemma har implementerat *Byt perspektiv* i 24 olika kommuner i Sverige och vi utbildar socialtjänsten, socionomstudenter och andra aktörer i metoden.

Många barn och ungdomar som har upplevt svåra händelser, våld och trauman i livet har svårt för att uttrycka sig verbalt. Det fina med Knas Hemmas metod *Byt perspektiv* är just det "icke-verbala". Barnet får möjlighet att uttrycka sig kring svåra saker utan att prata, och kan istället berätta och få sin röst hörd genom att använda sig av spelets symboler tillsammans med de professionella i rummet. Det är just detta som Knas Hemma vill demonstrera under denna ambassadörsledda workshop.

Anknytning till barnkonventionen och årets tema: Årets tema **Varje barns rätt till en uppväxt fri från våld** är något som Knas Hemma varje dag arbetar för ska bli verklighet i Sverige.

Knas Hemmas workshop i metoden *Byt perspektiv* syftar till att få barn att kunna berätta sin berättelse även när det känns omöjligt och svårt. Knas Hemmas ambassadörer, som många upplevt just olika former av våld i sin barndom, vet hur det känns. De arbetar idag för att nästa generation barn och unga ska få en uppväxt fri från våld.

Denna workshop har en stark koppling till flera artiklar i barnkonventionen (främst art 19 och 25) som kommer vävas in i workshopen.